

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu 2011

Medling i brott- och tvistemål 2011

Mediation in Criminal and Civil Cases 2011

Aune Flinck
+358 29 524 7208
aune.flinck@thl.fi

Salla Säkkinen
+358 29 524 7064
salla.sakkinen@thl.fi

Tuula Kuoppala
+358 29 524 7234
tuula.kuoppala@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 29 524 6000
www.thl.fi

Runsa 2 prosenttia kaikista poliisin tietoon tulleista rikoksista ohjattiin rikos- ja riita-asioiden sovitteluun vuonna 2011. Sovitteluun ohjatuista rikoksista ja riita-asioista runsas puolet oli väkivaltarikoksia. Väkivaltarikosten osuus sovitteluun ohjatuista rikoksista ja riita-asioista kasvoi noin 6 prosenttiyksikköä.

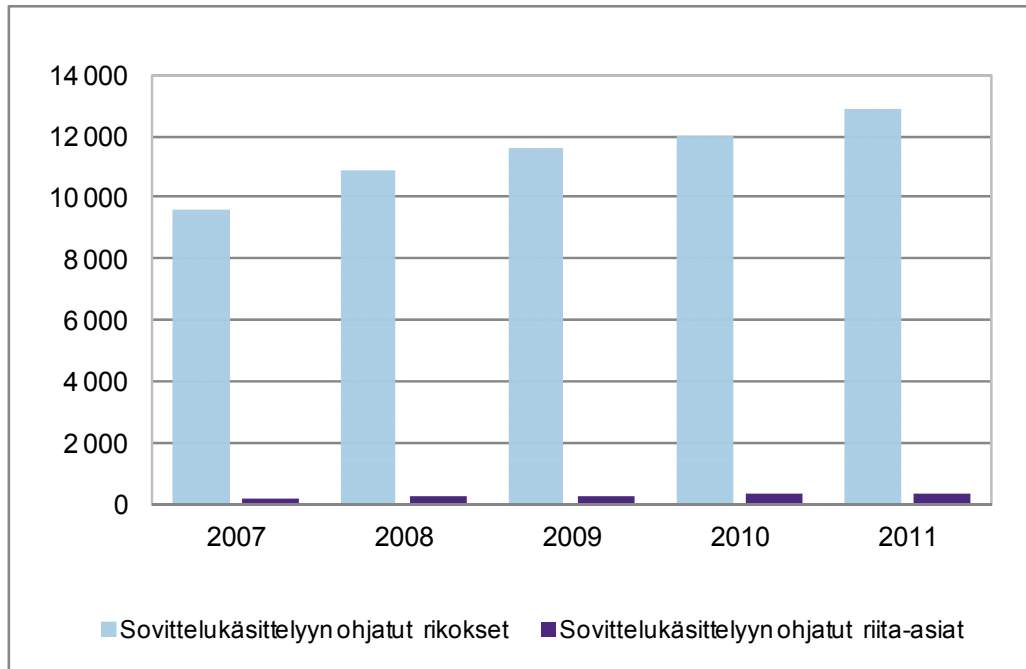
Lähisuhteessa tapahtuneita rikoksia lähetetään sovitteluun entistä enemmän, mihin on pääosin vaikuttanut rikoslakimuutos, jonka myötä myös lievät pahoinpitelyt lähisuhteessa muuttuivat virallisen syytteen alaisiksi rikoksiksi.

Kaiken kaikkiaan rikos- ja riita-asioiden sovittelukäsittelyyn ohjattiin yhteensä 13 240 rikostapausta ja riita-asiaa. Tapausmäärät kasvoivat vuoteen 2010 verrattuna 7,5 prosenttia. Rikoksiin liittyviä sovitteluja oli 12 895 ja riita-asioihin liittyviä sovitteluja 345.

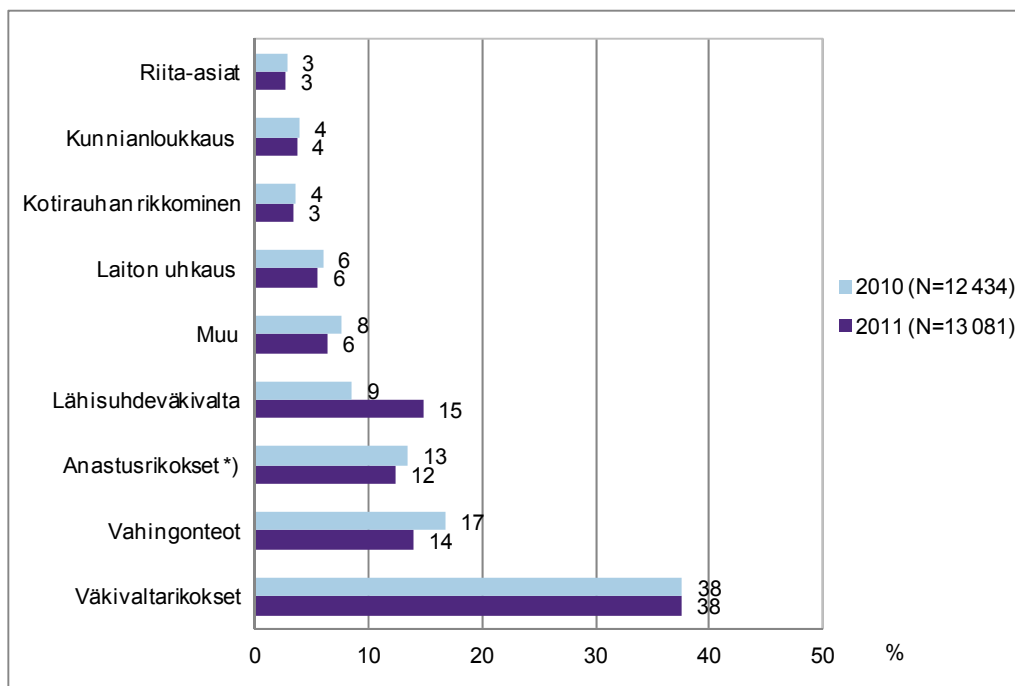
Sovittelu käynnistyi 70 prosentissa sovitteluun ohjatuista rikossovittelualoitteista. Käynnistyneistä rikossovitteluprosesseista keskeytyi 14 prosenttia.

Sovitteluun ohjattiin erityisesti nuoria rikoksen tekijöiksi epäiltyjä henkilöitä. Rikosten ja riita-asioiden tekijöiksi epäillyistä vajaa puolet oli alle 21-vuotiaita. Alle 15-vuotiaiden osuus oli 14 prosenttia. Sovittelun piirissä käsitellyt teot kohdistuivat pääsääntöisesti edelleen aikuisväestöön.

Kuvio 1. Sovittelukäsittelyyn ohjatut rikostapaukset ja riita-asiat 2007–2011

Kuvio 2. Sovittelukäsittelyyn ohjatut rikokset ja riita-asiat 2010 ja 2011, %

*) Anastusrikokset käsittävät varkausrikokset, petoksen, kavalluksen ja luvattoman käytön.

Taulukko 1. Sovittelukäsittelyyn ohjatut rikokset ja riita-asiat 1.6.–31.12.2006, 2007–2011

	*) 1.6.- 31.12.2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011, %- osuudet
Väkivalta	1 719	4 450	5 277	5 634	5 738	6 841	52,3
josta lähisuhdeväkivallan osuus	305	775	940	1 017	1 058	1 929	14,7
Laiton uhkaus	122	408	594	641	736	724	5,5
Anastus	527	1 478	1 507	1 655	1 670	1 614	12,3
Vahingonteko	723	1 983	2 086	2 060	2 078	1 819	13,9
Kotirauhan rikkominen	154	421	384	450	440	433	3,3
Kunnianloukkaus	184	353	368	429	483	474	3,6
Muu	282	736	789	882	947	831	6,4
Riita-asiat	38	186	244	276	342	345	2,6
Yhteensä	3 749	10 015	11 249	12 027	12 434	13 081	100

*) Valtakunnallinen tilastointi on aloitettu sovittelua koskevan lain voimaantulopäivästä 1.6.2006.

Sovitteluun ohjattujen rikosten ja riita-asioiden kokonaismäärä kasvoi 7,5 prosenttia vuonna 2011. Tapausmäärien kasvu kiihtyi edellisestä vuodesta 2010, jolloin tapausmäärien kasvu oli 4 prosenttia. Rikossovittelukäsittelyyn tuotiin 12 895 rikostapauksen lisäksi 345 riita-asiaa. Sovitteluun tuotujen riita-asioiden määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 2007 mutta niiden suhteellinen osuus kaikista sovitteluun ohjatuista tapauksista on pysytellyt samana (runsas 2 prosenttia) (Kuvio 2, Taulukko 1.).

Vuonna 2011 sovitteluun ohjatuista rikos- ja riita-asioista oli yli puolet (52 prosenttia) väkivaltarikoksia. Törkeiden pahoinpitelyjen osuus sovitteluun ohjatuista rikos- ja riita-asioista oli vajaan prosentin (0,7). Toiseksi eniten sovitteluun ohjattiin vahingontekoja, joiden osuus oli 14 prosenttia.

Lähisuhdeväkivaltarikosten osuus kaikista sovitteluun ohjatuista rikoksista oli 15 prosenttia vuonna 2011 (Kuvio 2). Muiden, tarkemmin erittelemättömien rikostapausten osuus oli 6 prosenttia. Muu

tapaus -luokkaan kirjataan ne tapaukset, jotka eivät sisälly kyselylomakkeella esitettyihin muihin rikosnimikkeisiin. Yleisimpiä esimerkkejä muu tapaus -luokassa ovat vammantuottamus, eläimen vartioimatta jättäminen, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus tai järjestystä ylläpitävän henkilön vastustaminen.

Sovittelukäsittelyyn ohjattujen rikos- ja riita-asioiden osuuksissa tapahtui selviä muutoksia verrattaessa vastaavia prosenttiosuuksia edelliseen vuoteen 2010. Väkivaltarikosten osuus kasvoi 6 prosenttiyksikköä vuodesta 2010. Kasvu kohdentui lähisuhdeväkivaltaan liittyviin, sovitteluun ohjattuihin rikoksiin. Myös poliisin tietoon on tullut noin 21 prosenttia enemmän pahoinpitelyrikoksia ja noin 20 prosenttia enemmän lieviä pahoinpitelyitä vuonna 2011. Yksityisessä asunnossa tapahtuneita pahoinpitelyrikoksia poliisi kirjasi jopa 38 prosenttia enemmän vuoteen 2010 verrattuna¹.

Vahingontekojen osuus sovitteluun ohjatuista rikoksista väheni 3 prosenttiyksikköä, muu rikostapaus -luokkaan kirjatut rikokset vähenivät 2 prosenttiyksikköä ja anastusrikokset yhden prosenttiyksikön verran. (Kuvio 2, Taulukko 1.)

Ennen sovitteluprosessin käynnistymistä on sovittelutoimistossa arvioitava kunkin rikoksen tai riita-asian soveltuvuus sovitteluun ja tehtävä kirjallinen, valituskelpoinen päätös rikoksen tai riita-asian soveltuvuudesta sovitteluun. Sovittelu käynnistettiin noin 70 prosentissa sovittelutoimistoihin tulleista rikoksista koskevista aloitteista. Sovitteluprosessin kuluessa keskeytyneiden rikossovittelutapausten osuus oli 14 prosenttia. (Liitetaulukko 1.)

Rikoksia ja riita-asioita sovitteli vuoden 2011 aikana yhteensä 1 284 tehtävään vaadittavan koulutuksen saanutta sovittelijaa. Tämän lisäksi reservissä² oli 274 sovittelijaa.

Vuoden 2011 tulosten perusteella oli yhtä sovittelijaa kohden keskimäärin 10,3 sovitteluun ohjattua rikos- ja riita-asiaa (Taulukko 2.).

Taulukko 2. Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat sovittelijaa kohden 2007–2011

	Sovittelijoiden lukumäärä	Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat yhteensä	Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat suhteutettuna sovittelijoiden lukumäärään
2007	1 130	9 769	8,6
2008	1 232	11 120	9,0
2009	1 234	11 880	9,6
2010	1 211	12 313	10,2
2011	1 284	13 240	10,3

Tapausten lähettäminen sovitteluun

Valtaosan rikoksista eli 82 prosenttia lähettää sovitteluun poliisi. Poliisien sovitteluun lähettämien rikostapausten osuus kasvoi yhden prosenttiyksikön vuodesta 2010. Syyttäjiltä sovitteluun ohjautui rikostapauksista noin 14 prosenttia. Syyttäjien rikossovitteluun lähettämien tapausten osuus piene- ni yhden prosenttiyksikön vuodesta 2010.

Sovittelulain (1015/2005) 13 §:n mukaan rikoksesta epäillyn tai uhrin olleessa alaikäinen myös hänen huoltajallaan tai muulla laillisella edustajallaan on oikeus tehdä aloite sovitteluun ryhtymisestä. Sovitteluun tulleista aloitteista kuitenkin vain 0,1 prosenttia (15 aloitetta) oli vanhempien tekemiä.

¹ Lähde: Poliisihallitus

² Reservissä olevilla tarkoitetaan joko äitiys- tai vanhempainlomalla, opintovapaalla, vuorotteluvapaalla tai pitemmällä sairauslomalla olevia sovittelijoita.

Vuoden 2011 aikana oli sovitteluun ohjatuista rikoksista 56 prosenttia virallisen syytteen alaisia, ja asianomistajarikoksien osuus oli 44 prosenttia. Asianomistajarikosten määrän osuus väheni 4 prosenttiyksikköä verrattuna edelliseen vuoteen. Riita-asioita tuotiin sovitteluun yhteensä 345, mikä on noin 3 prosenttia kaikista sovitteluun tulleista tapauksista.

Sovittelukäsittelyyn ohjattiin vuoden 2011 aikana yhteensä 13 559 eri-ikäistä tekijäksi epäiltyä ja 10 840 asianomistajaa. Kokonaisluvuissa ovat myös tapaukset, joissa henkilö on sekä tekijäksi epäilty että asianomistaja. Tekijäksi epäillyistä 77 prosenttia oli miehiä ja 23 prosenttia naisia. Naisten osuus tekijöiksi epäillyistä kasvoi 2 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta 2010. Asianomistajista 58 prosenttia oli miehiä ja 42 prosenttia naisia. Naisten osuus asianomistajista kasvoi 4 prosenttiyksikköä. Sovitteluissa oli 1 347 oikeushenkilöä³ asianomistajana. Oikeushenkilöiden osuus kaikista asianomistajista oli 11 prosenttia vuonna 2011.

Eri ikäryhmät sovittelussa

Alle 15-vuotiaiden osuus tekijöiksi epäillyistä oli noin 14 prosenttia vuonna 2011. Tekijöiksi epäiltyjä alle 21-vuotiaita oli kaikkiaan vajaa 45 prosenttia vuonna 2011. Alle 15-vuotiaiden osuus kasvoi hitaasti vuoteen 2010 asti, mutta vuonna 2011 suhteellinen osuus väheni noin 4 prosenttiyksikön verran. Määrällisesti rikoksesta epäiltyjä alle 15-vuotiaita oli 330 lasta vähemmän kuin edellisenä vuonna 2010. Sovitteluun ohjautui yhteensä 6 048 alle 21-vuotiasta ja 1 901 alle 15-vuotiasta rikoksesta epäiltyä. (Liitetaulukko 1.)

Asianomistajista oli alle 21-vuotiaita lähes 29 prosenttia. Sovitteluun ohjatut, alle 21-vuotiaiden tekemiksi epäillyt rikokset kohdistuvat selkeästi aikuisväestöön (Kuviot 3 ja 4.).

Rikossovittelulain täytäntöönpanon arviointitutkimuksessa⁴ tehdyn havainnon mukaan sovitteluun tulevat rikoksesta epäillyt nuoret ovat lähes kaikki rikoslakirikoksesta epäiltyjä. Sovittelussa alle 21-vuotiaiden osuus korostuu voimakkaasti verrattuna rikoslakirikoksista epäiltyihin nuoriin. Alle 15-vuotiaita sovitteluun ohjattuja on lähes viisinkertainen määrä poliisin valtakunnalliseen rikostilastoon verrattuna. Myös 15–20-vuotiaita on sovittelussa suhteellisesti enemmän (31 prosenttia) kuin ko. ikäryhmän edustajia poliisin tietoon tulleiden rikoslakirikosten tekijöitä (18 prosenttia). Sovittelu tavoittaakin suuremman joukon nuoria rikoksesta epäiltyjä kuin mitä heitä on suhteessa poliisin tietoon tulleissa rikoslakirikoksissa. (Kuvio 6.) Sovitteluun ohjattujen 15–17-vuotiaiden tekemien rikosten määrä vuonna 2009 oli 75 prosenttia saman ikäryhmän nuorille tuomioistuimessa tuomituista rangaistuksista (Marttunen, 2011).

Sovittelutoimintaa käynnistettäessä korostettiin, että sovittelun mahdollisuutta täytyisi tarjota erityisesti nuorille rikoksen tekijöille rikosseuraamusjärjestelmän vaihtoehtona: nimenomaan vaihtoehtojen vähäisyys nuorten kohdalla rikosseuraamusvalikoimassa vaikuttaa siihen, että sovittelua halutaan kohdistaa tähän ryhmään.

Nuorten kohdalla sovittelumahdollisuuden käyttöä tulisi lisätä nykyisestä, sillä rikosasioiden sovittelu on todettu toimivaksi keinoksi ehkäistä nuorten tekemiä uusintarikoksia ja kasvattaa lapsia ja nuoria vastuullisuuteen⁵. Rikoksen uhrin kasvokkain kohtaaminen, hänen kokemustensa kuuleminen ja tekojen vaikutusten ymmärtäminen mahdollistavat henkilökohtaisen vastuunoton ja vähentävät ja ennaltaehkäisevät nuorten rikollista käyttäytymistä. Tarvittaessa osapuolille kerrotaan lapsi- ja perhepalveluista sekä muista palveluista ja ohjataan heitä palveluiden piiriin.

Sovittelulain (1015/2005) mukaan soviteltavaksi ei saa kuitenkaan ottaa alaikäiseen kohdistunutta rikos- tai riita-asiaa, jos uhrilla rikoksen tai riidan laatu huomioon ottaen on erityinen suojan tarve. Lapsen tulee ymmärtää sovittelu ja siinä tehtävien ratkaisujen merkitys. Arvion tekevät sovittelu-toimiston ammattihenkilöt.

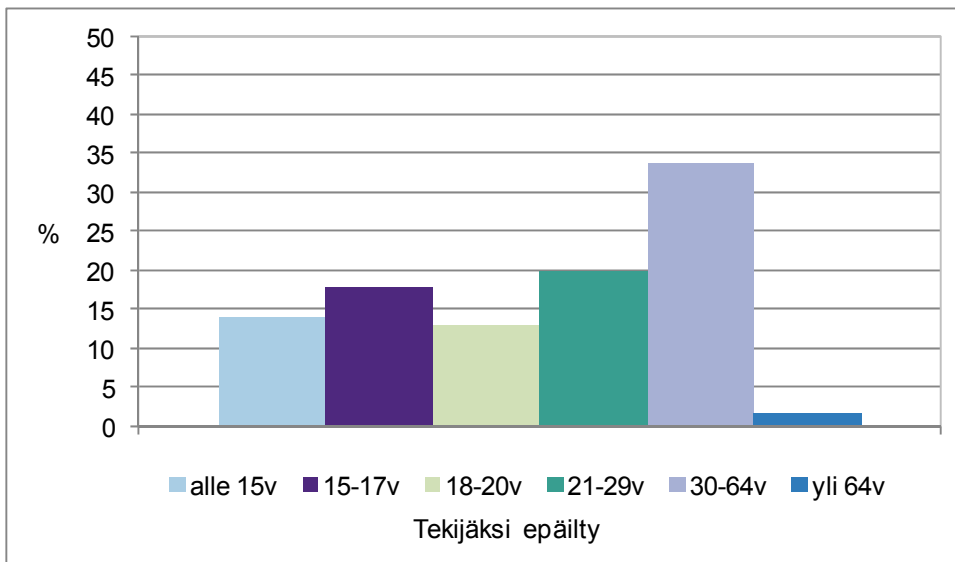
³ Tyypillisimpiä oikeushenkilöitä sovittelutapauksissa ovat taloyhtiöt, vakuutusyhtiö tai muu vastaava.

⁴ Iivari 2010

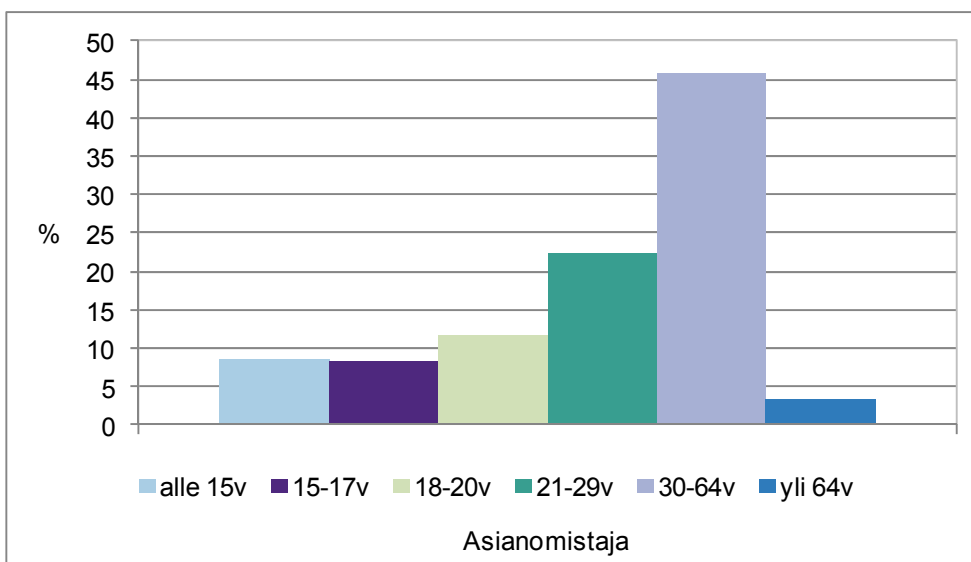
⁵ Lastensuojelulain kokonaisuudistustyöryhmän mietintö STM, 2006, 90–91

Lapsen ja nuoren kuuleminen ja kuulluksi tuleminen, olipa hän epäiltynä tai asianomistajana, on sovittelussa ensisijaista, jotta hän voi luottamuksellisesti käsitellä tapahtunutta, ja hänen osallisuutensa oman asiansa hoitamisessa varmistetaan. Lasten ja nuorten sovitteluun liittyvää osaamista on kehitetty aluehallintovirastojen järjestämällä sovitteluhenkilöstön koulutuksella ja kuvaamalla lapset rikosten ja riitojen sovittelussa hyvä käytäntö (www.sosiaaliportti.fi).

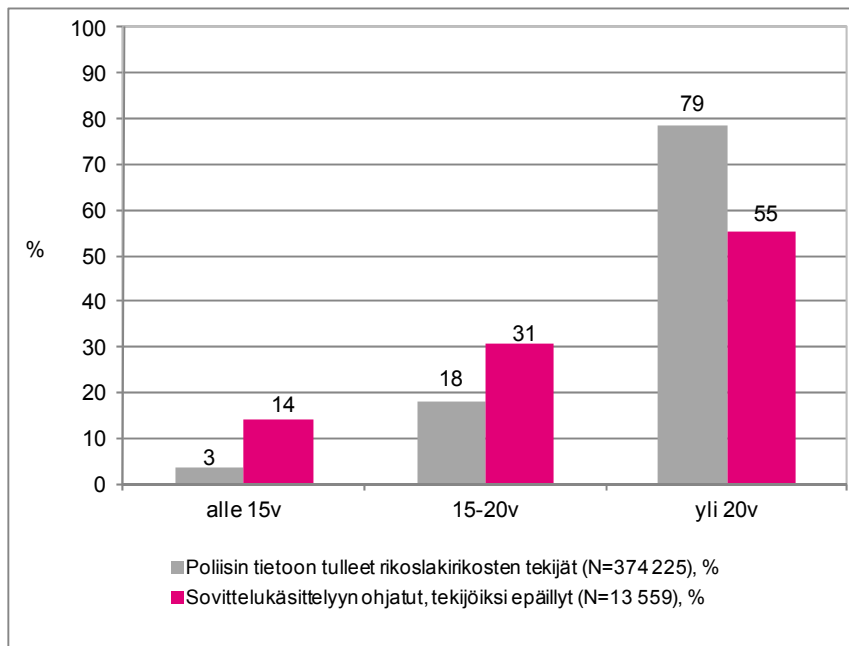
Kuvio 3. Sovitteluun ohjatut, rikosten ja riita-asioiden tekijöiksi epäilty ikäryhmittäin 2011, %

Kuvio 4. Sovitteluun ohjatut, rikosten ja riita-asioiden asianomistajat ikäryhmittäin 2011, %

Kuvio 5. Poliisin tietoon tulleet rikoslakirikosten tekijät sekä sovittelukäsittelyyn ohjatut, tekijöiksi epäillyt ikäryhmittäin 2011, %

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus. SVT. Tilastokeskus.

Lähisuhdeväkivalta sovittelussa

Sovitteluun ohjatuista lähisuhdeväkivaltatapauksista (1 950) sovittelu käynnistyi 1209 esitetyn tapauksen osalta vuonna 2011. Sovitteluun ohjattujen, lähisuhteessa tapahtuneiden väkivaltarikosten määrä lähes kaksinkertaistui vuodesta 2010 (1 063). Käynnistetyistä lähisuhdeväkivallan sovitteluista keskeytyi 13 prosenttia (163). Valtaosa (70 prosenttia) sovitteluun ohjatuista lähisuhdeväkivaltarikoksista oli pahoinpitelyjä.

Sovittelun edellytysten täyttymistä arvioidaan koko sovittelumenettelyn ajan. Edellä mainituista käynnistetyistä (1209) lähisuhdeväkivallan sovitteluista keskeytettiin 13 prosenttia (163). Vuonna 2011 lähisuhdeväkivallan sovitteluissa sopimus syntyi 89 prosentissa tapauksissa (1 079).

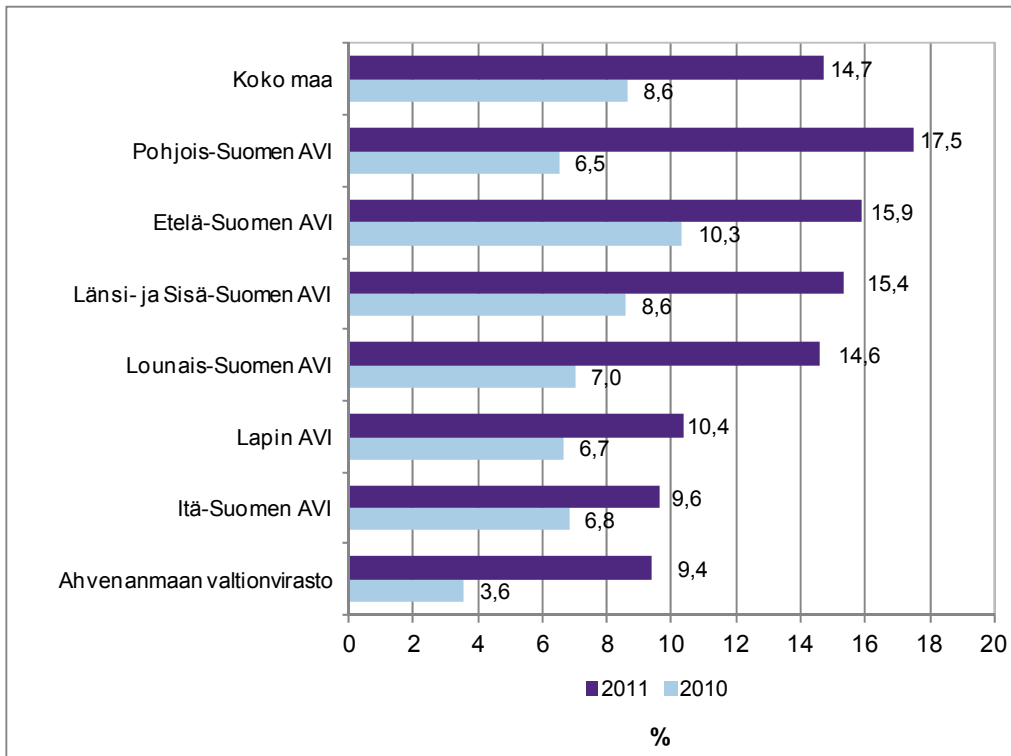
Sovitteluun ohjattujen lähisuhdeväkivaltarikosten määrä lähes kaksinkertaistui vuodesta 2010, jolloin lukumäärä oli 1063. Vuonna 2011 ohjatuista tapauksista 70 prosenttia oli pahoinpitelyjä ja 29 prosenttia lieviä pahoinpitelyjä. Vastaavat luvut vuonna 2010 olivat 79 prosenttia pahoinpitelyjä ja 18 prosenttia lieviä pahoinpitelyjä. (Liitetaulukko 1.).

Lähisuhdeväkivallan sovittelualoitteiden ja erityisesti lievien pahoinpitelyiden lukumäärän lisääntymistä selittää pääasiassa se, että lähisuhteissa tapahtuvat lievät pahoinpitelyt muuttuivat 1.1.2011 alkaen virallisen syytteen alaisiksi rikoksiksi. Lainmuutoksen jälkeen näissä jutuissa käynnistetään esitutkinta uhrin rangaistusvaatimuksesta riippumatta. Näin ollen poliisilla ja syyttäjällä on arvioitavanaan aikaisempaa enemmän nimenomaan vähäistä väkivaltaa sisältäviä tapauksia.

Valtaosan lähisuhdeväkivaltarikoksista ohjaa sovitteluun poliisi (79 prosenttia) syyttäjän osuuden ollessa vajaa neljännes (21 prosenttia). Lähisuhdeväkivaltarikokset kirjataan sovittelun asiakastietojärjestelmään poliisin kirjaamien rikosnimikkeiden mukaisesti. (Liitetaulukko 1.).

Lähisuhdeväkivallan sovittelumenettelyyn sisältyy osapuolten informoiminen, motivoiminen ja ohjaaminen jatkopalveluihin. Lähisuhdeväkivallan sovittelijat saavat tehtävään erityiskoulutuksen⁶ ja menettely toteutetaan tutkittuun ja koeteltuun tietoon perustuen valtakunnallisesti yhtenevällä tavalla⁷.

Kuvio 6. Sovittelukäsittelyyn ohjattujen lähisuhdeväkivaltarikosten osuus sovittelukäsittelyyn ohjatuista rikoksista ja riita-asioista aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti, 2010 ja 2011, %

Kuviosta 6 ilmenee sovitteluun ohjattujen lähisuhdeväkivaltarikosten osuus sovittelukäsittelyyn ohjatuista rikoksista ja riita-asioista aluejaon mukaisesti.

Sopimukset

Käynnistyneissä sovitteluissa (9 002) sopimukseen päästiin 90 prosentissa (8 042) rikostapauksista. Lähisuhdeväkivallan osalta käynnistyneissä rikostapauksissa (1 209) sopimukseen päästiin 89 prosentissa (1 079) tapauksista vuoden 2011 aikana. On kuitenkin huomioitava, että kun tiedonkoontia aletaan vuoden vaihteen jälkeen kerätä, on osa vuoden aikana käynnistyneistä sovitteluprosesseista vielä kesken. Sen vuoksi täsmällisiä prosenttiosuuksia ei saada. Sovittelun käynnistymisen ja sovitteluprosessin päättymisen saattavat siis ajoittua eri kalenterivuosille.

Sovitteluissa tehtiin vuoden aikana erilaisia korvaussopimuksia yhteensä 11 558 kappaletta (Liite- taulukko 1). Näistä erilaisista korvausmuodoista rahallisia korvauksia oli 37 prosenttia ja työkorvauksia 5 prosenttia. Rahakorvausten ja työkorvausten yhteenlaskettu rahallinen arvo oli 1 937 908 € (Taulukko 3.).

⁶ Lähisuhdeväkivallan sovittelijoiden koulutusohjelma <https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>

⁷ <http://www.sosiaaliportti.fi> Hyvä käytäntö: Lähisuhdeväkivallan sovittelussa käsitellään tapahtunutta rikosta sekä väkivallatonta tulevaisuutta

Kaikkiaan 57 prosenttia sopimuksista oli niin sanottuja aineettomia⁸ sopimuksia, joista 40 prosenttia oli anteeksipyyntöjä, 10 prosenttia vaatimuksista luopumisia, 8 prosenttia käyttäytymissopimuksia⁹ ja omaisuuden palautuksia puoli prosenttia. Laskennassa on mukana kaikki korvausmuodot niin, että esim. yksittäinen sopimus saattaa sisältää omaisuuden palauttamisen lisäksi myös anteeksipyyntöä ja vaatimuksista luopumisen. Sopimusmuodot noudattavat samanlaista jakaumaa kuin aiempien vuosien sopimusmuodot.

Taulukko 3. Rikos- ja riita-asioiden sovittelussa sovittujen korvausten rahallinen arvo aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2007–2011, €

	Etelä-Suomen AVI	Lounais-Suomen AVI	Itä-Suomen AVI	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	Pohjois-Suomen AVI	Lapin AVI	Ahvenanmaan valtionvirasto	Koko maa
Rahakorvausten yhteisarvo, €								
2007	631 355	134 662	293 986	269 299	122 962	116 112	4 723	1 573 099
2008	690 461	213 984	286 687	310 971	194 438	120 765	14 691	1 831 998
2009	660 845	240 829	273 277	271 097	174 327	128 949	12 143	1 761 467
2010	803 159	178 860	349 429	260 788	174 770	72 951	3 874	1 843 831
2011	638 408	191 995	326 143	357 772	203 855	73 626	16 938	1 808 736
Työkorvausten rahallinen arvo, €								
2007	22 691	7 434	23 135	26 344	16 742	6 046	440	102 832
2008	31 647	8 603	7 748	27 782	10 559	8 855	3 000	98 194
2009	51 494	5 374	15 680	12 615	21 132	10 833	0	117 128
2010	27 548	6 499	20 512	25 594	6 441	10 035	0	96 628
2011	27 465	10 479	18 062	15 396	28 160	29 609	0	129 171
Yhteensä, €								
2007	654 046	142 096	317 121	295 643	139 704	122 158	5 164	1 675 932
2008	722 108	222 587	294 435	338 754	204 997	129 619	17 691	1 930 192
2009	712 339	246 203	288 957	283 712	195 459	139 782	12 143	1 878 595
2010	830 707	185 359	369 941	286 382	181 211	82 986	3 874	1 940 459
2011	665 873	202 474	344 205	373 168	232 015	103 235	16 938	1 937 907

⁸ Ns. aineettomia sopimuksia ovat käyttäytymissopimukset, anteeksipyyntö ja vaatimuksista luopumiset/ei vaatimuksia.

⁹ Käyttäytymissopimukset voivat olla esim. lupaus hoitoon hakeutumisesta, jolloin tekijäksi epäilty osallistuu väkivallan katkaisuojelmaan tai päihdehoitoon.

Taulukko 4. Sovitteluun ohjatut juttukokonaisuudet ja niistä puretut yksittäiset rikokset, lähisuhdeväkivaltarikokset ja riita-asiat aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2007–2011 *)

		Etelä- Suomi	Lounais- Suomi	Itä-Suomi	Länsi- ja Sisä- Suomi	Pohjois- Suomi	Lappi	Ahvenanmaan valtionvirasto	Koko maa
Soviteltavat jutut	2007	2 886	621	1 081	1 306	533	360	38	6 825
	2008	3 402	848	1 248	1 734	732	362	59	8 385
	2009	3 504	860	1 311	1 571	749	407	56	8 458
	2010	3 831	898	1 257	1 684	863	365	27	8 925
	2011	3 750	941	1 325	1 770	1 046	429	29	9 290
	2011(%)	40,4	10,1	14,3	19,1	11,3	4,6	0,3	100
Soviteltavista jutuista oli									
yksittäisiä rikoksia ¹⁾	2007	3 326	985	1 380	1 827	667	583	40	8 808
	2008	4 021	1 035	1 492	1 978	902	451	47	9 926
	2009	4 182	1 131	1 545	2 268	913	464	68	10 571
	2010	4 498	1 103	1 481	2 290	1 075	436	25	10 908
	2011	4 240	1 071	1 546	2 387	1 197	476	28	10 945
	2011(%)	38,7	9,8	14,1	21,8	10,9	4,3	0,3	100
lähisuhdeväkivalta- rikoksia ²⁾	2007	419	94	50	111	51	48	2	775
	2008	498	86	101	145	69	42	9	950
	2009	493	59	112	233	74	57	5	1 033
	2010	533	87	114	218	78	32	1	1 063
	2011	824	190	172	446	257	58	3	1 950
	2011(%)	42,3	9,7	8,8	22,9	13,2	3,0	0,2	100
riita-asioita	2007	93	13	29	23	15	13	0	186
	2008	81	28	51	40	28	13	3	244
	2009	92	33	67	42	22	14	6	276
	2010	123	50	78	32	44	13	2	342
	2011	119	44	72	70	14	25	1	345
	2011(%)	34,5	12,8	20,9	20,3	4,1	7,2	0,3	100
rikokset ja riita-asiat yhteensä	2007	3 838	1 092	1 459	1 961	733	644	42	9 769
	2008	4 600	1 149	1 644	2 163	999	506	59	11 120
	2009	4 767	1 223	1 724	2 543	1 009	535	79	11 880
	2010	5 154	1 240	1 673	2 540	1 197	481	28	12 313
	2011	5 183	1 305	1 790	2 903	1 468	559	32	13 240
	2011(%)	39,1	9,9	13,5	21,9	11,1	4,2	0,2	100

*) Ks. soviteltavat jutut ja niistä purettujen rikosten määritelmät kappaleesta Käsitteet ja määritelmät.

1) Vuoden 2007 ohjeistuksessa soviteltavat rikokset pyydettiin rikosnimikkeittäin. Vuonna 2008 ohjeita tarkennettiin niin, että soviteltavat rikokset pyydettiin ilmoittamaan poliisin esitutkintamateriaaliin kirjattujen rikosnimikkeiden asianumeroiden lukumäärien mukaisesti.

2) Vuoden 2008 ohjeistuksessa tarkennettiin, että lähisuhdeväkivaltaan ei tule pääsääntöisesti sisällyttää muita kuin henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia.

Taulukko 5. Aluehallintovirastojen välistä vertailua 2011

	Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat yhteensä	Sovittelijoiden lukumäärä	Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat suhteutettuna sovittelijoiden lukumäärään	Sovitteluun ohjatut rikos- ja riita-asiat väestön tuhatta, 15-vuotta täyttänyttä asukasta kohti *)	Sovitteluun ohjatut rikokset suhteutettuna poliisin tietoon tulleisiin rikoksiin**), %
Etelä-Suomi	5 183	507	10,2	2,8	2,0
Lounais-Suomi	1 305	153	8,5	2,2	1,9
Itä-Suomi	1 790	154	11,6	3,7	3,4
Länsi- ja Sisä-Suomi	2 903	237	12,2	2,9	2,9
Pohjois-Suomi	1 468	124	11,8	3,8	3,4
Lappi	559	94	5,9	3,6	3,2
Ahvenanmaan valtionvirasto	32	15	2,1	1,3	1,2
Koko maa	13 240	1 284	10,3	2,9	2,4

*) Väestöön 31.12.2011 on poimittu alueittain kaikki 15 vuotta täyttäneet = rikosoikeudellinen vastuuikä.

**) Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus. SVT. Tilastokeskus.

Aluehallintovirastojen välillä on eroja

Vuoden 2011 tulosten perusteella oli yhtä sovittelijaa kohden keskimäärin 10,3 sovitteluun ohjattua rikos- ja riita-asiaa. Eniten sovitteluun ohjattuja rikos- ja riita-asioita oli Länsi- ja Sisä-Suomen alueella, se on 12,2 tapausta sovittelijaa kohden. Näin vertaillessa on kuitenkin syytä muistaa että rikos- ja riita-asiat voivat olla luonteeltaan kovin erilaisia ja esitetyt osuudet suuntaa antavia.

Poliisin tietoon tulleista rikoslakirikoksista ohjattiin sovitteluun 2,4 prosenttia vuonna 2011. Alueiden välillä on eroja, Itä- ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastojen alueella vastaava luku oli 3,4 prosenttia.

Pohjois-Suomen alueella sovitteluun ohjattiin 3,8 rikos- ja riita-asiaa väestön 15- vuotta täyttänyttä tuhatta asukasta kohden. Valtakunnallinen vastaava luku oli 2,9.

Taustaa

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta astui voimaan 1.6.2006 (1015/2005). Lain mukaan sovittelutoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. STM:n ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen välisellä tulossopimuksella, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos vastaa rikos- ja riita-asioiden sovittelun seurannasta, tutkimuksesta ja kehittämistyön koordinaatiosta sekä tilastoviranomaisena rikos- ja riita-asioiden sovittelun tilastoinnista.

Aluehallintovirastot vastaavat sovittelupalveluiden järjestämisestä alueellaan siten, että palvelut ovat saatavilla asianmukaisesti toteutettuna. Aluehallintovirastot voivat tehdä sopimuksen palveluiden tuottamisesta joko kunnan tai julkisen tai yksityisen palveluntuottajan kanssa.

Aluehallintovirastot ohjaavat, neuvovat ja valvovat sovittelutoimistoja palveluiden tuottamisessa ja vastaavat myös sovittelutoimintaan osallistuville henkilöille tarkoitetun täydennyskoulutuksen järjestämisestä alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan valtion varoista. Aluehallintovirastot jakavat sovittelun palveluntuottajille valtion myöntämän korvauksen. Valtion varoista maksettavan korvauksen määrä, 6,3 miljoonaa euroa, on pysynyt samana vuodesta 2006 lähtien.

Määrärahan jakoperusteena ovat aluehallintoviraston toimialueen asukasluku, pinta-ala ja rikollisuustilanne varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa¹⁰.

Valtakunnallisesti sovittelun kehittämistyössä pyritään sovittelupalveluiden yhdenmukaiseen saatavuuteen ja yhteneviin toimintatapoihin sovittelussa. Keinoina ovat muun muassa koulutus, käytösten yhteiskehittäminen ja sovittelua koskevan viestinnän ja vaikuttamisen parantaminen alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Maassamme oli vuoden 2011 lopussa kaikkiaan 24 rikossovittelun ja eräiden riita-asioiden sovittelun toimialuetta.

Sovittelutoimistojen ammattihenkilöstö vastaa sovittelualoitteen vastaanottamisesta, sovittelun edellytysten arvioinnista, sovittelijoiden valinnasta ja yhteistyöstä eri viranomaisten kanssa. Tärkeän tekemuodon rikoksia, monimutkaisia tai vaikeasti selvitettäviä jengirikoksia, talous- ja elinkeinotoimintaan liittyviä rikoksia, huumausainerikoksia ja ammattimaisia rikoksia ei sovitteluun ohjata.

Rikoslakirikosten osuus sovitteluun ohjatuista rikoksista on runsas 2 prosenttia. Sovittelun käyttöalaa voitaisiin nykyisestään laajentaa. Se edellyttää sovittelua koskevan tiedon lisäämistä eri toimijatahoilla, sovitteluun ohjaavien viranomaisten käytäntöjen yhdenmukaistamista ja viranomaisyhteistyön tehostamista. Erityisesti nuorten kohdalla on toivottavaa, että sosiaalityöntekijät, kouluviranomaiset, vanhemmat ja huoltajat aktivoituisivat sovittelualoitteen tekemisessä.

Valtakunnallinen tilastointi on aloitettu sovittelua koskevan lain voimaantulopäivästä (1.6.2006) alkaen. Sitä ennen toiminnan laajuudesta on tehty erillisselvityksiä.

Käsitteet ja määritelmät

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu on maksuton palvelu, jossa rikoksesta epäilty ja rikoksen uhri voivat kohdata toisensa luottamuksellisesti puolueettoman sovittelijan välityksellä. Sovittelussa käsitellään rikoksesta sen uhrille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja ja pyritään löytämään rikoksen osapuolia tyydyttävä ratkaisu niiden hyvittämiseksi. Sovittelu on aina osapuolille vapaaehtoista. Sovittelun tarkoituksena on lieventää tai poistaa rikoksen tai riidan osapuolille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja. Sovittelun päämääränä on vaikuttaa yhteisössä rikollisuutta hillitsevästi ja vähentävästi ja lisätä samalla yleistä sovinnollisuutta.

Sovittelu voidaan toteuttaa vain sellaisten osapuolten kesken, jotka ovat henkilökohtaisesti ja vapaaehtoisesti ilmaisseet suostuvansa sovitteluun ja jotka pystyvät ymmärtämään sovittelun sekä siinä tehtävien ratkaisujen merkityksen. Ennen kuin osapuolet antavat suostumuksensa sovitteluun, heille tulee selvittää heidän sovitteluun liittyvät oikeutensa ja asemansa sovittelussa. Kummallakin osapuolella on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa sovittelun aikana.

Sovittelutoimiston ammattihenkilöstö ottaa vastaan sovittelualoitteen, hankkii osapuolten suostumuksella asiaan liittyvät asiakirjat ja arvioi kunkin rikos- tai riita-asian soveltuvuuden sovitteluun ja sovittelun edellytykset, tekee valituskelpoisen, kirjallisen päätöksen sovitteluun ottamisesta ja lähettää sen tiedoksi sovittelun osapuolille sekä valitsee asiaan sovittelijat. Mikäli sovittelun edellytykset eivät täyty tai osapuolet tai toinen heistä itse peruu suostumuksen sovitteluun, sovittelutoimisto keskeyttää sovittelun. Asia palautuu tällöin aloitteen tehneelle oikeusviranomaiselle tai muulle sovittelualoitteen tekijälle jatkotoimenpiteitä varten.

¹⁰ Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta 966/2010 (2 luku, 12§)

Sovittelualoite

Sovittelualoite tehdään lähimpään sovittelutoimistoon. Sovittelualoitteen voivat tehdä rikoksen tai riidan osapuoli, poliisi, syyttäjä tai muu viranomainen, lapsen tai nuoren huoltaja tai muu laillinen edustaja. Lähisuhde- ja perheväkivaltatapauksissa aloitteen voi tehdä vain poliisi- tai syyttäjäviranomainen.

Soviteltavat rikokset

Sovittelulain mukaan sovittelussa voidaan käsitellä rikoksia, joiden arvioidaan soveltuvan soviteltaviksi, kun otetaan huomioon rikoksen laatu ja tekotapa, rikoksesta epäillyn ja uhrin keskinäinen suhde sekä muut rikokseen liittyvät seikat kokonaisuutena. Arvioin soveltuvuudesta tekee sovittelutoimiston ammattihenkilöstö.

Soviteltavat riita-asiat

Sovittelulain (1015/2005) 1 §:n mukaan sovittelu voi kohdistua sellaisiin riita-asioihin, joissa ainakin yksi osapuoli on luonnollinen henkilö. Sovitteluun soveltuvat erilaiset ihmisten väliset riita-asiat, jos niiden sovittelua voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Tavallisimpia soviteltavia riita-asioita ovat esimerkiksi taloyhtiössä tapahtuva jätteiden lajittelukäsittely tai parvekkeella tupakointi.

Toimialue

Sovittelun alueellisesta organisoimisesta vastaavat aluehallintovirastot, joita on kuusi ja lisäksi Ahvenanmaan valtionvirasto. Aluehallintovirastot ovat organisoineet alueidensa sovittelutoiminnan perustamalla sovittelun toimialueet. Koko maassa toimialueita on kaikkiaan 24, joista osa on perustanut myös alue- tai sivutoimipisteitä. Sovittelun tilastot laaditaan toimialuekohtaisesti.

Juttu / rikos

Sovittelun tilastoissa jutut ja rikokset on tilastoitu erikseen. Tilastoinnin lähtökohta on niin sanottu juttu, joka voi sisältää useita eri tapauksia (rikostapaus, lähisuhdeväkivaltatapaus tai riita-asia). Yleensä poliisi lähettää sovittelutoimistoon jutun. Juttu voi sisältää useita rikosnimikkeitä, esimerkiksi vahingonteon, varkauden ja pahoinpitelyn, joihin yksi tai useampi tekijä on syyllistynyt yhtäaikaaisesti, mutta eri kokoonpanoissa. Tästä syystä juttu täytyy itse sovitteluprosessin ja sopimustoiminnan takia purkaa yksittäisiksi rikoksiksi. Vuodesta 2008 alkaen ohjeita tarkennettiin niin, että rikokset ilmoitetaan poliisin esitutkintamateriaaliin kirjattujen rikosnimikkeiden asianumeroiden mukaisesti.

Lähisuhdeväkivaltarikos

Vain syyttäjällä tai poliisilla on sovittelulain (1015/2005) 13 §:n mukaan oikeus lähettää lähisuhdeväkivaltatapaus sovitteluun. Lähisuhdeväkivallan sovittelu toteutetaan tutkitun ja koetellun tiedon perusteella laaditun hyvän käytännön mukaisesti, valtakunnallisesti yhtenevällä tavalla. Lähisuhdeväkivaltaa sovittelevat vain tarkoin valintakriteerein valitut, laajan erityiskoulutuksen käyneet sovittelijat, jotka toimivat sovittelun ammattihenkilöstön ohjauksessa, valvonnassa ja heidän tuellaan.

Rikoslaki ei tunne käsitettä lähisuhdeväkivaltarikos. Lähisuhdeväkivaltarikos on kuitenkin aivan jokapäiväisessä käytössä oleva käsite sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lähisuhdeväkivaltarikoksen osapuolina voivat olla aviopuolisot, avopuolisot, perheenjäsenet, lähisukulaiset, kihlaparit, eronneet tai eroamassa olevat pariskunnat sekä nykyiset että entiset seurustelukumppanit. Lähisuhdeväkivaltatapaukset dokumentoidaan sovittelutoimistoissa poliisin kirjaamien rikosnimikkeiden mukaisesti.

Tyypillisiä lähisuhteessa tapahtuvia väkivaltarikoksia ovat RL 21. luvun tarkoittamat pahoinpitelyrikokset.

Rikoslain 21 luvun 5 §:ssä tarkoitettu perusmuotoinen pahoinpitely on virallisen syytteen alainen rikos. Lievän pahoinpitelyn osalta virallisen syytteen alaisia ovat muun muassa tekijään lähisuhhteissa oleviin henkilöihin kohdistuvat teot. Tällaisia henkilöitä ovat tekijän aviopuoliso tai entinen aviopuoliso, sisarus tai sukulainen suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa, henkilö, joka asuu tai on asunut tekijän kanssa yhteistaloudessa tai on tai on ollut muuten näihin rinnastettavan suhteen takia tekijälle läheinen.

Sopimukset

Tässä tilastossa yksi rikos voi johtaa korkeintaan yhteen sopimukseen. Tilastoinnissa vaihtoehtoina ovat joko syntyneet sopimukset, syntyneet osasopimukset tai sopimusta ei syntynyt. Osasopimus tarkoittaa sitä, että rikoksista on päästy sovintoon osittain tai osa sovitteluun osallistuneista on päässyt sopimukseen.

Kuitenkin käytännössä voi olla, että yhdessä rikoksessa on monta asianomistajaa ja yksi epäilty, jolloin voidaan tehdä kunkin asianomistajan kanssa erilliset sopimukset. Osapuolet päättävät itse sovinnon sisällöstä.

Sopimusten korvausmuodot

Yhdestä rikoksesta tehtyyn sopimukseen voi sisältyä erilaisia hyvitysmuotoja osapuolten tahdon ja tarpeiden mukaan. Tilastoinnissa mukaan otetaan kaikki sopimusmuodot. Esimerkiksi sopimuksessa tavaran palauttaminen ja käyttäytymissopimus saattavat edellyttää toisiaan. Kahdesta tekijästä toinen suorittaa rahakorvauksen, ja toinen hyvittää tekonsa tekemällä työtä.

Lähteet

Elonheimo, H. 2010. Nuorisirikollisuuden esiintyvyys, taustatekijät ja sovittelu. Turun yliopiston julkaisuja C 299. Turun Yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta.

[<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59505/AnnalesC299Elonheimo.pdf?sequence=1>]

Hallituksen esitys (283/2010) Eduskunnalle laiksi rikoslain 20 luvun muuttamisesta.

[<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100283>]

Hyvä käytäntö: Lähisuhdeväkivallan sovittelussa käsitellään tapahtunutta rikosta sekä väkivallaton-ta tulevaisuutta [<http://www.sosiaaliportti.fi>]

livari, J. 2010. Oikeutta oikeuden varjossa. Rikossovittelulain täytäntöönpanon arviointitutkimus. Raportti 5/2010. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki

[<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/35c0e944-54ee-45b2-9c51-9e3f732ecd88>]

livari, J. (toim.). 2007. Rikos- ja riita-asioiden sovittelijan opas. Stakes Oppaita 66. Helsinki 2007.

[<http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/6FD63B1D-DD96-43A2-A171-95B7B719B1B3/17333/Oppaita66livari.pdf>]

Lastensuojelulain kokonaisuudistustyöryhmän mietintö. 2006. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2006:25, Helsinki.

[<http://pre20090115.stm.fi/hl1147768355553/passthru.pdf>]

Lähisuhdeväkivallan sovittelijoiden koulutusohjelma

[<https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>]

Marttunen, M. 2011. Lapset ja nuoret rikossovittelussa – merkitys rikosseuraamusten näkökulmasta ja eräitä päätelmiä. Esitys rikosasioiden sovittelun neuvottelukunnan kokouksessa 12.9.2011.

Rikoslaki 441/2011

[\[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001\]](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001)

Liitteet

Rikos- ja riita-asioiden sovittelukäsittelyn prosessikaavio

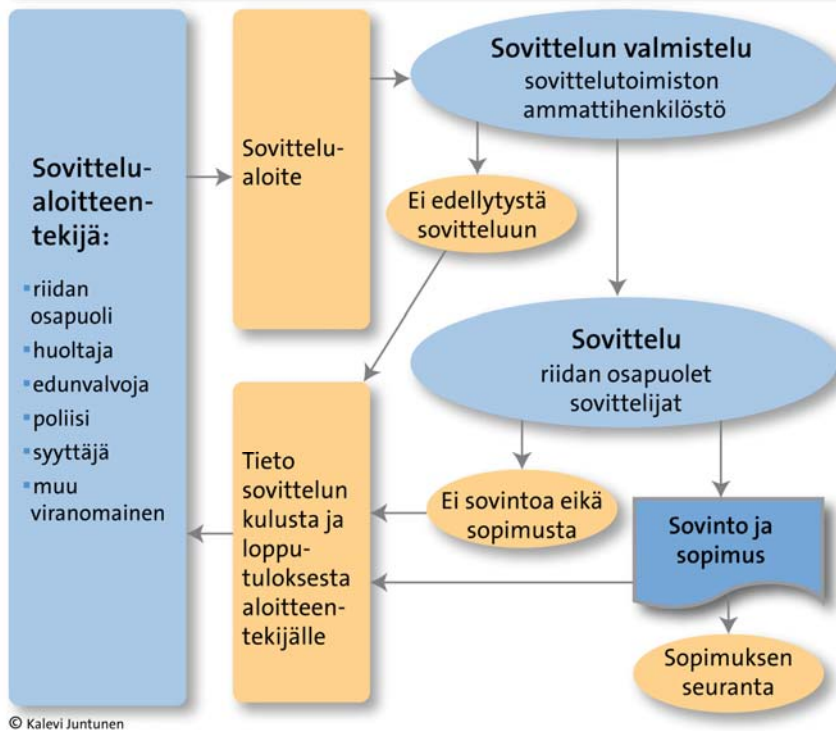
Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010–2011

Kyselylomake

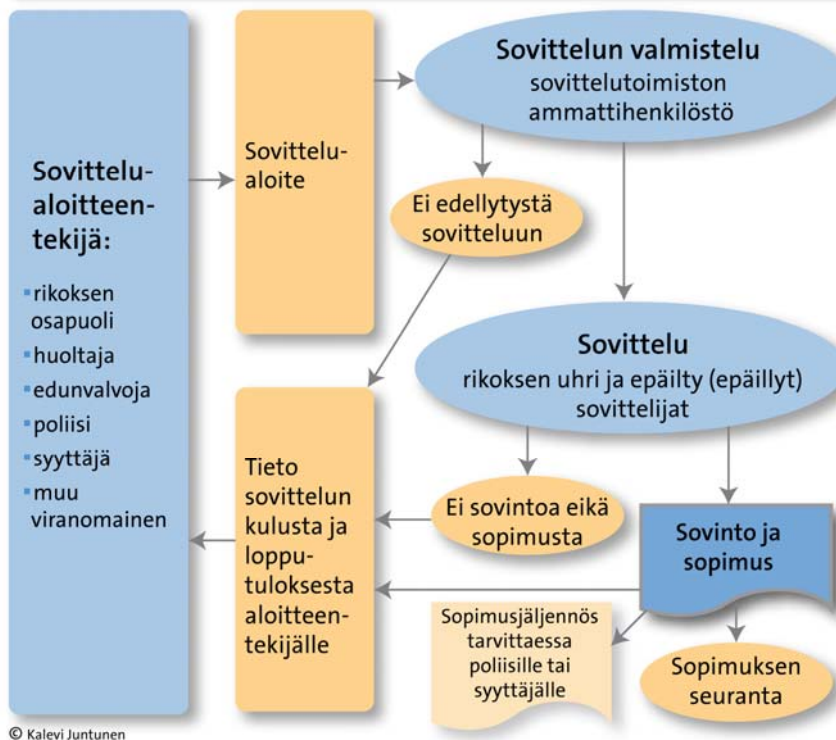
Laatuseloste

Liite: Rikos- ja riita-asioiden sovittelukäsittelyn prosessikaavio

Sovitteluprosessi riita-asiassa

Sovitteluprosessi rikosasiassa

Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010 - 2011

	Koko maa			Etelä-Suomen AVI			Lounais-Suomen AVI			Itä-Suomen AVI			Länsi- ja Sisä-Suomen AVI			Pohjois-Suomen AVI			Lapin AVI			Ahvenanmaan valtionvirasto		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Vuoden aikana sovittelutoimistoon tulleet jutut	8 925	9 290		3 831	3 750		898	941		1 257	1 325		1 684	1 770		863	1 046		365	429		27	29	
Jutuista purettujen rikostapausten määrät	10 908	10 945	83	4 498	4 240	82	1 103	1 071	82	1 481	1 546	86	2 290	2 387	82	1 075	1 197	82	436	476	85	25	28	88
Jutuista purettujen lähisuhdeväkivaltatapausten määrät	1 063	1 950	15	533	824	16	87	190	15	114	172	10	218	446	15	78	257	18	32	58	10	1	3	9
Jutuista purettujen riita-asioiden määrät	342	345	3	123	119	2	50	44	3	78	72	4	32	70	2	44	14	1	13	25	4	2	1	3
Jutuista puretut rikos- ja riita-asiat yhteensä	12 313	13 240	100	5 154	5 183	100	1 240	1 305	100	1 673	1 790	100	2 540	2 903	100	1 197	1 468	100	481	559	100	28	32	100
Sovittelutoimistossa vuoden aikana...⁽¹⁾																								
Käynnistyneet rikostapausten sovittelut yhteensä (lkm)	7 749	7 793	71	3 199	2 976	70	711	858	80	1 319	1 264	82	1 480	1 478	62	694	828	69	325	369	78	21	20	71
Käynnistyneet lähisuhdeväkivaltatapausten sovittelut yhteensä (lkm)	710	1 209	62	364	538	65	48	101	53	100	149	87	113	245	55	56	131	51	29	43	74	-	2	67
Käynnistyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapausten sovittelut yhteensä (lkm)	8 459	9 002	70	3 563	3 514	69	759	959	76	1 419	1 413	82	1 593	1 723	61	750	959	66	354	412	77	21	22	71
Keskeytyneet rikostapausten sovittelut yhteensä (lukumäärä)	1 172	1 098	14	575	558	19	91	72	8	171	126	10	204	209	14	93	88	11	36	44	12	2	1	5
Keskeytyneet lähisuhdeväkivaltatapausten sovittelut yhteensä (lkm)	160	163	13	87	76	14	12	4	4	20	14	9	28	43	18	13	20	15	-	6	14	-	-	-
Keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapausten sovittelut yhteensä (lkm)	1 332	1 261	14	662	634	18	103	76	8	191	140	10	232	252	15	106	108	11	36	50	12	2	1	5
Sopimukset ⁽²⁾																								
Rikostapausten sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset	6 254	6 879	88	2 528	2 443	82	644	806	94	918	1 011	80	1 260	1 514	102	647	796	96	243	291	79	14	18	90
Rikostapausten sovittelussa vuoden aikana syntyneet osasopimukset	63	104	1	22	40	1	9	4	0,5	8	20	2	7	18	1	13	15	2	3	7	2	1	-	-
Lähisuhdeväkivallan sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset	591	1 079	89	305	430	80	42	105	104	61	132	89	101	257	105	54	120	92	28	33	77	-	2	100
Rikosten sovittelussa vuoden aikana syntyneet kaikki sopimukset yhteensä	6 908	8 042	90	2 855	2 913	83	695	915	95	987	1 163	82	1 368	1 789	104	714	931	97	274	331	80	15	-	-
Riitatapausten sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset	122	136	39	43	38	32	15	21	48	32	26	36	10	33	47	17	7	50	5	11	44	-	-	-
Käynnistyneissä sovittelussa ei päästy sopimukseen⁽³⁾																								
Rikosten ja riita-asioiden sovittelussa ei päästy sopimukseen	621	689	9	341	411	14	60	53	6	108	80	6	61	83	6	28	30	4	21	32	9	2	-	-
Lähisuhdeväkivallan sovittelussa ei päästy sopimukseen	46	60	5	19	30	6	6	5	5	7	1	1	13	21	9	-	-	-	1	3	7	-	-	-

Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010 - 2011

	Koko maa			Etelä-Suomen AVI			Lounais-Suomen AVI			Itä-Suomen AVI			Länsi- ja Sisä-Suomen AVI			Pohjois-Suomen AVI			Lapin AVI			Ahvenanmaan valtionvirasto		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Rikossovittelutapausten aloitteet																								
poliisilta	8 692	8 767	82	3 479	3 467	81	894	850	79	1 323	1 404	91	1 665	1 574	76	948	1 055	88	361	392	82	22	25	89
syyttäjältä	1 575	1 461	14	660	591	14	183	193	18	119	115	7	451	368	18	94	129	11	68	64	13	-	1	4
asianosaisilta	127	127	1	40	30	1	16	9	1	25	20	1	14	43	2	29	8	1	1	16	3	2	1	4
asianosaisilta, joista uhrit	61	50	0	21	11	0	7	3	0	15	11	1	8	21	1	8	3	0	1	1	0	1	-	-
asianosaisilta, joista tekijältä	67	85	1	19	18	0	9	6	1	10	9	1	7	31	1	21	5	0	-	15	3	1	1	4
sosiaaliviranomaisilta	305	245	2	200	146	3	3	10	1	3	4	0	95	84	4	-	-	-	3	1	0	1	-	-
vanhemmalta/huoltajalta	15	15	0	8	6	0	2	-	-	1	1	0	4	6	0	-	-	-	-	2	0	-	-	-
edunvalvojalta	3	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
muulta	70	37	0	28	14	0	5	9	1	10	2	0	20	5	0	4	5	0	3	1	0	-	1	4
Rikostapausten sovitteluun liittyvät aloitteet yhteensä	10 787	10 652	100	4 417	4 254	100	1 103	1 071	100	1 482	1 546	100	2 249	2 080	100	1 075	1 197	100	436	476	100	25	28	100
Lähisuhdeväkivaltatapauksiin liittyvät aloitteet																								
poliisilta	849	1 547	79	424	619	77	62	125	66	99	139	81	173	353	81	62	265	93	28	42	72	1	4	80
syyttäjältä	214	401	21	109	184	23	25	65	34	15	33	19	45	81	19	16	21	7	4	16	28	-	1	20
Lähisuhdeväkivaltatapauksiin liittyvät aloitteet yhteensä	1 063	1 948	100	533	803	100	87	190	100	114	172	100	218	434	100	78	286	100	32	58	100	1	5	100
Riita-asiassa aloite tuli																								
yksityiseltä henkilöltä	207	207	62	76	71	60	25	24	55	48	49	68	18	38	67	26	10	71	12	14	56	2	1	100
oikeushenkilöltä	131	125	38	47	48	40	25	20	45	30	23	32	10	19	33	18	4	29	1	11	44	-	-	-
Riita-asiassa aloitteet yhteensä	338	332	100	123	119	100	50	44	100	78	72	100	28	57	100	44	14	100	13	25	100	2	1	100
Sovitteluun ohjatut rikostapaukset purettuna rikosnimikkeisiin																								
lievä pahoinpitely	864	975	9	380	398	9	103	114	11	120	159	10	150	167	7	77	94	8	34	40	8	-	3	7
pahoinpitely	3 713	3 824	35	1 567	1 522	36	332	362	34	478	449	29	833	848	38	342	475	40	148	155	33	13	13	30
törkeä pahoinpitely	63	73	1	18	21	0	2	6	1	17	18	1	16	17	1	4	2	0	4	8	2	2	1	2
ryöstö	40	40	0	12	21	0	2	2	0	4	6	0	15	6	0	5	4	0	2	1	0	-	-	-
varkaus	1 007	930	9	380	315	7	81	84	8	133	145	9	252	226	10	123	115	10	34	40	8	4	5	11
petos/kavallus	595	608	6	225	206	5	67	56	5	95	151	10	107	123	5	71	50	4	29	19	4	1	3	7
vahingonteko	2 078	1 819	17	867	693	16	257	208	19	287	279	18	351	335	15	220	209	17	93	90	19	3	5	11
luvaton käyttö	68	76	1	32	32	1	5	3	0	10	9	1	6	14	1	14	11	1	1	7	1	-	-	-
kotirauhan rikkominen	440	433	4	170	158	4	48	57	5	63	60	4	93	98	4	39	34	3	26	22	5	1	4	9

Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010 - 2011

	Koko maa			Etelä-Suomen AVI			Lounais-Suomen AVI			Itä-Suomen AVI			Länsi- ja Sisä-Suomen AVI			Pohjois-Suomen AVI			Lapin AVI			Ahvenanmaan valtionvirasto		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
laiton uhkaus	736	724	7	300	283	7	82	70	7	99	100	6	175	176	8	58	66	6	20	27	6	2	2	5
kunnianloukkaus	483	474	4	179	178	4	40	41	4	90	87	6	123	95	4	36	52	4	15	19	4	-	2	5
muu tapaus	947	831	8	452	407	10	78	68	6	85	83	5	208	134	6	86	85	7	36	48	10	2	6	14
Sovitteluun ohjatut rikostapaukset purettuna rikosnimikkeittäin yhteensä	11 034	10 807	100	4 582	4 234	100	1 097	1 071	100	1 481	1 546	100	2 329	2 239	100	1 075	1 197	100	442	476	100	28	44	100
Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeisiin																								
lievä pahoinpity	193	564	29	113	256	32	22	61	32	13	48	28	28	97	22	12	79	31	5	22	38	-	1	25
pahoinpity	839	1 341	70	408	550	68	65	127	67	93	118	69	181	337	77	65	172	68	26	34	59	1	3	75
törkeä pahoinpity	23	24	1	11	6	1	-	2	1	6	6	3	4	5	1	1	3	1	1	2	3	-	-	-
väkivaltainen seksuaalirikos	3	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeisiin yhteensä	1 058	1 929	100	533	812	100	87	190	100	114	172	100	213	439	100	78	254	100	32	58	100	1	4	100
Väkivaltarikokset yhteensä ⁽⁴⁾	5 738	6 841	52	2 510	2 774	54	526	674	52	733	804	45	1 227	1 477	54	506	829	57	220	262	47	16	21	43
Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen tyyppi																								
Rikostapaus: asianomistajarikos (AOR)	5 176	4 711	44	2 171	1 864	44	591	490	46	752	765	49	951	1 008	44	494	354	30	213	221	46	4	9	31
Rikostapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR)	5 663	6 117	56	2 297	2 383	56	512	581	54	729	781	51	1 301	1 284	56	581	813	70	223	255	54	20	20	69
Lähisuhdeväkivaltatapaus: asianomistajarikos (AOR)	185	105	5	116	13	2	22	-	-	13	-	-	17	9	2	12	82	32	5	1	2	-	-	-
Lähisuhdeväkivaltatapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR)	876	1 836	95	418	812	98	65	190	100	101	172	100	198	427	98	66	175	68	27	57	98	1	3	100
Sovittelijoiden lukumäärä																								
Aktiivisten sovittelijoiden määrä	1 211	1 284		491	507		154	153		143	154		209	237		117	124		83	94		14	15	
Reservissä olevien sovittelijoiden määrä	399	274		156	133		11	13		79	27		30	23		70	57		47	16		6	5	

Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010 - 2011

	Koko maa			Etelä-Suomen AVI			Lounais-Suomen AVI			Itä-Suomen AVI			Länsi- ja Sisä-Suomen AVI			Pohjois-Suomen AVI			Lapin AVI			Ahvenanmaan valtionvirasto		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Asianosaiset rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa																								
Tekijäksi epäiltyjä miehiä	10 835	10 522	77	4 424	4 077	75	995	1 104	77	1 500	1 528	80	2 413	2 082	78	1 035	1 206	78	420	484	76	48	41	85
Tekijäksi epäiltyjä naisia	2 874	3 188	23	1 277	1 378	25	407	338	23	326	372	20	513	599	22	258	342	22	88	152	24	5	7	15
Tekijäksi epäiltyjä yhteensä	13 709	13 710	100	5 701	5 455	100	1 402	1 442	100	1 826	1 900	100	2 926	2 681	100	1 293	1 548	100	508	636	100	53	48	100
Vahingonkäräjöintiä/asianomistajina miehiä	6 193	6 325	58	2 574	2 468	56	644	633	57	850	941	63	1 240	1 315	61	615	655	56	246	284	60	24	29	78
Vahingonkäräjöintiä/asianomistajina naisia	3 740	4 505	42	1 715	1 926	44	396	478	43	497	547	37	706	853	39	288	507	44	132	186	40	6	8	22
Vahingonkäräjöintiä/asianomistajia yhteensä	9 933	10 830	100	4 289	4 394	100	1 040	1 111	100	1 347	1 488	100	1 946	2 168	100	903	1 162	100	378	470	100	30	37	100
Vahingon käräjänä oikeushenkilö ⁶	1 530	1 347	11	645	559	11	122	129	10	212	145	9	296	257	11	168	165	12	79	87	16	8	5	12
Tekijäksi epäillyn ikä tekohetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa																								
alle 15-vuotta	2 015	1 901	14	906	920	17	213	146	10	260	143	8	315	346	13	235	269	17	69	76	13	17	1	2
15 – 17 – vuotta	2 654	2 410	18	1 162	1 003	18	271	286	20	266	246	14	602	490	19	279	281	18	63	92	15	11	12	27
18 - 20 – vuotta	1 709	1 737	13	652	590	11	205	163	11	258	301	17	349	374	14	177	196	13	65	110	18	3	3	7
21 – 29 – vuotta	2 379	2 699	20	948	981	18	230	289	20	352	413	23	502	573	22	218	298	19	109	137	23	20	8	18
30 – 64 - vuotta	4 239	4 582	34	1 849	1 901	35	427	521	36	625	653	36	824	828	31	328	482	31	181	177	29	5	20	45
65 -vuotta tai vanhempi	234	230	2	103	92	2	46	39	3	35	38	2	26	26	1	13	25	2	11	10	2	-	-	-
Tekijäksi epäillyt tekohetken iän mukaan, yhteensä	13 230	13 559	100	5 620	5 487	100	1 392	1 444	100	1 796	1 794	100	2 618	2 637	100	1 250	1 551	100	498	602	100	56	44	100
Vahingonkäräjän/asianomistajan ikä tapahtumahetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa																								
alle 15-vuotta	857	923	9	419	458	10	103	95	9	92	72	5	132	151	7	89	115	10	22	30	6	-	2	6
15-17 – vuotta	882	900	8	369	370	8	105	109	10	92	89	6	188	200	9	99	98	8	24	32	7	5	2	6
18 - 20 – vuotta	1 101	1 260	12	444	461	11	107	141	13	153	180	12	231	258	12	117	136	12	48	82	17	1	2	6
21 – 29 – vuotta	2 104	2 417	22	877	922	21	233	238	21	279	333	22	429	540	25	179	267	23	92	112	24	15	5	16
30 – 64 - vuotta	4 642	4 964	46	2 063	2 033	46	406	479	43	679	748	50	913	950	44	396	522	45	177	212	45	8	20	63
65 - vuotta tai vanhempi	364	377	3	130	146	3	59	49	4	58	81	5	67	59	3	34	34	3	16	7	1	-	1	3
Vahingonkäräjät/asianomistajat tekohetken iän mukaan, yhteensä	9 950	10 841	100	4 302	4 390	100	1 013	1 111	100	1 353	1 503	100	1 960	2 158	100	914	1 172	100	379	475	100	29	32	100

Liitetaulukko 1. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu koko maassa ja aluehallintovirastojen aluejaon mukaisesti 2010 - 2011

	Koko maa			Etelä-Suomen AVI			Lounais-Suomen AVI			Itä-Suomen AVI			Länsi- ja Sisä-Suomen AVI			Pohjois-Suomen AVI			Lapin AVI			Ahvenanmaan valtionvirasto		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot																								
Rahakorvausten lukumäärät (kpl)	4 523	4 316	37	1 835	1 481	36	573	564	39	737	720	52	733	860	33	471	493	34	166	187	39	8	11	44
Työkorvausten yhteismäärä (kpl)	528	545	5	166	132	3	69	50	3	90	103	7	103	107	4	64	96	7	33	57	12	3	-	-
Omaisuu den palauttamisten yhteismäärä (kpl)	65	54	0	33	23	1	4	6	0	8	8	1	13	9	0	1	3	0	3	4	1	3	1	4
Käyttätymissopimukset yhteensä (kpl)	834	894	8	283	353	8	43	90	6	186	112	8	121	121	5	131	165	11	65	53	11	5	-	-
Anteeksipyyntö t yhteensä (kpl)	4 101	4 602	40	1 839	1 766	43	485	583	40	228	288	21	868	1 231	47	585	587	41	85	140	29	11	7	28
Ei vaatimuksia / vaatimuksista luopumiset yhteensä	1 220	1 147	10	477	399	10	167	148	10	141	161	12	349	284	11	71	105	7	15	44	9	-	6	24
Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot yhteensä	11 271	11 558	100	4 633	4 154	100	1 341	1 441	100	1 390	1 392	100	2 187	2 612	100	1 323	1 449	100	367	485	100	30	25	100
Rahakorvausten yhteisarvo€	1 843 832	1 808 737	93	803 160	638 408	96	178 860	191 995	95	349 429	326 143	95	260 788	357 772	96	174 770	203 855	88	72 951	73 626	71	3 874	16 938	100
Työkorvausten rahallinen arvo yhteensä,€	96 627	129 171	7	27 547	27 465	4	6 499	10 479	5	20 512	18 062	5	25 594	15 396	4	6 441	28 160	12	10 035	29 609	29	-	-	
Korvausten rahallinen määrä yhteensä,€	1 940 459	1 937 908	100	830 707	665 873	100	185 359	202 474	100	369 941	344 205	100	286 382	373 168	100	181 211	232 015	100	82 986	103 235	100	3 874	16 938	100

Taulukossa käytetyt symbolit

- Ei yhtään
 .. Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi

Taulukossa käytetyt viitteet

- (1) Käynnistyneet rikostapaukset on suhteutettu vuoden aikana sovittelutoimistoon tullessiin rikostapauksiin (N=10 945)
 Käynnistyneet lähisuhdeväkivaltatapaukset on suhteutettu vuoden aikana sovittelutoimistoon tullessiin lähisuhdeväkivaltatapauksiin (N=1 950)
 Keskeytyneet rikostapausten sovittelut on suhteutettu vuoden aikana käynnistettyihin rikostapausten sovitteluihin (N=7 793).
 Keskeytyneet lähisuhdeväkivaltatapauksen sovittelut on suhteutettu vuoden aikana käynnistettyihin lähisuhdeväkivaltatapauksen tapauksien sovitteluihin (N=1 209).
- (2) Rikostapausten sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset on suhteutettu vuoden aikan käynnistettyihin rikostapauksien sovitteluihin (N=7 793).
 Lähisuhdeväkivallan sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset on suhteutettu vuoden aikana käynnistettyihin lähisuhdeväkivaltatapauksen sovitteluihin (N=1 209).
 Riitatapausten sovittelussa vuoden aikana syntyneet sopimukset on suhteutettu vuoden aikana sovittelutoimistoon tullessiin, jutuista purettujen riita-asioiden määrään (N=345).
- (3) Rikosten ja riita-asioiden sovittelussa ei päästy sopimukseen tapaukset on suhteutettu vuoden aikana käynnistettyihin riita-asioiden ja rikostapauksien sovitteluihin (N=7 793).
 Lähisuhdeväkivallan sovittelussa ei päästy sopimukseen tapaukset on suhteutettu vuoden aikana käynnistettyihin lähisuhdeväkivaltatapauksen tapauksien sovitteluihin (N=1 209).
- (4) Väkivaltarikos: lievä pahoinpity, pahoinpity, törkeä pahoinpity, väkivaltainen seksuaalirikos ja ryöstö.
 Väkivaltarikokset on suhteutettu kaikkiin rikosnimikkeisiin ja riita-asioihin (N=10807+1929+345)
- (5) Vahingon kärsijänä oikeushenkilö lukumäärä on suhteutettu vahingon kärsijät yhteensä lukumäärään (N=10830+1347)

Tietojen antaminen vuoden 2011 rikos- ja riita-asioiden sovittelun tilastointia varten

Ohessa seuraa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuosittaiseen tilastoon tarkoitettujen muuttujien tiedonkoontilomake. Vuotuiseen perustiedonkoontilomakkeeseen tuotetaan ns. summaarista tietoa.

Tilastotietojen keruu toteutetaan internetkyselynä. Sähköinen tilastolomake löytyy osoitteesta: **<http://www.thl.fi/fi/tilastot/rikossovittelulomake>**

Katso tarkemmin kysymykset ja ohjeet.

Tietojen toimittaminen 28.2.2012 mennessä

Lisätietoja:

Suunnittelija Tuula Kuoppala

Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

Lomake: Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilaston tiedonkeruu 2011

1. Aluehallintovirasto (AVI)		
4. Sovittelutoimiston sijaintikunta		
6. Sovittelutoimiston henkilöstö		
60. Johtaja (nimi)		
61. Sovittelun ohjaajat (kokopäivätoimiset)		lkm
62. Sovittelun ohjaajat (osa-aikaiset)		lkm
63. Muu henkilöstö (kanslia- vahtimestari jne.)		lkm
64. Aktiivisten sovittelijoiden määrä		lkm
65. Reservissä olevien sovittelijoiden määrä		lkm
11. Vuoden aikana toimistoon tulleet jutut		kpl
111. Pura jutuista rikostapausten määrät		kpl
112. Pura jutuista riita-asioiden määrät		kpl
113. Pura jutuista lähisuhdeväkivaltatapausten määrät		kpl
13. Aloitteentekijä		
Rikostapauksessa aloite tuli		
131.	poliisilta	kpl
132.	syyttäjältä	kpl
133.	asianosaisilta	kpl
	joista 1331. uhrilta	kpl
	1332. tekijältä	kpl
134.	sosiaaliviranomaisilta	kpl
135.	vanhemmalta/huoltajalta	kpl
136.	edunvalvojalta	kpl
137.	muulta	kpl
Riita-asiassa aloite tuli		
138.	yksityiseltä henkilöltä	kpl
139.	oikeushenkilöltä	kpl

Lähisuhdeväkivaltatapauksessa aloite tuli

140. poliisilta kpl

141. syyttäjältä kpl

14. Sovittelutoimistossa vuoden aikana

14.1. käynnistyneet rikostapaukset yhteensä kpl

14.2. käynnistyneet lähisuhdeväkivaltatapaukset yhteensä kpl

14.3. keskeytyneet rikostapaukset yhteensä kpl

14.4. keskeytyneet lähisuhdeväkivaltatapaukset yhteensä kpl

15. Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen tyyppi

151. Rikostapaus: asianomistajarikos (AOR) kpl

152. Rikostapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR) kpl

153. Lähisuhdeväkivaltatapaus: asianomistajarikos (AOR) kpl

154. Lähisuhdeväkivaltatapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR) kpl

16. Asianosaiset rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa

161. Tekijäksi epäiltyjä Mies Nainen

162. Vahingonkärsijöitä/asianomistajia Mies Nainen

163. Vahingon kärsijänä oikeushenkilö

17. Sovitteluun ohjautuneet rikostapaukset purettuna rikosnimikkeittäin

171. lievä pahoinpitely kpl

172. pahoinpitely kpl

173. törkeä pahoinpitely kpl

174. ryöstö kpl

175. varkaus kpl

176. petos/kavallus kpl

177. vahingonteko kpl

178. luvaton käyttö kpl

179. kotirauhan rikkominen kpl

1710. laiton uhkaus kpl

1711. kunnianloukkaus kpl

1712. muu tapaus kpl

Esimerkkitapauksia muu tapaus luokassa:

18. Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeittäin

181.	lievä pahoinpitely	kpl
182.	pahoinpitely	kpl
183.	törkeä pahoinpitely	kpl
184.	väkivaltainen seksuaalirikos	kpl

20. Tekijäksi epäillyn ikä tekohetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa

201.	alle 15-vuotta
201.	15 – 17 – vuotta
203.	18 - 20 – vuotta
204.	21 – 29 – vuotta
205.	30 – 64 - vuotta
206.	65 -vuotta tai vanhempi

21. Asianomistajan/vahingonkärsijän ikä tapahtumahetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa

211.	alle 15-vuotta
212.	15-17 – vuotta
213.	18 - 20 – vuotta
214.	21 – 29 – vuotta
215.	30 – 64 - vuotta
216.	65 - vuotta tai vanhempi

26. Sopimukset

261. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
262. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet osasopimukset	kpl
263. Riitatapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
264. Rikos- ja riita-asioissa ei sopimusta	kpl
265. Lähisuhdeväkivallan osalla vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
266. Lähisuhdeväkivallan osalla ei sopimusta	kpl

27. Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot		
271. Rahakorvaukset, lukumäärä		kpl
272. Rahakorvausten yhteisarvo		€
273. Työkorvaukset, lukumäärä		kpl
274. Työkorvausten rahallinen arvo yhteensä		€
275. Omaisuuden palauttamiset, lukumäärä		kpl
276. Käyttätymissopimukset, lukumäärä		kpl
277. Anteeksipyynnöt, lukumäärä		kpl
278. Ei vaatimuksia / vaatimuksista luopumiset, lukumäärä		kpl

**Lomake: Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilaston tiedonkeruu 2011
- Käsitteet ja määritelmät**

6. Sovittelutoimiston henkilöstö

64. Aktiivisten sovittelijoiden määrä: Vuoden aikana sovitelleet.

11. Vuoden aikana toimistoon tulleet jutut:

Tutkintailmoitukset, esitutkintapöytäkirjat, riita-asiat tai muuta kautta, esim. suoraan asianosaiselta tulleet jutut. "Jutulla" tarkoitetaan esim. esitutkintapöytäkirjasta ilmenevien soviteltavien rikosnimikkeiden muodostamaa kokonaisuutta. "Juttu" voi siis käsittää yhden tai useamman rikos- (mukaan lukien lähisuhdeväkivalta) ja /tai riitatapauksen muodostaman kokonaisuuden.

111. Pura jutuista rikostapausten määrät:

Rikostapaukset ilmoitetaan poliisin esitutkintamateriaaliin kirjattujen rikosnimikkeiden asianumeroiden lukumäärien mukaisesti. Esitutkintapöytäkirjassa voi olla useita rikosnimikkeitä, mutta tähän merkitään lukumäärät vain soviteltavien rikosnimikkeiden osalta. Esimerkiksi huumausainerikos tai lapsen kohdistuva väkivaltarikos ei voine olla soviteltava rikos. Lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 113.

113. Pura jutuista lähisuhdeväkivaltatapausten määrät:

Lähisuhdeväkivalta (fyysinen väkivalta, kuten lievä pahoinpitely, pahoinpitely, törkeä pahoinpitely tai väkivaltainen seksuaalirikos) on tapahtunut perheenjäsenten tai laajemmin lähisuhteessa eläneiden kesken, jolloin tapauksen osapuolina ovat aviopuolisot, avopuolisot, perheenjäsenet, kihlaparit, eronneet ja eroamassa olevat pariskunnat ja entiset seurusteluparit.

Lähisuhdeväkivaltamuuttujaan ei merkitä edellä mainittujen henkilöiden välillä tapahtunutta kunnianloukkausta, kotirauhan rikkomista tai esimerkiksi laitonta uhkaamista, sillä ne merkitään muuttujaan 17. asianmukaisesti kohtiin.

Lähisuhdeväkivaltaan ei tule pääsääntöisesti sisällyttää muita kuin henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia, tyypillisimmillään lievät pahoinpitelyt, pahoinpitelyt ja törkeät pahoinpitelyt. Jos kysymykseen tulee seksuaalirikos, jossa on käytetty väkivaltaa, tulee nämä sisällyttää lähisuhdeväkivaltatapauksiin (RL 20 luku). Tämä selkeyttää varsinaisen väkivallan sisällyttämisen lähisuhdeväkivallan käsitteeseen. Muille rikoksille on rikoslaissakin omat pykälänsä. Huomioi lähisuhdeväkivallan määritelmä myös muissa, lähisuhdeväkivaltaa koskevissa kysymyskohdissa.

13. Aloitteentekijät rikos- ja riita- ja lähisuhdeväkivaltatapauksissa:

Merkitään ao. kohtaan lukumäärät yhteensä. Muuttujan tittelöinnissä käytetään termiä "TAPAUKSEN TAKIA", että alakohtiin merkitään myös sosiaaliviranomaisilta tulleet rikosasiat ja myös eri tahoilta tulleet riita-asiat. Rikosten ja lähisuhdeväkivallan osalta tässä tarkoitetaan yksittäisiä rikosasioita, jotka edellä on purettu jutuista. Huomioi ja vertaa lukumääriä kysymyskohdissa 111., 112. ja 113. annettuihin lukumääriin.

14. Sovittelutoimistossa vuoden aikana...

14.1. ja 14.2 käynnistyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset:

Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen käsittelystä on tehty myönteinen päätös, ja tapaus on lähetetty sovittelijoille. Sovitteluprosessi on käynnistynyt, osapuolet ovat sopineet sovittelusta. Epäselvissä tilanteissa toimiston johtajan päätös ratkaisee, onko tapauksen käsittely käynnistynyt. Pelkkä tapauksen toimistoon tuleminen ei riitä merkitsemään sovittelun käynnistymistä. Huom! Toimistoon tulleet rikos- tai lähisuhdeväkivaltatapaukset eivät välttämättä käynnisty saman vuoden aikana (vrt. kysymys 111. ja 113.)

14.3 ja 14.4 keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset:

Tapauksen käsittelystä on tehty myönteinen päätös, jonka jälkeen käsittely keskeytyy. Sovitteluprosessi keskeytyy sovittelulain 19 § mukaisesti: Sovittelutoimiston on keskeytettävä sovittelu välittömästi, jos osapuoli peruuttaa suostumuksensa tai jos on syytä epäillä, ettei suostumus ole vapaaehtoinen. Sovittelutoimisto voi myös keskeyttää sovittelun, jos osoittautuu, että muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta syystä sovittelun onnistumiselle ei ole edellytyksiä. Lukumäärään ei lasketa mukaan niitä tapauksia, joissa ei päästä sovittelun osapuolia tyydyttävään sopimukseen, ne kirjataan ao. kohtaan 26. ei sopimusta.

15. Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen tyyppi:

Merkitään tapausten määrät yhteensä. Huomio ja vertaa lukumääriä kysymyskohdissa 111. ja 113. annettuihin lukumääriin.

16. Asianosaiset rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa:

Mukaan luetaan tekijöiksi epäiltyjen henkilöiden ja asianomistajien - miesten ja naisten - lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää.

Tässä annetut lukumäärät eivät välttämättä täsmää kysymyskohtien 20 ja 21 kanssa, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

163. Vahingon kärsijänä oikeushenkilö.

Oikeushenkilöä edustaneen sukupuolta ei kirjata.

Jos toinen osapuoli on kaupunki, jonka sisällä on monta yksikköä, voidaan kaikki eri yksiköt laskea omiksi oikeushenkilöikseen (Espoon kaupunki/Päiväkehrän koulu tai Espoon kaupunki/Matinkylän koulu). Tai, jos rakennusvirasto on ollut vuoden aikana viidessä tapauksessa asianomistajana, niin se myös ilmoitetaan oikeushenkilönä viisi kertaa tilastossa.

17. Sovitteluun ohjautuneet rikostapaukset purettuna rikosnimikkeittäin:

Merkitse ao. kohtaan tapausten lukumäärät. Huomioi rikostapauksen määritelmä kysymyskohdassa 11. eli rikosnimikkeitä purettaessa noudatetaan esitutkintapöytäkirjan mukaista kirjaustapaa: Esimerkiksi, jos poliisi on merkannut tapahtuneen pahoinpitelyn yhdeksi rikosasianimikkeeksi, niin se ilmoitetaan yhtenä pahoinpitelynä tai jos kahdeksi rikosasianimikkeeksi niin kahtena pahoinpitelynä. Vertaa kokonaislukumäärää kysymyskohdassa 111. annettuihin lukumääriin.

174. Ryöstö: Sisältää ryöstön ja kiristyksen.

175. Varkaus: Sisältää varkauden, törkeän varkauden, näpistykseen, kätkemisrikoksen.

176. Petos/kavallus: Sisältää lievän petoksen, petoksen, törkeän petoksen, lievän maksuvälinepetoksen, maksuvälinepetoksen, lievän kavalluksen, kavalluksen ja törkeän kavalluksen sekä vakuutuspetoksen, luottamusaseman väärinkäytön ja kiskontarikokset.

177. Vahingonteko: Sisältää lievän vahingonteon, vahingonteon ja törkeän vahingonteon.

178. Luvaton käyttö: Sisältää lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön.

179. Kotirauhan rikkominen: Sisältää kotirauhan rikkomisen, törkeän kotirauhan rikkomisen, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen ja erityyppiset julkisrauhan rikkomiset.

1710. Laiton uhkaus: Sisältää laittoman uhkauksen ja pakottamisen.

1711. Kunnianloukkaus: Sisältää kunnianloukkauksen ja törkeän kunnianloukkauksen.

1712. Muu tapaus: Tämä on kaatoluokka, johon kirjaan edellisiin kategorisoimattomat nimikkeet kuten esim.: liikenne rikkomus, vammantuottamus, yleisvaaran tuottamus, eläinsuojelurikos, seksuaalinen hyväksikäyttö, järjestystä ylläpitävän henkilön vastustaminen, väärennys, virkamiehen vastustaminen, vapaudenriisto, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, liikenneturvallisuuden vaarantaminen, luonnonsuojelurikos, maastoliikenne rikkomus, tuhotyön yritys, tuhotyö, hallinnan loukkaus. väärä ilmianto, järjestyssääntörikkomus, eläimen vartioimatta jättäminen, tavaramerkkirikkomus, työsopimuslakirikkomus, tekijänoikeusrikkomus, omankäden oikeus, väärän henkilötiedon antaminen.

Muu tapaus: Kerro esimerkkejä muu tapaus –luokkaan kuuluvista sovitelluista rikostapauksista (luettelo).

18. Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeittäin:

Merkitse ao. kohtaan tapausten lukumäärät. Vertaa kokonaislukumäärää kysymyskohdassa 113. annettuihin lukumääriin.

20. Tekijäksi epäillyn ikä tekohetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa:

Merkitään asiakohtaan lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää.

Lukumäärä ei välttämättä täsmää kysymyksen 16 kohdalla, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

21. Asianomistajan/vahingonkärsijän ikä tapahtumahetkellä rikos- ja riitatapauksissa:

Merkitään asiakohtaan lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää. Lukumäärä ei välttämättä täsmää kysymyksen 16 kohdalla, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

26. Sopimukset:

Yksi rikostapaus voi johtaa korkeintaan yhteen sopimukseen. Vaihtoehtoina ovat joko syntyneet sopimukset (261.), syntyneet osasopimukset (262.) tai sopimusta ei syntynyt (264.)

261. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa rikostapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä.

262. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet osasopimukset

Rikostapauksissa on asiassa päästy sovintoon osittain, tai osa osallistuneista on päässyt sopimukseen.

263. Riitatapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa riitatapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä.

264. Rikos- ja riita-asioissa ei sopimusta

Merkitään lukumäärä niiltä osin, kun sopimusta ei ole syntynyt. Esimerkiksi sovitteluneuvottelu on käynnistynyt, mutta sopimusta ei syntynyt. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joissa sovittelu on vielä kesken. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joiden sovittelu on keskeytynyt. Keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 14.2.

265. Lähisuhdeväkivallan osalla vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa lähisuhdeväkivaltatapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä

266. Lähisuhdeväkivallan osalla ei sopimusta

Merkitään lukumäärä niiltä osin, kun sopimusta ei ole syntynyt. Esimerkiksi sovitteluneuvottelu on käynnistynyt, mutta sopimusta ei syntynyt. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joissa sovittelu on vielä kesken. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joiden sovittelu on keskeytynyt. Keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 14.2.

27. Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot

Yksi ja sama rikostapaus voidaan sopia usealla eri tavalla, mukaan otetaan kaikki sopimusmuodot. Esimerkiksi sopimuksessa tavaran palauttaminen ja käyttäytymissopimus saattavat edellyttää toisiaan (tulee kaksi merkintää). Kahdesta tekijästä toinen suorittaa rahakorvauksen, ja toinen korvaa tekemällä työtä (tulee kaksi merkintää).

Sovittelun kannalta tärkeät päärikosnimikkeet.

Huomaa, että RL 24 luvun kotirauhan rikkominen etc. ja kunnianloukkaus etc. on eroteltu myös edellä omiksi nimikkeikseen:

Pahoinpitelyt: lievä pahoinpitely, pahoinpitely, törkeä pahoinpitely (RL 21 luku)

Ryöstö: sisältää ryöstön ja kiristyksen (RL 31 luku).

Varkaus: sisältää varkauden, törkeän varkauden, näpistyksen, lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön (RL 28 luku) ja kätkemisrikokset (RL 32 luku).

Petos/kavallus: sisältää lievän petoksen, petoksen, törkeän petoksen, lievän maksuvälinepetoksen, maksuvälinepetoksen, lievän kavalluksen, kavalluksen ja törkeän kavalluksen sekä vakuutuspetoksen, luottamusaseman väärinkäytön ja kiskontarikokset (RL 36 ja 37 luku).

Vahingonteko: sisältää lievän vahingonteon, vahingonteon ja törkeän vahingonteon (RL 35 luku).

Luvaton käyttö: sisältää lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön (RL 28 luku).

Kotirauhan rikkominen: sisältää kotirauhan rikkomisen ja törkeän kotirauhan rikkomisen, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen ja erityyppiset julkisrauhan rikkomiset (RL 24 luku).

Laiton uhkaus: sisältää laittoman uhkauksen ja pakottamisen (RL 25 luku).

Kunnianloukkaus: sisältää kunnianloukkauksen (antaa toisesta valheellisen tiedon ja vihjauksen tai muuten halventaa toista) ja törkeän kunnianloukkauksen (RL 24 luku).

Rikos- ja riita-asioiden sovittelu

Laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilasto sisältää tietoja sovittelutoimistoon tuotujen juttukokonaisuuksien ja niistä purettujen rikoslakirikosten, lähisuhdeväkivaltaan liittyvien rikosten sekä riita-asioiden lukumääristä. Rikoslakirikokset, samoin kuin lähisuhdeväkivaltaan liittyvät rikokset saadaan eriteltynä rikosnimikkeittäin sekä sen mukaan, kuka on tehnyt rikoksesta aloitteen sovittelutoimistoon. Sovitteluun tuotua riita-asiaa ei tilastolomakkeella pyydetä tarkemmin erittelemään.

Rikosten ja riita-asioiden osapuolista kerätään tiedot ikäryhmittäin sekä asianosaisten sukupuolen mukaan. Tiedot saadaan myös tilastovuoden aikana käynnistyneistä sekä keskeytyneistä rikossovittelutapauksista samoin saadaan lukumäärätieto niistä rikoksen sovittelutapauksista jolloin asianosaiset pääsevät sopimukseen rikoksesta aiheutuneiden vahinkojen korvausmuodoista ja korvauksiin käytettävistä rahamääristä (euroista, €).

Tiedot saadaan kultakin 24 rikos- ja riita-asioiden sovittelun toimialueelta erikseen.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää tilastotiedot rikos- ja riita-asioiden sovittelutilastoa varten ja toimittaa ja julkaisee tilastoraportin kerran vuodessa.

Käytetyt käsitteet ja määritelmät on selitetty tilastoraportin tekstiosassa sekä kyselylomakkeella.

Raportti on tarkoitettu hallintoviranomaisille, sovittelun palveluntuottajille, tutkijoille, opiskelijoille ja heille joilla on tarve saada tietoa ja lukumääriä rikos- ja riita-asioihin liittyvästä sovittelusta.

Sovittelutoiminnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Aluehallintovirastot vastaavat palvelujen järjestämisestä koko maahan. THL kokoaa rikos- ja riita-asioiden sovittelua koskevaa tilastotietoa, seuraa ja tutkii sovittelutoimintaa sekä koordinoi sen kehittämistä. Työn tukena toimii valtioneuvoston asettama rikos- ja riita-asioiden sovittelun neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävistä säädetään asetuksella (267/2006, 1805/2009)

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään vuosittain kultakin 24 rikos- ja riita-asioiden sovittelun toimialueelta koko maata kattavasti. Sovittelutoimistoille lähetetään kerran vuodessa tietopyyntö, ja tiedot pyydetään palautamaan määräaikaan mennessä.

Sovittelutoimistot toimittavat tiedot sähköisesti webropol-vastauslomakkeella THL:n pyytämään tietuekuvauksen mukaisesti.

Niille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetetään huomautus. Tilasto laaditaan vasta, kun tarvittavat tiedot on saatu kaikilta sovittelutoimistoilta. Tilaston kattavuus on lähes aina 100 %.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilasto sisältää summatietoa, joten sen eri osioiden ristiintaulukoiminen ei ole mahdollista. Yksittäisen rikoksen sovitteluprosessia ei voida tilastoinnissa selvittää. Samasta syystä ei tuloksien perusteella voida tehdä kovin pitkälle meneviä päätelmiä. Tilastoihin liittyy joitakin epävarmuustekijöitä. Esimerkiksi sovitteluun tulleiden rikosten purkamisessa nimikkeisiin, tapausten lähettäjätahon kirjaamisessa ja osapuolten iän rekisteröimisessä on joissakin kohdissa tietovajeita.

Tiedot ovat oikeita, jos tiedonantajat ovat antaneet ne oikein. Tilastoa päivitetään ja korjataan tarvittaessa taaksepäin sovittelutoimistojen antamien muutostietojen perusteella. Näin ollen myös vuosittaiset aikasarjatiedot muuttuvat ja päivittyvät korjausten myötä.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilasto on THL:n kerran vuodessa tuottama tilasto. Tilasto ilmestyy kesäkuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilastosta julkaistu tilastoraportti päivitetään THL:n www-sivuille osoitteeseen www.thl.fi/tilastot/rikossovittelu. Tietoja palauttaneet sovittelutoimistot saavat sähköpostilla ilmoituksen tilaston julkistamisesta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (Stakes 31.12.2008 asti) on kerännyt tietoa ja toimittanut rikos- ja riita-asioiden sovittelun tilastoraporttia rikossovittelulain (1015/2005) voimaan astumisesta, 1.6.2006, alkaen. Tästä ajankohdasta lähtien on saatu vertailukelpoista tietoa sovittelutoimistoon tulleiden rikosten ja riita-asioiden lukumääristä, rikosnimikkeistä, sovittelun piirissä olleiden henkilöiden lukumääristä sekä rikosten ja riitojen sovitteluun liittyvistä hyvitysmuodoista ja korvausten rahallisista arvoista.

Tilastolomakkeen sisältö uudistuu vuodesta 2012 alkaen, aikasarjatieto pystytään kuitenkin säilyttämään.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedote sisältää koko maan kattavat tiedot rikos- ja riita-asioiden sovitteluun tuoduista rikos- ja riita-asioista.

Medling i brott- och tvistemål 2011

18.6.2012

Drygt 2 procent av alla brott som kom till polisens kännedom hänsköts år 2011 till medling i brott- och tvistemål. Av de brott- och tvistemål som hänsköts till medling var drygt hälften våldsbrott. Våldsbrottens andel av de brott och tvistemål som hänsköts till medling ökade med cirka 6 procentenheter.

Av de brott som har skett i nära relationer överlämnas en större del än tidigare till medling, vilket huvudsakligen beror på att strafflagen har ändrats, så att även lindrig misshandel i nära relationer numera är ett brott som hör under allmänt åtal.

Totalt hänsköts 13 240 brott- och tvistemål till medling. Antalet fall ökade med 7,5 procent jämfört med år 2010. Antalet medlingar med anknytning till brott var 12 895 och antalet medlingar med anknytning till tvistemål 345.

Medling inleddes i 70 procent av de initiativ till medling i brottmål som hänsköts till medling. Av de inledda processerna för medling i brottmål avbröts 14 procent.

Till medling hänvisades framför allt unga personer som misstänktes för brott. Av dem som misstänktes för brott och tvistemål var knappt hälften under 21 år. Andelen personer under 15 år var 14 procent. De gärningar som behandlades genom medling riktade sig i regel alltså mot den vuxna befolkningen.

Diagram 1. Brott- och tvistemål som överlämnades till medling 2007–2011

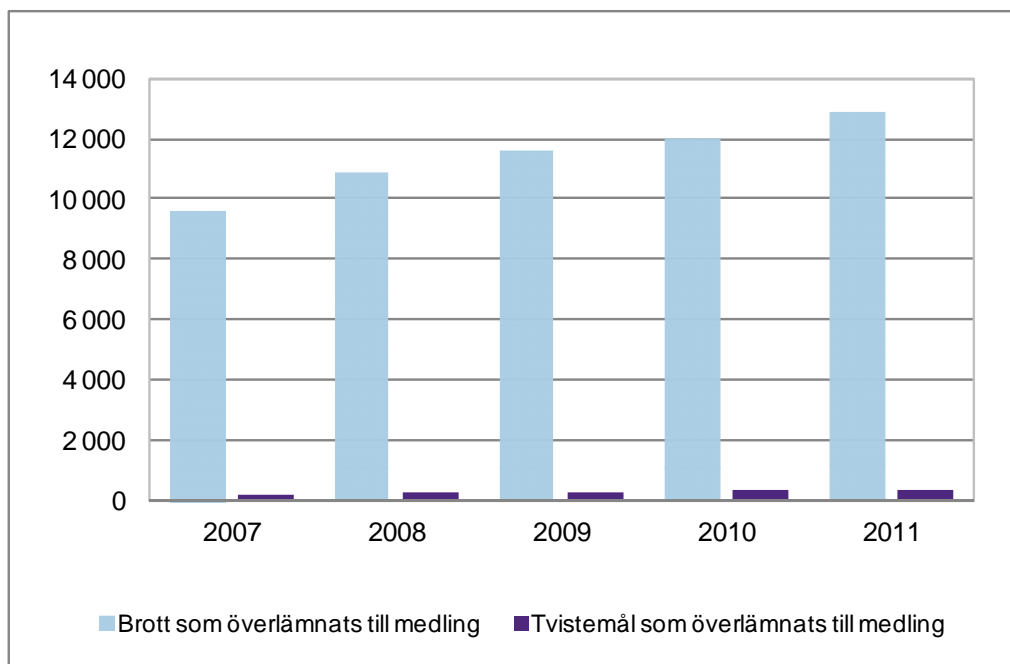
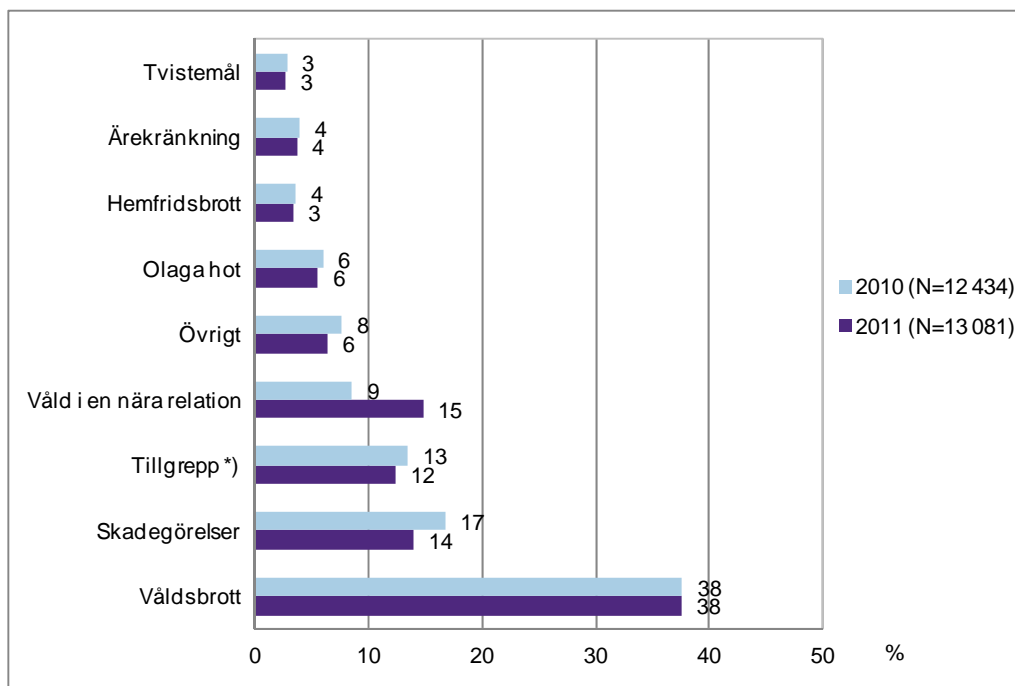

Diagram 2. Brott- och tvistemål som överlämnades till medling 2010 och 2011, %

*) Tillgrepp omfattar stöldbrott, bedrägeri, förskingring och olovligt brukande.

Tabell 1. Brott- och tvistemål som överlämnades till medling 1.6–31.12.2006, 2007–2011

	*) 1.6.- 31.12.2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011, %- andelar
Våld	1 719	4 450	5 277	5 634	5 738	6 841	52,3
varav andelen våld i	305	775	940	1 017	1 058	1 929	14,7
Olaga hot	122	408	594	641	736	724	5,5
Tillgrepp	527	1 478	1 507	1 655	1 670	1 614	12,3
Skadegörelse	723	1 983	2 086	2 060	2 078	1 819	13,9
Hemfridsbrott	154	421	384	450	440	433	3,3
Ärekränkning	184	353	368	429	483	474	3,6
Övrigt	282	736	789	882	947	831	6,4
Tvistemål	38	186	244	276	342	345	2,6
Sammanlagt	3 749	10 015	11 249	12 027	12 434	13 081	100

*) Den nationella statistikföringen påbörjades när lagen om medling trädde i kraft 1.6.2006.

Det sammanlagda antalet brott- och tvistemål som hänsköts till medling ökade med 7,5 procent under år 2011. Antalet fall ökade snabbare än år 2010, då antalet fall ökade med 4 procent. Utöver 12 895 brottsfall överlämnades även 345 tvistemål till medling. Antalet tvistemål som överlämnades till medling har fördubblats sedan år 2007, men tvistemålen's relativa andel av alla fall som hänskjuts till medling har förblivit densamma (drygt 2 procent) (diagram 2, tabell 1).

Av de brott- och tvistemål som hänsköts till medling år 2011 var mer än hälften (52 procent) våldsbrott. Av samtliga brott- och tvistemål som hänsköts till medling utgjorde andelen grov misshandel en knapp procent (0,7). Den näst största gruppen av brott som hänsköts till medling var skadegörelser, vars andel var 14 procent.

Våldsbrott i nära relationer utgjorde 15 procent av alla brott som hänsköts till medling år 2011 (diagram 2). Andelen övriga brottsfall som inte specificerats närmare var 6 procent. I kategorin

Övriga fall registreras brottsfall som inte finns med bland de andra brottsbeteckningarna i enkäten. De vanligaste exemplen på denna kategori är vållande av personskada, underlåtelse att vakta djur, bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel eller motstånd mot person som upprätthåller ordningen.

Det skedde tydliga förändringar i andelarna brott- och tvistemål som hänsköts till medling i jämförelse med motsvarande procentandelar år 2010. Andelen våldsbrott ökade med 6 procentenheter jämfört med år 2010. Ökningen hänförs till brott som rör våld i nära relationer och som har hänskjutits till medling. Polisen har också fått kännedom om cirka 21 procent fler misshandelsbrott och cirka 20 procent fler fall av lindrig misshandel år 2011. Polisen registrerade hela 38 procent fler misshandelsbrott i privata bostäder än år 2010¹.

Skadegörelsernas andel av de brott som hänsköts till medling minskade med 3 procentenheter, medan de brott som registrerades i klassen övriga brottsfall minskade med 2 procentenheter och tillgrepp med en procentenhet. (Diagram 2, tabell 1.)

Innan medlingsprocessen inleds ska det på medlingsbyrån bedömas huruvida brottet eller tvistemålet är lämpligt för medling och ett skriftligt, överklagbart beslut ska fattas om detta. Medling inleddes i cirka 70 procent av de brottsrelaterade initiativ som inkom till medlingsbyråerna. Andelen brottsfall som avbröts under medlingens gång var 14 procent. (Tabellbilaga 1.)

Sammanlagt 1 284 medlare med lämplig utbildning för uppgiften hade hand om medlingen av brott och tvistemål under år 2011. Därtill fanns 274 medlare i reserv².

Av resultaten för år 2011 att döma var antalet brott- och tvistemål som hänsköts till medling i genomsnitt 10,3 per medlare (tabell 2).

Tabell 2. Brotts- och tvistemål som hänsköts till medling per medlare 2007–2011

	Antal medlare	Brott- och tvistemål som överlämnats till medling totalt	Brott- och tvistemål som överlämnats till medling i relation till antalet medlare
2007	1 130	9 769	8,6
2008	1 232	11 120	9,0
2009	1 234	11 880	9,6
2010	1 211	12 313	10,2
2011	1 284	13 240	10,3

Överlämnande av fall till medling

Merparten av brotten, 82 procent, överlämnas till medling av polisen. Andelen brottsfall som överlämnas till medling av polisen ökade med en procentenhet jämfört med år 2010. Åklagarna överlämnade cirka 14 procent av brottsfallen till medling, vilket innebär en minskning med en procentenhet jämfört med år 2010.

Enligt 13 § i lagen om medling (1015/2005) har även minderåriga misstänkta eller offers vårdnadshavare eller andra lagliga företrädare rätt att ta initiativ till medling. Av samtliga initiativ till medling togs dock endast 0,1 procent (15 initiativ) av föräldrarna.

¹ Källa: Polisstyrelsen

² Med reserv avses medlare som har moderskaps- eller föräldraledighet, studieledighet, alterneringsledighet eller längre sjukledighet.

År 2011 var 56 procent av de brott som hänsköts till medling brott som hör under allmänt åtal, medan andelen målsägandebrott var 44 procent. Andelen målsägandebrott minskade med 4 procentenheter jämfört med året innan. Totalt 345 tvistemål överlämnades till medling, vilket är cirka 3 procent av samtliga fall som överlämnades till medling.

Under år 2011 hänvisades 13 559 misstänkta gärningsmän i olika åldrar och 10 840 målsägande till medling. De sammanlagda antalen innehåller även fall där en person är både misstänkt gärningsman och målsägande. Av de misstänkta gärningsmännen var 77 procent män och 23 procent kvinnor. Kvinnornas andel av de misstänkta gärningsmännen ökade med 2 procentenheter jämfört med år 2010. Av målsägandena var 58 procent män och 42 procent kvinnor. Kvinnornas andel av målsägandena ökade med 4 procentenheter. Vid medlingarna var 1 347 juridiska personer³ målsägande. De juridiska personernas andel av alla målsägande var 11 procent år 2011.

Olika åldersgrupper i medlingen

Andelen misstänkta gärningsmän under 15 år var cirka 14 procent år 2011, medan totalt knappt 45 procent av de misstänkta gärningsmännen var yngre än 21 år. Andelen personer under 15 år ökade långsamt fram till år 2010, men år 2011 minskade den relativa andelen med cirka 4 procentenheter. Kvantitativt sett bestod antalet misstänkta gärningsmän under 15 år av 330 barn färre än år 2010. Till medling hänvisades totalt 6 048 misstänkta gärningsmän under 21 år och 1 901 misstänkta gärningsmän under 15 år. (Tabellbilaga 1.)

Av målsägandena var nästan 29 procent under 21 år. De brott som hänsköts till medling för vilka personer under 21 år misstänktes riktade sig tydligt mot den vuxna befolkningen (diagram 3 och 4).

I en utvärderingsundersökning⁴ om verkställigheten av lagen om medling vid brott konstaterades att nästan alla brottsmisstänkta ungdomar som kommer till medling misstänks för ett brott enligt strafflagen. Vid medling är andelen personer under 21 år betydande jämfört med antalet ungdomar som misstänks för ett brott enligt strafflagen. Antalet personer under 15 år som har deltagit i medling är nästan fem gånger större än motsvarande grupp i polisens riksomfattande brottsstatistik. Andelen 15–20-åringar som deltar i medling är också relativt sett större (31 procent) än andelen representanter för den aktuella åldersgruppen bland de personer som polisen misstänker för ett brott enligt strafflagen (18 procent). Medlingen når således ett större antal brottsmisstänkta ungdomar än antalet ungdomar som är inblandade i de brott enligt strafflagen som kommer till polisens kännedom. (Figur 6.) År 2009 utgjorde antalet brott som begicks av 15–17-åringar och som hänsköts till medling 75 procent av antalet straff som utdömdes i domstol för ungdomar i samma åldersgrupp (Marttunen, 2011).

När medlingsverksamheten inleddes framhävdes att möjligheten till medling skulle erbjudas särskilt unga gärningsmän som ett alternativ till brottspåföljdssystemet: en orsak till att man vill hänvisa denna grupp till medling är uttryckligen att det finns så få alternativ för unga inom brottspåföljdssystemet.

I fråga om ungdomar borde man öka användningen av medlingsmöjligheten, eftersom medling i brottmål har konstaterats vara en fungerande metod för att förebygga återfallsbrott bland ungdomar och fostra barn och ungdomar till ansvar⁵. Att möta brottsoffret ansikte mot ansikte, höra hans eller hennes erfarenheter och förstå konsekvenserna av handlingarna möjliggör ett personligt ansvarstagande och minskar och förebygger kriminellt beteende bland ungdomar. Vid behov informerar man parterna om barn- och familjetjänster samt andra tjänster och hänvisar dem till dessa.

³ Typiska juridiska personer i medlingsfall är husaktiebolag, försäkringsbolag eller motsvarande.

⁴ Iivari 2010

⁵ Betänkande av arbetsgruppen för en totalreform av barnskyddslagen SHM, 2006, 90–91

Enligt lagen om medling (1015/2005) får medling dock inte ske i brott eller tvister mot minderåriga, om offret på grund av brottets eller tvistens art är i behov av särskilt skydd. Barnet ska förstå medlingen och betydelsen av de beslut som fattas vid denna. Bedömningen görs av de yrkesutbildade personerna på medlingsbyrån.

Att barn och ungdomar hörs och blir hörda, oberoende om de är misstänkta eller målsägande, är av största vikt vid medlingen, så att barnen och ungdomarna får möjlighet att konfidentiellt behandla det inträffade och så att man säkerställer barnens och ungdomarnas delaktighet i skötseln av det egna ärendet. Kompetensen inom medling där barn och ungdomar deltar har utvecklats genom den utbildning för medlingspersonal som regionförvaltningsverken ordnar och genom en beskrivning av god praxis för medling i brott och tvister med barn (www.sosiaaliportti.fi).

Diagram 3. Misstänkta gärningsmän i brott- och tvistemål som överlämnats till medling enligt åldersgrupp 2011, %

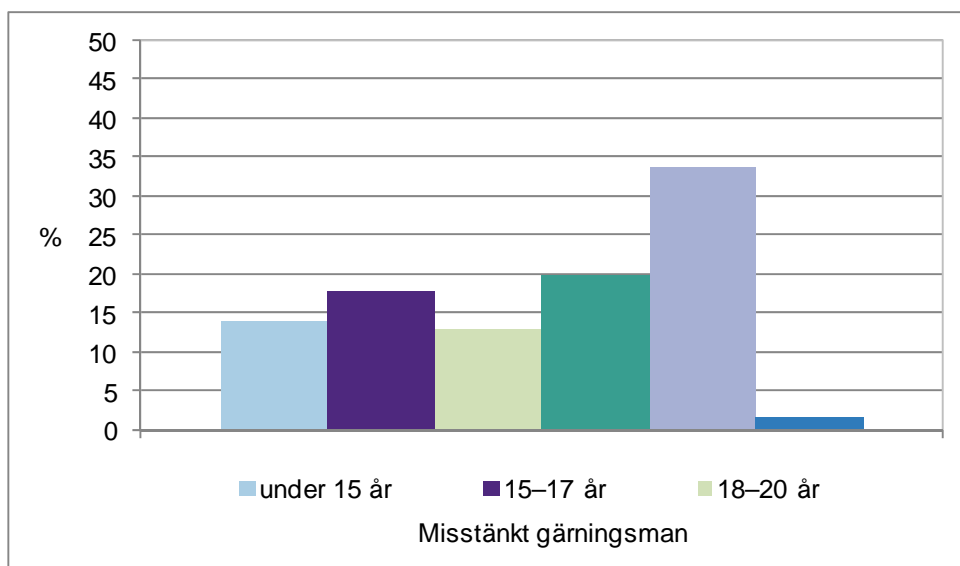

Diagram 4. Målsägande i brott- och tvistemål som överlämnats till medling enligt åldersgrupp 2011, %

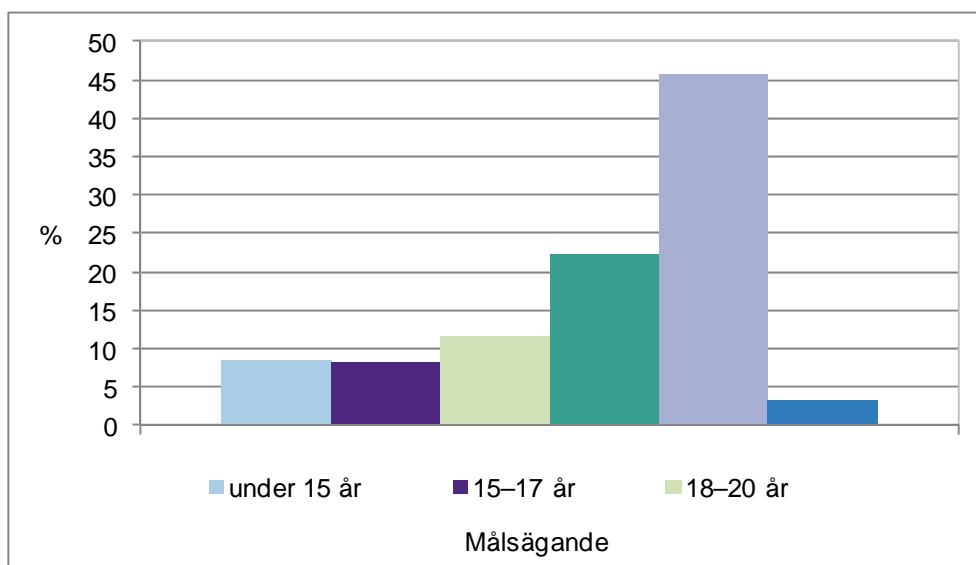
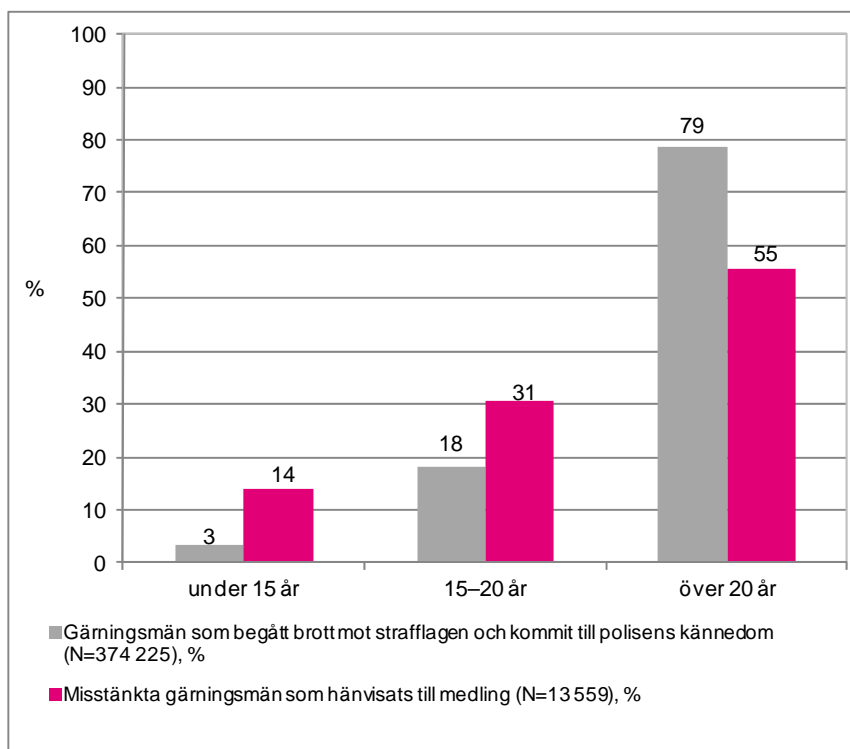

Diagram 5. Gärningsmän som begått ett brott enligt strafflagen och som kommit till polisens kännedom samt misstänkta gärningsmän som hänvisats till medling enligt åldersgrupp 2011, %

Källa: Brottslighet som kommit till polisens kännedom. FOS. Statistikcentralen.

Våld i nära relationer vid medling

Av de fall av våld i nära relationer som överlämnades till medling (1 950) inleddes medling i 1 309 föreslagna fall år 2011. Antalet våldsbrott i nära relationer som överlämnades till medling fördubblades nästan jämfört med år 2010 (1 063). Av de påbörjade medlingarna av våld i nära relationer avbröts 13 procent (163). Största delen (70 procent) av de våldsbrott i nära relationer som överlämnades till medling var fall av misshandel.

Att förutsättningarna för medling uppfylls bedöms under hela medlingsförfarandet. Av de ovannämnda påbörjade (1 209) medlingarna av våld i nära relationer avbröts 13 procent (163). År 2011 nåddes ett avtal i 89 procent av fallen (1 079) vid medlingar som gällde våld i nära relationer.

Antalet våldsbrott i nära relationer som överlämnades till medling fördubblades nästan jämfört med år 2010, då antalet var 1 063. År 2011 gällde 70 procent av de överlämnade fallen misshandel och 29 procent lindrig misshandel. Motsvarande siffror år 2010 var 79 procent misshandel och 18 procent lindrig misshandel. (Tabellbilaga 1.)

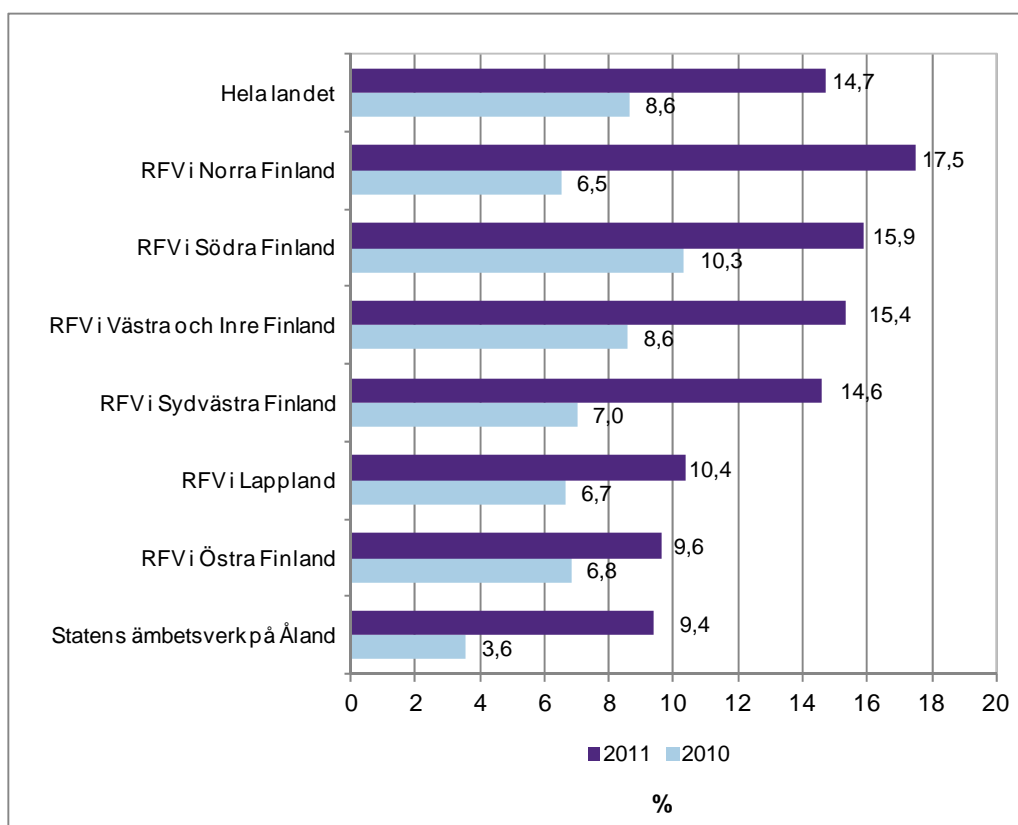
Att antalet medlingsinitiativ gällande våld i nära relationer och i synnerhet antalet fall av lindrig misshandel ökar förklaras i huvudsak av att lindrig misshandel i nära relationer från och med den 1 januari 2011 är ett brott som hör under allmänt åtal. Efter lagändringen inleds en förundersökning i dessa ärenden oberoende av om offret framställer ett straffanspråk. Därför får polisen och åklagaren nu bedöma fler fall som uttryckligen inkluderar ringa våld än tidigare.

Största delen av våldsbrotten i nära relationer överlämnas till medling av polisen (79 procent), medan åklagarens andel är en knapp fjärdedel (21 procent). Våldsbrott i nära relationer registreras

i medlingens kundinformationssystem enligt de brottsbeteckningar som polisen har registrerat. (Tabellbilaga 1.)

I medlingsförfarandet vid våld i nära relationer ingår att informera och motivera parterna samt att hänvisa dem till vidare tjänster. Medlarna vid våld i nära relationer får specialutbildning för uppgiften⁶ och förfarandet, som bygger på forskningsdata och beprövad information, genomförs på ett nationellt enhetligt sätt⁷.

Diagram 6. Andelen våldsbrott i nära relationer av de brott- och tvistemål som överlämnats till medling enligt regionförvaltningsverkens regionindelning, 2010 och 2011, %

Av diagram 6 framgår andelen våldsbrott i nära relationer av de brott- och tvistemål som överlämnats till medling enligt regionindelningen.

Avtal

I de påbörjade medlingarna (9 002) nåddes ett avtal i 90 procent (8 042) av brottsfallen. I fråga om våldsbrott i nära relationer nåddes ett avtal i 89 procent (1 079) av de påbörjade brottsfallen (1 209) år 2011. Det bör dock beaktas att en del av de medlingsprocesser som har inletts under året fortfarande pågår när insamlingen av uppgifterna påbörjas efter årsskiftet. Därför kan man inte få fram de exakta procentuella andelarna. Det kan alltså hända att medlingen inleds och avslutas under olika kalenderår.

⁶ Utbildningsprogrammet för medlare vid våld i nära relationer <https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>

⁷ <http://www.sosiaalipoliti.fi> God praktik: Vid medling i fall som gäller våld i nära relationer behandlas brottet och en framtid utan våld

Under året ingicks sammanlagt 11 558 olika ersättningsavtal genom medling (tabellbilaga 1). Av dessa olika ersättningsformer var 37 procent penningersättningar och 5 procent arbetsersättningar. Det sammanräknade värdet av penningersättningarna och arbetsersättningarna var 1 937 908 euro (tabell 3).

Totalt 57 procent av avtalen var så kallade immateriella⁸ avtal, av vilka 40 procent gällde ursäkter, 10 procent avstående från yrkanden, 8 procent beteende⁹ och en halv procent återbördande av egendom. I kalkylen ingår alla ersättningsformer, så att till exempel ett enskilt avtal kan innehålla såväl återbördande av egendom som en ursäkt och avstående från yrkanden. De olika typerna av avtal hade mer eller mindre samma fördelning som avtalen under tidigare år.

Tabell 3. Penningvärdet för de överenskomna ersättningarna vid medling i brott- och tvistemål enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2007–2011, €

	RFV i Södra Finland	RFV i Sydvästra Finland	RFV i Östra Finland	RFV i Västra och Inre Finland	RFV i Norra Finland	RFV i Lapland	Statens ämbetsverk på Åland	Hela landet
Penningersättningarnas totala värde, €								
2007	631 355	134 662	293 986	269 299	122 962	116 112	4 723	1 573 099
2008	690 461	213 984	286 687	310 971	194 438	120 765	14 691	1 831 998
2009	660 845	240 829	273 277	271 097	174 327	128 949	12 143	1 761 467
2010	803 159	178 860	349 429	260 788	174 770	72 951	3 874	1 843 831
2011	638 408	191 995	326 143	357 772	203 855	73 626	16 938	1 808 736
Arbetsersättningarnas penningvärde, €								
2007	22 691	7 434	23 135	26 344	16 742	6 046	440	102 832
2008	31 647	8 603	7 748	27 782	10 559	8 855	3 000	98 194
2009	51 494	5 374	15 680	12 615	21 132	10 833	0	117 128
2010	27 548	6 499	20 512	25 594	6 441	10 035	0	96 628
2011	27 465	10 479	18 062	15 396	28 160	29 609	0	129 171
Totalt, €								
2007	654 046	142 096	317 121	295 643	139 704	122 158	5 164	1 675 932
2008	722 108	222 587	294 435	338 754	204 997	129 619	17 691	1 930 192
2009	712 339	246 203	288 957	283 712	195 459	139 782	12 143	1 878 595
2010	830 707	185 359	369 941	286 382	181 211	82 986	3 874	1 940 459
2011	665 873	202 474	344 205	373 168	232 015	103 235	16 938	1 937 907

⁸ Så kallade immateriella avtal omfattar beteendebetal, ursäkter och avstående från yrkanden/inga yrkanden.

⁹ Beteendebetal kan till exempel vara ett löfte om att söka vård, varvid den misstänkta gärningsmannen deltar i ett program för att bryta det våldsamma beteendet eller i missbrukarvård.

Tabell 4. Medlingsärenden och deras indelning i enskilda brott, våldsbrott i nära relationer och tvistemål enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2007–2011 *)

		Södra Finland	Sydvästra Finland	Östra Finland	Västra och Inre Finland	Norra Finland	Lapland	Statens ämbetsverk på Åland	Hela landet
Medlingsbara ärenden	2007	2 886	621	1 081	1 306	533	360	38	6 825
	2008	3 402	848	1 248	1 734	732	362	59	8 385
	2009	3 504	860	1 311	1 571	749	407	56	8 458
	2010	3 831	898	1 257	1 684	863	365	27	8 925
	2011	3 750	941	1 325	1 770	1 046	429	29	9 290
	2011(%)	40,4	10,1	14,3	19,1	11,3	4,6	0,3	100
De medlingsbara ärendena bestod av									
enskilda brott ¹⁾	2007	3 326	985	1 380	1 827	667	583	40	8 808
	2008	4 021	1 035	1 492	1 978	902	451	47	9 926
	2009	4 182	1 131	1 545	2 268	913	464	68	10 571
	2010	4 498	1 103	1 481	2 290	1 075	436	25	10 908
	2011	4 240	1 071	1 546	2 387	1 197	476	28	10 945
	2011(%)	38,7	9,8	14,1	21,8	10,9	4,3	0,3	100
våldsbrott i nära relationer ²⁾	2007	419	94	50	111	51	48	2	775
	2008	498	86	101	145	69	42	9	950
	2009	493	59	112	233	74	57	5	1 033
	2010	533	87	114	218	78	32	1	1 063
	2011	824	190	172	446	257	58	3	1 950
	2011(%)	42,3	9,7	8,8	22,9	13,2	3,0	0,2	100
tvistemål	2007	93	13	29	23	15	13	0	186
	2008	81	28	51	40	28	13	3	244
	2009	92	33	67	42	22	14	6	276
	2010	123	50	78	32	44	13	2	342
	2011	119	44	72	70	14	25	1	345
	2011(%)	34,5	12,8	20,9	20,3	4,1	7,2	0,3	100
brott och tvistemål totalt	2007	3 838	1 092	1 459	1 961	733	644	42	9 769
	2008	4 600	1 149	1 644	2 163	999	506	59	11 120
	2009	4 767	1 223	1 724	2 543	1 009	535	79	11 880
	2010	5 154	1 240	1 673	2 540	1 197	481	28	12 313
	2011	5 183	1 305	1 790	2 903	1 468	559	32	13 240
	2011(%)	39,1	9,9	13,5	21,9	11,1	4,2	0,2	100

*) Se definitionerna av medlingsärende och enskilda brott under rubriken Begrepp och definitioner.

1) Enligt anvisningarna 2007 skulle de brott som är medlingsbara anges indelade enligt brottsbeteckning. År 2008 preciserades anvisningarna, så att brott som är medlingsbara ska anges enligt antalet ärendenummer för de brottsbeteckningar som registrerats i polisens förundersökningsmaterial.

2) I anvisningarna år 2008 preciserades det att våld i nära relationer i regel inte ska inbegripa andra brott än sådana som rör liv och hälsa.

Tabell 5. Jämförelse mellan regionförvaltningsverken år 2011

	Brott- och tvistemål som överlämnats till medling totalt	Antal medlare	Brott- och tvistemål som överlämnats till medling i relation till antalet medlare	Brott- och tvistemål som överlämnats till medling per tusen invånare av befolkningen över 15 år *)	Brott som överlämnats till medling i förhållande till brott som kommit till polisens kännedom**), %
Södra Finland	5 183	507	10,2	2,8	2,0
Sydvästra Finland	1 305	153	8,5	2,2	1,9
Östra Finland	1 790	154	11,6	3,7	3,4
Västra och Inre Finland	2 903	237	12,2	2,9	2,9
Norra Finland	1 468	124	11,8	3,8	3,4
Lappland	559	94	5,9	3,6	3,2
Statens ämbetsverk på Åland	32	15	2,1	1,3	1,2
Hela landet	13 240	1 284	10,3	2,9	2,4

*) I befolkningen 31.12.2011 har man områdesvis inkluderat alla personer som har fyllt 15 år = åldern för straffrättsligt ansvar.

**) Källa: Brottslighet som kommit till polisens kännedom. FOS. Statistikcentralen

Det finns skillnader mellan regionförvaltningsverken

Av resultaten för år 2011 att döma var antalet brott- och tvistemål som hänsköts till medling i genomsnitt 10,3 per medlare. Flest brott- och tvistemål hänsköts till medling inom Västra och Inre Finlands område, där antalet fall per medlare var 12,2. Vid en jämförelse av detta slag bör man dock komma ihåg att brott- och tvistemål kan vara mycket olika till sin natur och att de presenterade andelarna är riktgivande.

Av de brott mot strafflagen som kommit till polisens kännedom hänsköts 2,4 procent till medling år 2011. Det finns dock skillnader mellan regionerna. I området för regionförvaltningsverken i Östra och Norra Finland är motsvarande siffra 3,4 procent.

I Norra Finlands område hänsköts 3,8 brott- och tvistemål per tusen invånare av befolkningen över 15 år till medling. Motsvarande tal för hela landet var 2,9.

Bakgrundsfakta

Lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005) trädde i kraft den 1 juni 2006. Enligt lagen ansvarar Social- och hälsovårdsministeriet för den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av medlingsverksamheten. Genom ett resultatavtal mellan SHM och Institutet för välfärd och hälsa ansvarar Institutet för välfärd och hälsa för uppföljningen, forskningen och samordningen av utvecklingsarbetet i anslutning till medlingen i brott- och tvistemål samt i egenskap av statistikmyndighet för statistikföringen av medlingen i brott- och tvistemål.

Regionförvaltningsverken ansvarar för att medlingstjänster ordnas inom verksamhetsområdena, så att tjänsterna finns tillgängliga och verkställs på behörigt sätt. Regionförvaltningsverken kan ingå ett avtal om produktionen av tjänsterna med antingen kommunen eller en offentlig eller privat serviceproducent.

Regionförvaltningsverken styr och övervakar medlingsbyråerna samt ger dem råd beträffande produktionen av tjänsterna och ansvarar även för att fortbildning för personer som deltar i medlingsverksamheten ordnas regionalt och nationellt.

Kostnaderna för anordnandet av medlingsverksamheten ersätts med statliga medel. Regionförvaltningsverken fördelar den ersättning som staten beviljar mellan de aktörer som producerar medlingstjänsterna. Beloppet av den ersättning som betalas med statliga medel, 6,3 miljoner euro, har förblivit oförändrat sedan år 2006. Fördelningsgrunderna för anslaget är verksamhetsområdets invånarantal, areal och brottsituation vid utgången av det år som föregick året före budgetåret¹⁰.

På det nationella planet strävar man i arbetet med att utveckla medlingen efter att tillgången på medlingstjänster ska vara enhetlig och att medlingsrutinerna ska vara samstämmiga. Metoderna innefattar bland annat utbildning, gemensam utveckling av praxis och förbättring av kommunikationen och påverkan gällande medling både regionalt och nationellt.

I slutet av år 2011 fanns det sammanlagt 24 verksamhetsområden för medling vid brott och vissa tvistemål i Finland.

Den yrkesutbildade personalen på medlingsbyråerna ansvarar för mottagandet av medlingsinitiativet, bedömningen av förutsättningarna för medling, valet av medlare och samarbetet med olika myndigheter. Grova brott, komplicerade eller svårutredda brott som begåtts av gäng, brott i anslutning till ekonomisk verksamhet och näringsverksamhet, narkotikabrott och brott med koppling till yrkesbrottslighet överlämnas inte till medling.

Av de brott som överlämnas till medling utgör andelen brott enligt strafflagen drygt 2 procent. Det vore möjligt att tillämpa medling i större skala än i nuläget. Det förutsätter dock ökad information om medling bland olika aktörer, enhetligare praxis bland de myndigheter som överlämnar ärenden till medling och effektivare myndighetssamarbete. I synnerhet beträffande ungdomar vore det önskvärt att socialarbetare, skolmyndigheter, föräldrar och vårdnadshavare aktiverade sig i fråga om initiativ till medling.

Den nationella statistikföringen påbörjades samma dag som lagen om medling trädde i kraft (1.6.2006). Före det hade omfattningen av verksamheten utretts genom särskilda utredningar.

Begrepp och definitioner

Medling i brott- och tvistemål

Medling i brott- och tvistemål är en gratis tjänst där den brottsmisstänkte och brottsoffret kan träffas i förtrolighet med hjälp av en opartisk medlare. Vid medlingen behandlas de psykiska och materiella skador som brottet orsakat offret med målet att finna en lösning på hur skadorna kan gottgöras på ett sätt som tillfredsställer parterna i brottet. Medling är alltid frivilligt för parterna. Syftet med medlingen är att lindra eller eliminera de psykiska och materiella skador som parterna i brottet eller tvisten har orsakats. Målet med medlingen är att tygla och minska brottsligheten i samhället och att samtidigt öka den allmänna försonligheten.

Medling kan endast genomföras mellan sådana parter som personligen och frivilligt har uttryckt sitt samtycke till medlingen och som kan förstå betydelsen av medlingen och de lösningar som utarbetas under denna. Innan parterna ger sitt samtycke till medlingen ska deras rättigheter och ställning vid medlingen klargöras för dem. Båda parterna har rätt att när som helst under medlingen återta sitt samtycke.

Den yrkesutbildade personalen på medlingsbyrån tar emot medlingsinitiativet, skaffar med parternas samtycke fram de dokument som rör ärendet och bedömer huruvida respektive brott- eller tvistemål lämpar sig för medling samt förutsättningarna för medling, fattar ett skriftligt, överklagbart beslut om att ärendet tas upp till medling och skickar det till parterna i medlingen för kännedom samt väljer medlare. Om förutsättningarna för medling inte uppfylls eller om parterna

¹⁰ Lagen om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister 966/2010 (2 kap., 12 §)

eller en av dem själv återtar sitt samtycke avbryter medlingsbyrån medlingen. Ärendet återsänds då till den rättsmyndighet eller aktör som har tagit initiativet till medlingen för fortsatta åtgärder.

Initiativ till medling

Initiativet till medling lämnas in till närmaste medlingsbyrå. Medlingsinitiativet kan tas av en part i ett brott eller tvistemål, polisen, åklagaren eller en annan myndighet, ett barns eller en ung persons vårdnadshavare eller en annan laglig företrädare. I fall av våld i nära relationer eller inom familjen kan initiativet endast tas av polis- eller åklagarmyndigheten.

Medlingsbara brott

Enligt lagen om medling kan medling användas för att behandla brott som bedöms vara lämpliga för medling med beaktande av brottets art och tillvägagångssättet, förhållandet mellan den misstänkte och brottsoffret samt övriga omständigheter som helhet. Bedömningen av lämpligheten görs av den yrkesutbildade personalen på medlingsbyrån.

Medlingsbara tvistemål

Enligt 1 § i lagen om medling (1015/2005) kan medling tillämpas i sådana tvister där åtminstone en part är en fysisk person. Medling är lämpligt vid olika tvistemål mellan människor, om medlingen kan betraktas som ändamålsenlig. Till de vanligaste medlingsbara tvistemålen hör avfallssortering i husaktiebolag eller rökning på balkongen.

Verksamhetsområde

För den regionala organiseringen av medlingen ansvarar de sex regionförvaltningsverken och statens ämbetsverk på Åland. Regionförvaltningsverken har organiserat medlingsverksamheten inom sina områden genom att upprätta verksamhetsområden för medling. I hela landet finns det totalt 24 verksamhetsområden, av vilka en del även har inrättat områdeskontor eller filialer. Statistiken över medlingen upprättas enligt verksamhetsområde.

Ärende/brott

I statistiken över medlingen har ärenden och brott statistikförts separat. Statistiken utgår från ett så kallat ärende, som kan inkludera flera fall (brottsfall, våldsbrott i en nära relation eller tvistemål). I allmänhet överlämnar polisen ärendet till medlingsbyrån. Ärendet kan inbegripa många olika brottsbeteckningar, till exempel skadegörelse, stöld och misshandel, som en eller flera gärningsmän har gjort sig skyldig/skyldiga till samtidigt men i olika sammansättningar. Därför måste ärendet på grund av själva medlingsprocessen och avtalsverksamheten delas in i enskilda brott. Från och med år 2008 preciserades anvisningarna, så att brotten anges enligt de ärendenummer för brottsbeteckningarna som registrerats i polisens förundersökningsmaterial.

Våldsbrott i nära relationer

Enligt 13 § i lagen om medling (1015/2005) har endast åklagaren eller polisen rätt att överlämna ett fall av våld i en nära relation till medling. Medling av våld i en nära relation ska genomföras enligt god praxis som grundar sig på forskningsdata och beprövad information samt enligt samma modell i hela landet. Medlarna i fall av våld i en nära relation ska uppfylla strikta urvalskriterier och ha en omfattande specialutbildning, och deras arbete ska ledas och övervakas av yrkesutbildade personer inom medling, som även fungerar som stöd för medlarna.

Strafflagen känner inte till begreppet våldsbrott i en nära relation. Våldsbrott i en nära relation är dock ett allmänt förekommande begrepp inom social- och hälsovården. Parterna i ett våldsbrott i en nära relation kan vara äkta makar, sambopar, familjemedlemmar, nära släktingar, förlovade par, fränskilda par eller par som håller på att skilja sig samt par som har eller har haft ett stadigt

förhållande. På medlingsbyråerna dokumenteras fall av våld i nära relationer enligt de brottsbeteckningar som polisen har registrerat.

Typiska våldsbrott i nära relationer är sådana misshandelsbrott som avses i 21 kap. i strafflagen.

Den grundläggande formen av misshandel som avses i 21 kap. 5 § i strafflagen är ett brott som hör under allmänt åtal. Beträffande lindrig misshandel hör bland annat gärningar som riktar sig mot personer som gärningsmannen har en nära relation till under allmänt åtal. Sådana personer är gärningsmannens make/maka eller före detta make/maka, syskon eller släkting i rakt upp- eller nedstigande led, en person som bor eller har bott med gärningsmannen i ett gemensamt hushåll eller som på grund av en relation som är jämförbar med dessa annars är eller har varit närstående till gärningsmannen.

Avtal

I den här statistiken kan ett brott leda till högst ett avtal. Alternativen i statistikföringen är avtal som har ingåtts, delavtal som har ingåtts eller inget avtal. Ett delavtal innebär att man delvis har nått förlikning i fråga om brotten eller att vissa av deltagarna i medlingen har ingått ett avtal.

I praktiken kan det dock hända att det för ett och samma brott finns flera målsägande och en misstänkt, varvid separata avtal kan ingås med varje målsägande. Parterna fattar själva beslut om innehållet i förlikningen.

Ersättningsformer i avtalen

Ett avtal om ett brott kan innehålla olika gottgörelseformer beroende på parternas vilja och behov. I statistiken inkluderas samtliga avtalsformer. I ett avtal kan till exempel återbördande av ägodelar och beteendeavtal så att säga förutsätta varandra. Av två gärningsmän kan den ena betala en penningersättning och den andra utföra ersättningen i form av arbete.

Källor

Elonheimo, H. 2010. Nuorisoriikollisuuden esiintyvyys, taustatekijät ja sovittelu. Turun yliopiston julkaisuja C 299. Turun Yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta.

[<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59505/AnnalesC299Elonheimo.pdf?sequence=1>]

Hallituksen esitys (283/2010) Eduskunnalle laiksi rikoslain 20 luvun muuttamisesta.

[<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100283>]

Hyvä käytäntö: Lähisuhdeväkivallan sovittelussa käsitellään tapahtunutta rikosta sekä väkivallatonta tulevaisuutta [<http://www.sosiaaliportti.fi>]

livari, J. 2010. Oikeutta oikeuden varjossa. Rikossovittelulain täytäntöönpanon arviointitutkimus. Raportti 5/2010. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki

[<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/35c0e944-54ee-45b2-9c51-9e3f732ecd88>]

livari, J. (toim.). 2007. Rikos- ja riita-asioiden sovittelijan opas. Stakes Oppaita 66. Helsinki 2007.

[<http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/6FD63B1D-DD96-43A2-A171-95B7B719B1B3/17333/Oppaita66livari.pdf>]

Lastensuojelulain kokonaisuudistustyöryhmän mietintö. 2006. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2006:25, Helsinki.

[<http://pre20090115.stm.fi/hl1147768355553/passthru.pdf>]

Lähisuhdeväkivallan sovittelijoiden koulutusohjelma

[<https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>]

Marttunen, M. 2011. Lapset ja nuoret rikossovittelussa – merkitys rikosseuraamusten näkökulmasta ja eräitä päätelmiä. Esitys rikosasioiden sovittelun neuvottelukunnan kokouksessa 12.9.2011.

Rikoslaki 441/2011

[<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>]

Bilagor

Processchema över medling i brott- och tvistemål

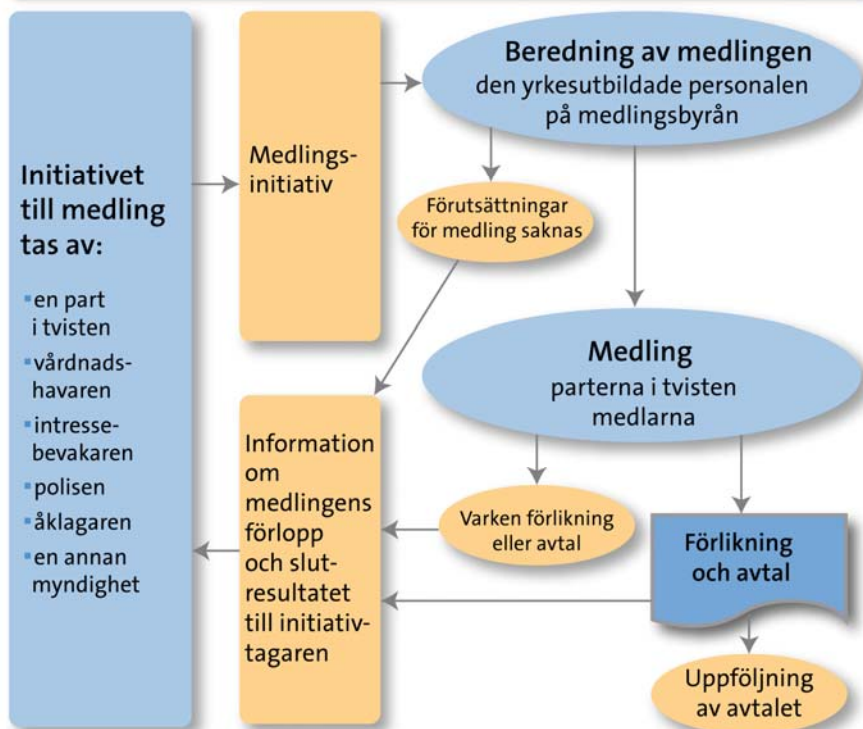
Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

Frågeformulär

Kvalitetsbeskrivning

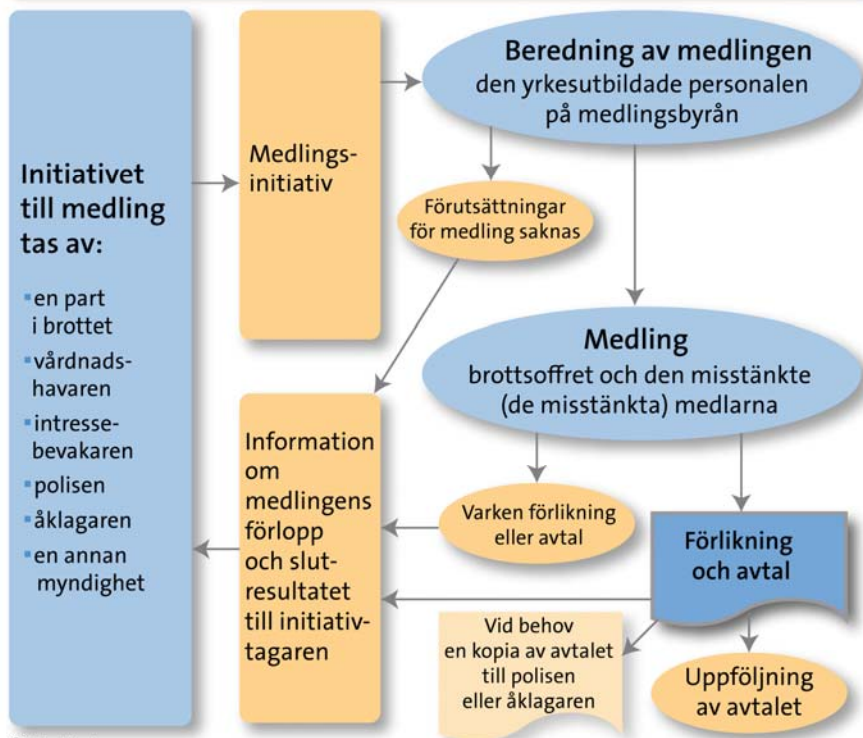
Bilaga: Processschema över medling i brott- och tvistemål

Medlingsprocessen i ett tvistemål

© Kalevi Juntunen

Medlingsprocessen i ett brottmål

© Kalevi Juntunen

Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

	Hela landet			RFV i Södra Finland			RFV i Sydvästra Finland			RFV i Östra Finland			RFV i Västra och Inre Finland			RFV i Norra Finland			RFV i Lappland			Statens ämbetsverk på Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
De ärenden som byrån mottagit under året	8 925	9 290		3 831	3 750		898	941		1 257	1 325		1 684	1 770		863	1 046		365	429		27	29	
Antal brottsfall i ärendena	10 908	10 945	83	4 498	4 240	82	1 103	1 071	82	1 481	1 546	86	2 290	2 387	82	1 075	1 197	82	436	476	85	25	28	88
Antal fall av våld i nära relation i ärendena	1 063	1 950	15	533	824	16	87	190	15	114	172	10	218	446	15	78	257	18	32	58	10	1	3	9
Antal tvistemål i ärenden	342	345	3	123	119	2	50	44	3	78	72	4	32	70	2	44	14	1	13	25	4	2	1	3
Antal tvistemål, brotts och fall av våld i nära relation i ärendena, totalt	12 313	13 240	100	5 154	5 183	100	1 240	1 305	100	1 673	1 790	100	2 540	2 903	100	1 197	1 468	100	481	559	100	28	32	100
Under året på medlingsbyrån.....⁽¹⁾																								
påbörjade medlingsprocesser i brottmål totalt (antal)	7 749	7 793	71	3 199	2 976	70	711	858	80	1 319	1 264	82	1 480	1 478	62	694	828	69	325	369	78	21	20	71
påbörjade medlingsprocesser i våldsbrott i nära relation totalt (antal)	710	1 209	62	364	538	65	48	101	53	100	149	87	113	245	55	56	131	51	29	43	74	-	2	67
påbörjade medlingsprocesser i brottmål och våldsbrott i nära relation totalt (antal)	8 459	9 002	70	3 563	3 514	69	759	959	76	1 419	1 413	82	1 593	1 723	61	750	959	66	354	412	77	21	22	71
avbrutna medlingsprocesser i brottmål totalt (antal)	1 172	1 098	14	575	558	19	91	72	8	171	126	10	204	209	14	93	88	11	36	44	12	2	1	5
avbrutna medlingsprocesser i våldsbrott i nära relation totalt (antal)	160	163	13	87	76	14	12	4	4	20	14	9	28	43	18	13	20	15	-	6	14	-	-	-
avbrutna medlingsprocesser i brottmål och i våldsbrott i nära relation totalt (antal)	1 332	1 261	14	662	634	18	103	76	8	191	140	10	232	252	15	106	108	11	36	50	12	2	1	5
Avtal ⁽²⁾																								
Avtal som ingåtts i brottmål under året	6 254	6 879	88	2 528	2 443	82	644	806	94	918	1 011	80	1 260	1 514	102	647	796	96	243	291	79	14	18	90
Delavtal som ingåtts i brottmål under året	63	104	1	22	40	1	9	4	0,5	8	20	2	7	18	1	13	15	2	3	7	2	1	-	-
Avtal som ingåtts under året vid medling i fråga om våldsbrott i nära relation	591	1 079	89	305	430	80	42	105	104	61	132	89	101	257	105	54	120	92	28	33	77	-	2	100
Avtal och delavtal, totalt	6 908	8 042	90	2 855	2 913	83	695	915	95	987	1 163	82	1 368	1 789	104	714	931	97	274	331	80	15	-	-
Avtal och delavtal som ingåtts i tvistemål under året	122	136	39	43	38	32	15	21	48	32	26	36	10	33	47	17	7	50	5	11	44	-	-	-
Fall där inget avtal ingåtts under medling ⁽³⁾																								
Inget avtal i brott- och tvistemål	621	689	9	341	411	14	60	53	6	108	80	6	61	83	6	28	30	4	21	32	9	2	-	-
Fall där inget avtal ingåtts under medling i fråga om våldsbrott i nära relation	46	60	5	19	30	6	6	5	5	7	1	1	13	21	9	-	-	-	1	3	7	-	-	-

Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

	Hela landet			RFV i Södra Finland			RFV i Sydvästra Finland			RFV i Östra Finland			RFV i Västra och Inre Finland			RFV i Norra Finland			RFV i Lappland			Statens ämbetsverk på Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Initiativ till medling vid brottsfall																								
polisen	8 692	8 767	82	3 479	3 467	81	894	850	79	1 323	1 404	91	1 665	1 574	76	948	1 055	88	361	392	82	22	25	89
åklagaren	1 575	1 461	14	660	591	14	183	193	18	119	115	7	451	368	18	94	129	11	68	64	13	-	1	4
parterna	127	127	1	40	30	1	16	9	1	25	20	1	14	43	2	29	8	1	1	16	3	2	1	4
av vilka, offret	61	50	0	21	11	0	7	3	0	15	11	1	8	21	1	8	3	0	1	1	0	1	-	-
av vilka, gärningsmannen	67	85	1	19	18	0	9	6	1	10	9	1	7	31	1	21	5	0	-	15	3	1	1	4
de sociala myndigheterna	305	245	2	200	146	3	3	10	1	3	4	0	95	84	4	-	-	-	3	1	0	1	-	-
en förälder/vårdnadshavare	15	15	0	8	6	0	2	-	-	1	1	0	4	6	0	-	-	-	-	2	0	-	-	-
intressebevakaren	3	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
någon annan	70	37	0	28	14	0	5	9	1	10	2	0	20	5	0	4	5	0	3	1	0	-	1	4
Initiativ till medling vid fall av våld i nära relation	10 787	10 652	100	4 417	4 254	100	1 103	1 071	100	1 482	1 546	100	2 249	2 080	100	1 075	1 197	100	436	476	100	25	28	100
Lähisuhdeväkivaltatapauksiin liittävät aloitteet																								
polisen	849	1 547	79	424	619	77	62	125	66	99	139	81	173	353	81	62	265	93	28	42	72	1	4	80
åklagaren	214	401	21	109	184	23	25	65	34	15	33	19	45	81	19	16	21	7	4	16	28	-	1	20
Initiativ till medling vid fall av våld i nära relation, totalt	1 063	1 948	100	533	803	100	87	190	100	114	172	100	218	434	100	78	286	100	32	58	100	1	5	100
I tvistemålet togs initiativet av																								
en privat person	207	207	62	76	71	60	25	24	55	48	49	68	18	38	67	26	10	71	12	14	56	2	1	100
en juridisk person	131	125	38	47	48	40	25	20	45	30	23	32	10	19	33	18	4	29	1	11	44	-	-	-
I tvistemålet togs initiativet av, totalt	338	332	100	123	119	100	50	44	100	78	72	100	28	57	100	44	14	100	13	25	100	2	1	100
Till medling överlämnade brottsfall indelade efter brottsbeteckning																								
lindrig misshandel	864	975	9	380	398	9	103	114	11	120	159	10	150	167	7	77	94	8	34	40	8	-	3	7
misshandel	3 713	3 824	35	1 567	1 522	36	332	362	34	478	449	29	833	848	38	342	475	40	148	155	33	13	13	30
grov misshandel	63	73	1	18	21	0	2	6	1	17	18	1	16	17	1	4	2	0	4	8	2	2	1	2
rån	40	40	0	12	21	0	2	2	0	4	6	0	15	6	0	5	4	0	2	1	0	-	-	-
stöld	1 007	930	9	380	315	7	81	84	8	133	145	9	252	226	10	123	115	10	34	40	8	4	5	11
bedrägeri/försnillning	595	608	6	225	206	5	67	56	5	95	151	10	107	123	5	71	50	4	29	19	4	1	3	7
skadegörelse	2 078	1 819	17	867	693	16	257	208	19	287	279	18	351	335	15	220	209	17	93	90	19	3	5	11
olovligt brukande	68	76	1	32	32	1	5	3	0	10	9	1	6	14	1	14	11	1	1	7	1	-	-	-
hemfridsbrott	440	433	4	170	158	4	48	57	5	63	60	4	93	98	4	39	34	3	26	22	5	1	4	9

Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

	Hela landet			RFV i Södra Finland			RFV i Sydvästra Finland			RFV i Östra Finland			RFV i Västra och Inre Finland			RFV i Norra Finland			RFV i Lappland			Statens ämbetsverk på Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
olaga hot	736	724	7	300	283	7	82	70	7	99	100	6	175	176	8	58	66	6	20	27	6	2	2	5
ärekränkning	483	474	4	179	178	4	40	41	4	90	87	6	123	95	4	36	52	4	15	19	4	-	2	5
annat fall	947	831	8	452	407	10	78	68	6	85	83	5	208	134	6	86	85	7	36	48	10	2	6	14
Till medling överlämnade brottsfall indelade efter brottsbeteckning, totalt	11 034	10 807	100	4 582	4 234	100	1 097	1 071	100	1 481	1 546	100	2 329	2 239	100	1 075	1 197	100	442	476	100	28	44	100
Till medling överlämnade fall av våld i nära relation indelade efter brottsbeteckning																								
lindrig misshandel	193	564	29	113	256	32	22	61	32	13	48	28	28	97	22	12	79	31	5	22	38	-	1	25
misshandel	839	1 341	70	408	550	68	65	127	67	93	118	69	181	337	77	65	172	68	26	34	59	1	3	75
grov misshandel	23	24	1	11	6	1	-	2	1	6	6	3	4	5	1	1	3	1	1	2	3	-	-	-
våldsamt sexualbrott	3	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Till medling överlämnade fall av våld i nära relation indelade efter brottsbeteckning, totalt	1 058	1 929	100	533	812	100	87	190	100	114	172	100	213	439	100	78	254	100	32	58	100	1	4	100
Våldsbrott, totalt ⁽⁴⁾	5 738	6 841	52	2 510	2 774	54	526	674	52	733	804	45	1 227	1 477	54	506	829	57	220	262	47	16	21	43
Typ av brottsfall och/eller fall av våld i nära relation																								
Brottsfall: målsägandebrott	5 176	4 711	44	2 171	1 864	44	591	490	46	752	765	49	951	1 008	44	494	354	30	213	221	46	4	9	31
Brottsfall: brott som faller under allmänt åtal	5 663	6 117	56	2 297	2 383	56	512	581	54	729	781	51	1 301	1 284	56	581	813	70	223	255	54	20	20	69
Fall av våld i nära relation: målsägandebrott	185	105	5	116	13	2	22	-	-	13	-	-	17	9	2	12	82	32	5	1	2	-	-	-
Fall av våld i nära relation: brott som faller under allmänt åtal	876	1 836	95	418	812	98	65	190	100	101	172	100	198	427	98	66	175	68	27	57	98	1	3	100
Antal medlare																								
Antal aktiva medlare	1 211	1 284		491	507		154	153		143	154		209	237		117	124		83	94		14	15	
Antal medlare som finns i reserv	399	274		156	133		11	13		79	27		30	23		70	57		47	16		6	5	

Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

	Hela landet			RFV i Södra Finland			RFV i Sydvästra Finland			RFV i Östra Finland			RFV i Västra och Inre Finland			RFV i Norra Finland			RFV i Lappland			Statens ämbetsverk på Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
De berörda parterna i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation																								
Misstänkta gärningsmän: man	10 835	10 522	77	4 424	4 077	75	995	1 104	77	1 500	1 528	80	2 413	2 082	78	1 035	1 206	78	420	484	76	48	41	85
Misstänkta gärningsmän: kvinna	2 874	3 188	23	1 277	1 378	25	407	338	23	326	372	20	513	599	22	258	342	22	88	152	24	5	7	15
Misstänkta gärningsmän totalt	13 709	13 710	100	5 701	5 455	100	1 402	1 442	100	1 826	1 900	100	2 926	2 681	100	1 293	1 548	100	508	636	100	53	48	100
Skadelidande/målsägande: man	6 193	6 325	58	2 574	2 468	56	644	633	57	850	941	63	1 240	1 315	61	615	655	56	246	284	60	24	29	78
Skadelidande/målsägande: kvinna	3 740	4 505	42	1 715	1 926	44	396	478	43	497	547	37	706	853	39	288	507	44	132	186	40	6	8	22
Skadelidande/målsägande totalt	9 933	10 830	100	4 289	4 394	100	1 040	1 111	100	1 347	1 488	100	1 946	2 168	100	903	1 162	100	378	470	100	30	37	100
Juridisk person som skadelidande ⁽⁵⁾	1 530	1 347	11	645	559	11	122	129	10	212	145	9	296	257	11	168	165	12	79	87	16	8	5	12
Den misstänkta gärningsmannens ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation), antal																								
under 15 år	2 015	1 901	14	906	920	17	213	146	10	260	143	8	315	346	13	235	269	17	69	76	13	17	1	2
15 – 17 – åriga	2 654	2 410	18	1 162	1 003	18	271	286	20	266	246	14	602	490	19	279	281	18	63	92	15	11	12	27
18 - 20 – åriga	1 709	1 737	13	652	590	11	205	163	11	258	301	17	349	374	14	177	196	13	65	110	18	3	3	7
21 – 29 – åriga	2 379	2 699	20	948	981	18	230	289	20	352	413	23	502	573	22	218	298	19	109	137	23	20	8	18
30 – 64 – åriga	4 239	4 582	34	1 849	1 901	35	427	521	36	625	653	36	824	828	31	328	482	31	181	177	29	5	20	45
65 -år eller äldre	234	230	2	103	92	2	46	39	3	35	38	2	26	26	1	13	25	2	11	10	2	-	-	-
Totalt	13 230	13 559	100	5 620	5 487	100	1 392	1 444	100	1 796	1 794	100	2 618	2 637	100	1 250	1 551	100	498	602	100	56	44	100
Den målsägandes/skadelidandes ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation), antal																								
under 15 år	857	923	9	419	458	10	103	95	9	92	72	5	132	151	7	89	115	10	22	30	6	-	2	6
15 – 17 – åriga	882	900	8	369	370	8	105	109	10	92	89	6	188	200	9	99	98	8	24	32	7	5	2	6
18 - 20 – åriga	1 101	1 260	12	444	461	11	107	141	13	153	180	12	231	258	12	117	136	12	48	82	17	1	2	6
21 – 29 – åriga	2 104	2 417	22	877	922	21	233	238	21	279	333	22	429	540	25	179	267	23	92	112	24	15	5	16
30 – 64 – åriga	4 642	4 964	46	2 063	2 033	46	406	479	43	679	748	50	913	950	44	396	522	45	177	212	45	8	20	63
65 -år eller äldre	364	377	3	130	146	3	59	49	4	58	81	5	67	59	3	34	34	3	16	7	1	-	1	3
Totalt	9 950	10 841	100	4 302	4 390	100	1 013	1 111	100	1 353	1 503	100	1 960	2 158	100	914	1 172	100	379	475	100	29	32	100

Tabellbilaga 1. Medling i brott- och tvistemål i hela landet och enligt regionförvaltningsverkens regionindelning 2010–2011

	Hela landet			RFV i Södra Finland			RFV i Sydvästra Finland			RFV i Östra Finland			RFV i Västra och Inre Finland			RFV i Norra Finland			RFV i Lappland			Statens ämbetsverk på Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Avtalens ersättningsformer i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation																								
Antal penningersättningar	4 523	4 316	37	1 835	1 481	36	573	564	39	737	720	52	733	860	33	471	493	34	166	187	39	8	11	44
Totalt antal arbetsersättningar	528	545	5	166	132	3	69	50	3	90	103	7	103	107	4	64	96	7	33	57	12	3	-	-
Totalt antal återställande av egendom	65	54	0	33	23	1	4	6	0	8	8	1	13	9	0	1	3	0	3	4	1	3	1	4
Totalt antal beteendevtal	834	894	8	283	353	8	43	90	6	186	112	8	121	121	5	131	165	11	65	53	11	5	-	-
Totalt antal begäran om ursäkt	4 101	4 602	40	1 839	1 766	43	485	583	40	228	288	21	868	1 231	47	585	587	41	85	140	29	11	7	28
Inga krav/avstår från krav totalt	1 220	1 147	10	477	399	10	167	148	10	141	161	12	349	284	11	71	105	7	15	44	9	-	6	24
Avtalens ersättningsformer i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation totalt	11 271	11 558	100	4 633	4 154	100	1 341	1 441	100	1 390	1 392	100	2 187	2 612	100	1 323	1 449	100	367	485	100	30	25	100
Penningersättningarnas sammanräknade värde	1 843 832	1 808 737	93	803 160	638 408	96	178 860	191 995	95	349 429	326 143	95	260 788	357 772	96	174 770	203 855	88	72 951	73 626	71	3 874	16 938	100
Arbetsersättningarnas totala penningvärde,€	96 627	129 171	7	27 547	27 465	4	6 499	10 479	5	20 512	18 062	5	25 594	15 396	4	6 441	28 160	12	10 035	29 609	29	-	-	
Totalt, €	1 940 459	1 937 908	100	830 707	665 873	100	185 359	202 474	100	369 941	344 205	100	286 382	373 168	100	181 211	232 015	100	82 986	103 235	100	3 874	16 938	100

Symboler som används i tabellen:

- Värdet noll

.. Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges

Fotnoter i tabellen

- (1) De påbörjade brottsfallen har relaterats till de brottsfall som har inkommit till medlingsbyrån under året (N=10 945)
 De påbörjade fallen av våld i nära relationer har relaterats till de fall av våld i nära relationer som har inkommit till medlingsbyrån under året (N=1 950)
 De avbrutna medlingarna i brottsfall har relaterats till de medlingar i brottsfall som har inletts under året (N=7 793).
 De avbrutna medlingarna i fall av våld i nära relationer har relaterats till de medlingar som under året har inletts i fall av våld i nära relationer (N=1 209).
- (2) De avtal som under året har ingåtts vid medlingar i brottsfall har relaterats till de medlingar i brottsfall som har inletts under året (N=7 793).
 De avtal som under året har ingåtts vid medlingar i fall av våld i nära relationer har relaterats till de medlingar som under året har inletts i fall av våld i nära relationer (N=1 209).
 De avtal som under året har ingåtts vid medlingar i tvistemål har relaterats till antalet tvistemål som under året har inkommit till medlingsbyrån och extraherats ur ärendena (N=345).
- (3) Fallen där inget avtal nåddes vid medling i brott och tvistemål har relaterats till de medlingar som under året har inletts i tvistemål och brottsfall (N=7 793).
 Fallen där inget avtal nåddes vid medling i fall av våld i nära relationer har relaterats till de medlingar som under året har inletts i fall av våld i nära relationer (N=1 209).
- (4) Våldsbrott: lindrig misshandel, misshandel, grov misshandel, våldsam sexualbrott och rån.
 Våldsbrotten har relaterats till alla brottsbeteckningar och tvistemål (N=10 807+1 929+345).
- (5) Antalet juridiska personer som lidit skada har relaterats till det totala antalet skadelidande (N=10 830+1 347) .

Lämnande av uppgifter för statistiken över medling i brott- och tvistemål 2011

Bifogat sänds formuläret för insamling av uppgifter om olika variabler för Institutet för hälsa och välfärds årliga statistik. I formuläret för de årliga grundläggande uppgifterna anges s.k. summariska uppgifter.

Datainsamlingen genomförs elektroniskt och skickas via Internet. Det elektroniska formuläret hittas på adressen **<http://www.thl.fi/fi/tilastot/rikossovittelulomake>**

Närmare information ges i anvisningarna.

Uppgifterna lämnas in senast den 28 februari 2012.

Mer information:

Planerare Tuula Kuoppala, tfn 020 610 7234

E-post: fornamn.efternamn@thl.fi

Formulär: Insamling av uppgifter för statistiken över medling i brott- och tvistemål 2011

1. Regionförvaltningsverken (RFV)

4. Kommun där medlingsbyrån finns

6. Medlingsbyråns personal

60. Chef (namn):

61. Medlingshandledare (heltidsanställda), antal

62. Medlingshandledare (deltidsanställda), antal

63. Övrig personal (kontorspersonal, vaktmästare osv.), antal

64. Antal aktiva medlare

65. Antal medlare som finns i reserv

11. De ärenden som byrån mottagit under året st.

111. Ange antalet brottsfall i ärendena st.

112. Ange antalet tvistemål i ärendena st.

113. Ange antalet fall av våld i nära relation i ärendena st.

13. Initiativtagare

I brottmålet togs initiativet av

131. polisen st.

132. åklagaren st.

133. parterna st.

av vilka 1331. offret st.

1332. gärningsmannen st.

134. de sociala myndigheterna st.

135. en förälder/vårdnadshavare st.

136. intressebevakaren st.

137. någon annan st.

I tvistemålet togs initiativet av

138. en privat person st.

139. en juridisk person st.

I fallet av våld i nära relation togs initiativet av

140.	polisen	st.
141.	åklagaren	st.

14. Under året på medlingsbyrån

14.1.	<u>påbörjade</u> brottsfall totalt	st.
14.2.	<u>påbörjade</u> fall av våld i nära relation totalt	st.
14.3.	<u>avbrutna</u> brottsfall totalt	st.
14.4.	<u>avbrutna</u> fall av våld i nära relation totalt	st.

15. Typ av brottsfall och/eller fall av våld i nära relation

151.	Brottsfall: målsägandebrott	st.
152.	Brottsfall: brott som faller under allmänt åtal	st.
153.	Fall av våld i nära relation: målsägandebrott	st.
154.	Fall av våld i nära relation: brott som faller under allmänt åtal	st.

16. De berörda parterna i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation (antal)

161.	Misstänkta gärningsmän	Man	Kvinna
162.	Skadelidande/målsägande	Man	Kvinna
163.	Juridisk person som skadelidande		

17. Till medling överlämnade brottsfall indelade efter brottsbeteckning

171.	lindrig misshandel	st.
172.	misshandel	st.
173.	grov misshandel	st.
174.	rån	st.
175.	stöld	st.
176.	bedrägeri/försnillning	st.
177.	skadegörelse	st.
178.	olovligt brukande	st.
179.	hemfridsbrott	st.
1710.	olaga hot	st.
1711.	ärekränkning	st.
1712.	annat fall	st.

Annat fall, ange vilka...:

18. Till medling överlämnade fall av våld i nära relation indelade efter brottsbeteckning

181.	lindrig misshandel	st.
182.	misshandel	st.
183.	grov misshandel	st.
184.	våldsamt sexualbrott	st.

20. Den misstänkta gärningsmannens ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation), antal

201.	under 15 år
201.	15–17 år
203.	18–20 år
204.	21–29 år
205.	30–64 år
206.	65 år eller äldre

21. Den målsägandes/skadelidandes ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation), antal

211.	under 15 år
212.	15–17 år
213.	18–20 år
214.	21–29 år
215.	30–64 år
216.	65 år eller äldre

26. Avtal

261.	Avtal som ingåtts under året i brottsfall	st.
262.	Delavtal som ingåtts under året i brottsfall	st.
263.	Avtal som ingåtts under året i tvistefall	st.
264.	Inget avtal i brott- och tvistemål	st.
265.	Avtal som under året ingåtts när det gäller våld i nära relation	st.
266.	Inget avtal när det gäller våld i nära relation	st.

27. Avtalens ersättningsformer i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation

271. Antal penningersättningar	st.
272. Penningersättningarnas sammanräknade värde	€
273. Totalt antal arbetsersättningar	st.
274. Arbetsersättningarnas totala penningvärde	€
275. Totalt antal återställande av egendom	st.
276. Totalt antal beteendebetal	st.
277. Totalt antal begäran om ursäkt	st.
278. Inga krav/avstår från krav totalt	st.

Formulär: Insamling av uppgifter för statistiken över medling i brott- och tvistemål 2011 – Begrepp och definitioner**6. Medlingsbyråns personal**

64. Antal aktiva medlare: De som medlat under året.

11. De ärenden som byrån mottagit under året:

Anmälningar om utredning, förundersökningsprotokoll, tvistemål, eller ärenden som kommit t.ex. direkt från en av parterna. Med "ärende" avses till exempel den helhet som brottsbeteckningarna i förundersökningsprotokollet utgör. Ett ärende kan alltså bestå av ett eller flera brotts- (inklusive våld i nära relation) och/eller tvistefall.

111. Ange antalet brottsfall i ärendena:

Brottsfall anmäls enligt antalet ärendenummer för brottsbeteckningar som registrerats i polisens förundersökningsmaterial. Förundersökningsprotokollet kan innehålla många brottsbeteckningar, men här anges endast antalet brottsbeteckningar som omfattas av medling. Till exempel narkotikabrott eller våldsbrott mot barn torde inte vara medlingsbara brott. Obs! antalet fall av våld i nära relation i ärendena anges i 113.

113. Ange antalet fall av våld i nära relation i ärendena:

Våld i nära relation (fysiskt våld som lindring misshandel, misshandel, grov misshandel eller ett våldsam sexualbrott) är våld mellan familjemedlemmar, eller i vidare bemärkelse mellan människor som har nära relationer till varandra. Parterna är äkta makar, sambor, familjemedlemmar, förlovade, fränskilda, par som håller på att skiljas eller par som tidigare varit ihop. Under variabeln för våld i nära relation anges inte ärekränkning, hemfridsbrott eller till exempel olaga hot mellan ovannämnda personer, eftersom det anges under variabel 17.

Våld i nära relation ska i regel inte omfatta andra brott än sådana som rör liv och hälsa, som t.ex. lindring misshandel, misshandel och grov misshandel. Om det är fråga om ett sexualbrott, i vilket våld använts, ska det inbegripas i fall av våld i nära relation (SL 20 kap.) I och med detta klargörs att begreppet våld i nära relation inbegriper faktiskt våld. De övriga brotten har också egna paragrafer i strafflagen. Observera definitionen av våld i nära relation också i de övriga frågorna om våld i nära relation.

13. Initiativtagare i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation:

Här anges det totala antalet. I rubriken används "FALL", eftersom de brottmål som kommit från socialmyndigheterna samt de tvistemål som kommit från olika parter också anges i underpunkterna. När det gäller våld i nära relation och brott avses här enskilda brottmål som ingår i ärendena. Beakta och jämför antalen med dem som angetts under 111, 112 och 113.

14. Under året på medlingsbyrån...**14.1. och 14.2 påbörjade brottsfall och fall av våld i nära relation:**

Ett positivt beslut har fattats om behandling av brottsfallet och/eller fallet av våld i nära relation och fallet har skickats till medlarna. Medlingsprocessen har påbörjats och parterna har kommit överens om medling. I oklara situationer avgör byråchefen om behandlingen av fallet har påbörjats. Det att fallet anlänt till byrån är inte tillräckligt för att ange att medling påbörjats. De ärenden (brottsfall och fall av våld i nära relation) som byrån mottagit påbörjar inte nödvändigtvis under samma året (jämför punkt 111. och 113.)

14.3. och 14.4. avbrutna brottsfall och fall av våld i nära relation:

Ett positivt beslut om behandling av fallet har fattats, varefter behandlingen avbryts.

Medlingsprocessen avbryts enligt 19 § i lagen om medling: Medlingsbyrån ska omedelbart avbryta medlingen, om en part återtar sitt samtycke eller om det finns skäl att misstänka att samtycket inte varit frivilligt. Medlingsbyrån kan också avbryta medlingen, om det visar sig att det av andra orsaker än de som avses i 1 mom. inte finns förutsättningar för att medlingen ska lyckas.

I antalet inbegrips inte de fall där man inte når ett avtal som medlingsparterna kan godkänna.

Dessa fall anges under 26 (inget avtal).

15. Typ av brottsfall och/eller fall av våld i nära relation:

Ange det totala antalet fall. Beakta och jämför antalen med dem som angetts under 111 och 113.

16. De berörda parterna i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation:

Här anges det totala antalet misstänkta gärningsmän och målsägande (män och kvinnor).

Exempel: Två personer slåss. Båda är både gärningsman och offer. Två offer och två gärningsmän statistikförs.

De antal som anges här stämmer inte nödvändigtvis överens med antalen i frågorna 20 och 21.

Det är inte alltid möjligt att få exakt ålder.

163. Juridisk person som skadelidande:

Här anges inte vilket kön företrädaren för den juridiska personen hade.

Om den ena parten är en stad, som omfattar många enheter, kan de enskilda enheterna ses som juridiska personer (Esbo stad/Finno skola eller Esbo stad/Mattlidens skola). Eller om byggnadskontoret varit målsägande i fem fall under året, kan det också anges fem gånger som juridisk person i statistiken.

17. Till medling hänvisade brottsfall indelade efter brottsbeteckning:

Ange antalet fall. Beakta definitionen av brottsfall vid 11. När antalet brottsbeteckningar räknas, följer man samma registreringssätt som i förundersökningsprotokollet. Om polisen till exempel registrerat misshandeln som en brottmålsbeteckning, anges den som ett fall av misshandel. Vid två brottmålsbeteckningar anges två misshandelsfall. Jämför det totala antalet med antalet under 111.

174. Rån: inbegriper rån och utpressning.

175. Stöld: inbegriper stöld, grov stöld, snatteri, häleri.

176. Bedrägeri/försnillning: inbegriper lindrigt bedrägeri, bedrägeri, grovt bedrägeri, lindrigt betalningsmedelsbedrägeri, betalningsmedelsbedrägeri, lindrig försnillning, försnillning och grov försnillning samt försäkringsbedrägeri, missbruk av förtroendeställning samt ockerbedrägeri.

177. Skadegörelse: inbegriper lindrig skadegörelse, skadegörelse och grov skadegörelse.

178. Olovligt brukande: inbegriper lindrigt olovligt brukande, olovligt brukande och grovt olovligt brukande.

179. Hemfridsbrott: inbegriper hemfridsbrott, grovt hemfridsbrott, spridande av information som kränker privatlivet samt olika typer av brott mot offentlig frid.

1710. Olaga hot: inbegriper olaga hot och tvång.

1711. Ärekränkning: inbegriper ärekränkning och grov ärekränkning.

1712. Annat fall: Detta är restgruppen där beteckningar som inte passar in i ovannämnda grupper anges, t.ex. trafikförseelse, vållande av personskada, vållande av allmän fara, djurskyddsbrott, sexuellt utnyttjande, motstånd mot person som upprätthåller ordningen, förfalskning, motstånd mot tjänsteman, frihetsberövande, bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel, äventyrande av trafiksäkerheten, naturskyddsbrott, terrängtrafikförseelse, försök till sabotage, sabotage, besittningsintrång, falsk angivelse, ordningsstadgeförseelse, underlåtelse att vakta djur, varumärkesförseelse, förseelse mot arbetsavtalslagen, upphovsrättsförseelse, egenhandsrätt, lämnande av oriktiga personuppgifter.

Annat fall: Ge några exempel på brottsfall som det medlats i (en lista).

18. Till medling överlämnade fall av våld i nära relation indelade efter brottsbeteckning:
Ange antalet fall. Jämför det totala antalet med antalet under 113.

20. Den misstänkta gärningsmannens ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation):

Här anges de totala antalen. Exempel: Två personer slåss. Båda är både gärningsman och offer. Två offer och två gärningsmän statistikförs. Antalet motsvarar inte nödvändigtvis antalet under 16. Det är inte alltid möjligt att få exakt ålder.

21. Den målsägandes/skadelidandes ålder vid tidpunkten för gärningen (brotts- och tvistefall):

Här anges de totala antalen. Exempel: Två personer slåss. Båda är både gärningsman och offer. Två offer och två gärningsmän statistikförs. Antalet motsvarar inte nödvändigtvis antalet under 16. Det är inte alltid möjligt att få exakt ålder.

26. Avtal

Ett brottsfall kan leda till högst ett avtal. Alternativen är avtal som ingåtts (261.), delavtal som ingåtts (262.) eller inget avtal (264.).

261. Avtal som ingåtts under året i brottsfall:

Här anges antalet avtal som ingåtts i brottsfall som det medlats i.

262. Delavtal som ingåtts under året i brottsfall:

I brottsfall har man i regel delvis nått enighet, eller en del av deltagarna har nått enighet.

263. Avtal som ingåtts under året i tvistefall:

Här anges antalet avtal som ingåtts i tvistefall som det medlats i.

264. Inget avtal i brott- och tvistemål:

Ange det antal fall där man inte nått något avtal. Det vill säga medling har påbörjats, men inget avtal nås. Här anges inte de fall där medling ännu pågår. Här anges inte heller de fall där medlingen avbrutits. Avbrutna brottsfall och fall av våld i nära relation anges under 14.2.

265. Avtal som ingåtts under året när det gäller våld i nära relation:

Här anges antalet avtal som ingåtts i fall av våld i nära relation som det medlats i.

266. Inget avtal när det gäller våld i nära relation:

Ange det antal fall där man inte nått något avtal. Det vill säga medling har påbörjats, men inget avtal nås. Här anges inte de fall där medling ännu pågår. Här anges inte heller de fall där medlingen avbrutits. Avbrutna brottsfall och fall av våld i nära relation anges under 14.2.

27. Avtalens ersättningsformer i brotts- och tvistefall samt fall av våld i nära relation:

Man kan enas om ett och samma brottsfall på många olika sätt. Här inbegrips alla avtalsformer. I avtalet kan till exempel återställande av varor och beteendeavtal så att säga förutsätta varandra (räknas alltså som två). Av två gärningsmän betalar den ena en penningersättning och den andra utför ersättningen i form av arbete (räknas alltså som två).

I medlingen viktiga beteckningar på huvudbrott.

Observera att ovan är hemfridsbrott osv. och ärekränkning osv. enligt SL 24 kap. separata beteckningar:

Misshandel: inbegriper lindrig misshandel, misshandel och grov misshandel (SL 21 kap.).

Rån: inbegriper rån och utpressning (SL 31 kap.).

Stöld: inbegriper stöld, grov stöld, snatteri, lindrigt olovligt brukande, olovligt brukande och grovt olovligt brukande (SL 28 kap.) samt häleri (SL 32 kap.).

Bedrägeri/försnillning: inbegriper lindrigt bedrägeri, bedrägeri, grovt bedrägeri, lindrigt betalningsmedelsbedrägeri, betalningsmedelsbedrägeri, lindrig försnillning, försnillning och grov försnillning samt försäkringsbedrägeri, missbruk av förtroendeställning samt ockerbedrägeri (SL 36 och 37 kap.).

Skadegörelse: inbegriper lindrig skadegörelse, skadegörelse och grov skadegörelse (SL 35 kap.).

Olovligt brukande: inbegriper lindrigt olovligt brukande, olovligt brukande och grovt olovligt brukande (SL 28 kap.).

Hemfridsbrott: inbegriper hemfridsbrott, grovt hemfridsbrott, spridande av information som kränker privatlivet samt olika typer av brott mot offentlig frid (SL 24 kap.).

Olaga hot: inbegriper olaga hot och tvång (SL 25 kap.).

Ärekränkning: inbegriper ärekränkning (att framföra en osann uppgift eller antydning om någon eller utsätta honom eller henne för missaktning) och grov ärekränkning (SL 24 kap.).

Medling i brott- och tvistemål

Kvalitetsbeskrivning

Statistikuppgifternas relevans

Statistiken över medling i brott- och tvistemål innehåller uppgifter om antalet ärenden som överlämnats till medlingsbyråerna och antalet brott enligt strafflagen, våldsbrott i nära relationer och tvistemål som ärendena delats in i. Brott enligt strafflagen, liksom även våldsbrott i nära relationer, specificeras enligt brottsbeteckning och vem som tagit initiativ till medlingen. Tvistemål som överlämnats till medling behöver inte specificeras närmare på statistikblanketten.

Uppgifter om parterna i brott- och tvistemål samlas in enligt åldersgrupp och kön. Uppgifter fås även om de medlingsfall som inletts och avbrutits under statistikåret samt om antalet medlingsfall inom vilka parterna ingått avtal om ersättningsformer för de skador som orsakats av brottet och de penningbelopp (euro, €) som använts till ersättningarna.

Uppgifter samlas in separat från samtliga 24 verksamhetsområden för medling i brott- och tvistemål.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) samlar in statistikuppgifterna om medling i brott- och tvistemål samt redigerar och publicerar en statistikrapport en gång per år.

De använda begreppen och definitionerna förklaras i textavsnittet av statistikrapporten och i frågeformuläret.

Rapporten är avsedd för förvaltningsmyndigheter, serviceproducenter av medling, forskare, studerande och personer som behöver information och siffror om medling i brott- och tvistemål.

Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av medlingsverksamheten. Regionförvaltningsverken ansvarar för organiseringen av tjänster i hela landet. THL sammanställer statistik om medling i brott- och tvistemål, följer upp och undersöker medlingsverksamheten samt samordnar utvecklingen av denna. Som stöd för detta arbete fungerar delegationen för medling i brott- och tvistemål, som har tillsatts av statsrådet. Delegationens uppgifter fastställs genom förordning (267/2006, 1805/2009).

Metodbeskrivning för statistikundersökningen

Uppgifter samlas årligen in från samtliga 24 verksamhetsområden för medling i brott- och tvistemål i hela landet. Medlingsbyråerna får en gång per år en uppgiftsbegäran som ska besvaras inom en viss tidsfrist.

Medlingsbyråerna lämnar in uppgifterna elektroniskt på en webropol-svarsblankett i enlighet med THL:s beskrivning av de begärda posterna.

De som inte svarar inom tidsfristen får en påminnelse. Statistiken sammanställs först när alla medlingsbyråer har lämnat in sina uppgifter. Statistikens täckning är nästan alltid 100 procent.

Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Statistiken över medling i brott- och tvistemål innehåller summauppgifter, så det är inte möjligt att korstabulera dess olika delar. I statistikföringen är det inte heller möjligt att redovisa medlingsprocessen vid enskilda brott. Av samma orsak är det inte heller möjligt att dra särskilt långtgående slutsatser utifrån resultaten. Statistiken är förknippad med vissa osäkerhetsfaktorer. Det finns vissa brister i till exempel indelningen enligt beteckning av de brott som överlämnats till medling, registreringen av den instans som överlämnat fallet och registreringen av parternas ålder.

Uppgifterna är korrekta om uppgiftslämnarna har överlämnat dem i rätt form. Statistiken uppdateras och korrigeras vid behov retroaktivt utifrån de korrigeringsuppgifter som medlingsbyråerna lämnat. Därför ändras och uppdateras också uppgifterna i de årliga tidsserierna till följd av korrigeringarna.

De publicerade uppgifternas aktualitet och rättidighet

Statistiken över medling i brott- och tvistemål sammanställs av THL en gång per år. Statistiken utkommer i juni.

Uppgifternas tillgänglighet och transparens/tydlighet

Statistikrapporten om medling i brott- och tvistemål uppdateras på THL:s webbplats på adressen <http://www.thl.fi/sv/statistik/medlingvidbrott>. De medlingsbyråer som har lämnat in uppgifter får ett meddelande per e-post om att statistiken har publicerats.

Uppgifternas jämförbarhet

Institutet för hälsa och välfärd (fram till 31.12.2008 Stakes) har samlat in uppgifter och gett ut statistikrapporten om medling i brott- och tvistemål sedan lagen om medling vid brott (1015/2005) trädde i kraft den 1 juni 2006. Sedan dess har man samlat in jämförbara data om antalet brott- och tvistemål som överlämnats till medlingsbyråerna, brottsbeteckningarna, antalet personer som deltagit i medling, ersättningsformerna i anslutning till medling i brott- och tvistemål samt penningersättningarnas belopp.

Innehållet på statistikblanketten förnyas från och med år 2012. Tidsserieinformationen kan dock bevaras.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Statistikmeddelandet innehåller uppgifter om brott- och tvistemål som har överlämnats till medling i hela landet.

Mediation in Criminal and Civil Cases 2011

18.6.2012

More than 2 per cent of all crimes reported to the police were referred to mediation in criminal and civil cases in 2011. Out of all the criminal and civil cases referred to mediation, just over 50 per cent were violent crimes. The share of violent crimes of all mediated criminal and civil cases increased by around 6 percentage points.

Domestic crimes are increasingly referred to mediation, which is partly due to an amendment to the Penal Code under which also petty assaults in domestic settings are offences under public prosecution.

The total number of criminal and civil cases referred to mediation amounted to 13,240 cases. This represented a 7.5 per cent increase on 2010. The total number of mediated cases included 12,895 criminal cases and 345 civil cases.

Mediation was undertaken in 70 per cent of all criminal cases referred to mediation. Out of all the cases in which mediation was undertaken, 14 per cent were discontinued.

Young suspected offenders, in particular, were referred to mediation. Just under half of all suspected offenders in criminal and civil cases were under the age of 21, while some 14 per cent were under 15. The data indicates that as a rule mediated offences are still directed against the adult population.

Figure 1. Criminal and civil cases referred to mediation 2007–2011

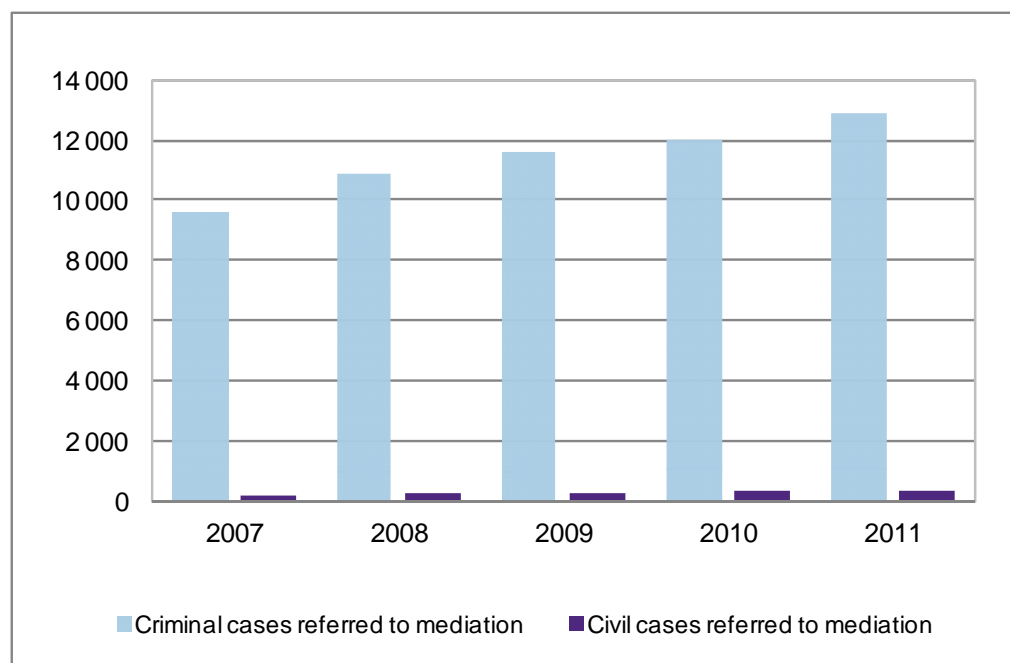
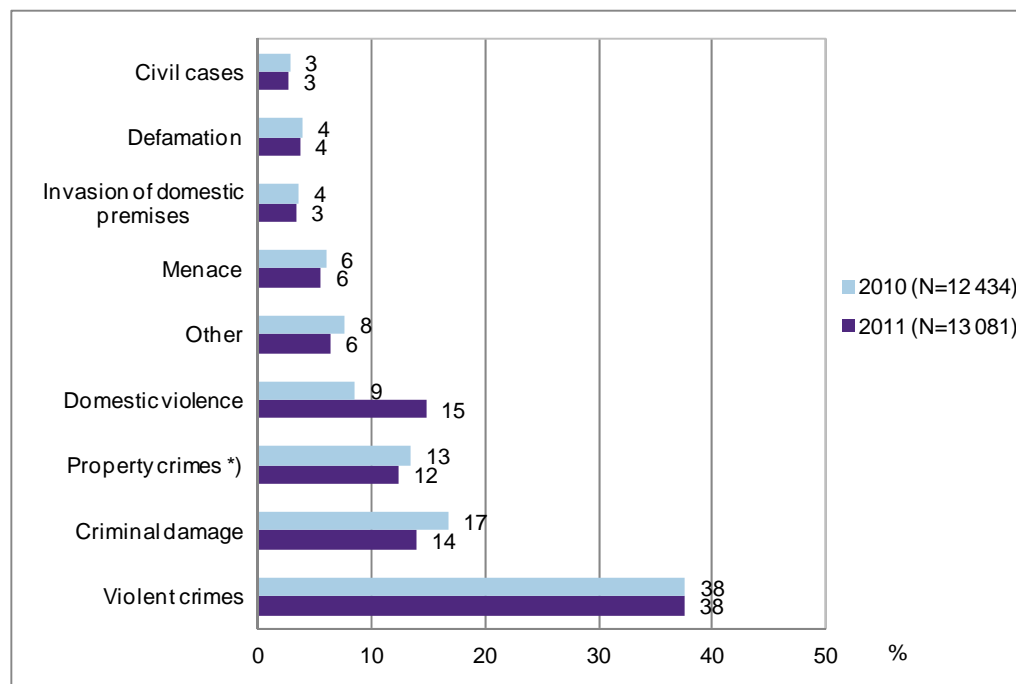

Figure 2. Criminal and civil cases referred to mediation 2010 and 2011, %

*) Property crimes include theft, fraud, embezzlement and unauthorised use.

Table 1. Criminal and civil cases referred to mediation, 1 June–31 Dec 2006, 2007–2011

	*) 1.6.- 31.12.2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011, %- osuudet
Violence	1 719	4 450	5 277	5 634	5 738	6 841	52,3
out of w hich domestic violence	305	775	940	1 017	1 058	1 929	14,7
Menace	122	408	594	641	736	724	5,5
Property crime	527	1 478	1 507	1 655	1 670	1 614	12,3
Criminal damage	723	1 983	2 086	2 060	2 078	1 819	13,9
Invasion of domestic premises	154	421	384	450	440	433	3,3
Defamation	184	353	368	429	483	474	3,6
Other	282	736	789	882	947	831	6,4
Civil cases	38	186	244	276	342	345	2,6
Total	3 749	10 015	11 249	12 027	12 434	13 081	100

*) The national statistics on mediation in criminal and civil cases begin from 1 June 2006, when the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases entered into force.

The total number of criminal and civil cases referred to mediation grew by 7.5 per cent in 2011. The growth rate of mediated cases grew rapidly on 2010, when the growth rate was 4 per cent. A total of 12,895 criminal cases and 345 civil cases were referred to mediation. The number of civil cases referred to mediation has doubled since 2007. However, their share of all cases referred to mediation has remained the same (just above 2 per cent) (Figure 2, Table 1).

Out of all the criminal and civil cases referred to mediation in 2011, more than a half (52 per cent) were violent crimes. Aggravated assault accounted for 0.7 per cent of the criminal and civil cases referred to mediation. Criminal damage was the second most frequent type of criminal case referred to mediation, with a share of 14 per cent.

Domestic violence cases accounted for 15 per cent of all criminal cases referred to mediation in 2011 (Figure 2). Other unspecified cases accounted for 6 per cent. This category comprises any criminal cases not listed specifically on the form. The most frequent examples in the 'other cases' category include negligent bodily injury, failure to guard an animal, stealing of a motor vehicle for temporary use, or resistance to a person maintaining public order.

Significant changes occurred in the shares of criminal and civil cases referred to mediation compared with the shares the previous year 2010. The share of violent crimes grew by 6 percentage points on 2010. The growth was due to domestic-violence-related criminal cases referred to mediation. Also, the number of assault offences reported to the police grew by around 21 per cent and the number of petty assaults by around 20 per cent in 2011. The number of assault offences in domestic settings recorded by the police increased by 38 per cent on 2010¹.

The share of criminal damage of all criminal cases referred to mediation decreased by 3 percentage points, criminal cases recorded under 'other cases' decreased by 2 percentage points, and property crimes by 1 percentage point (Figure 2, Table 1).

Before the mediation office undertakes mediation, it has to determine whether a criminal or civil case is suitable for mediation and to draw up an appealable decision in writing stating that the case is suitable for mediation. Mediation was undertaken in around 70 per cent of all criminal case referred to the mediation office. Cases in which mediation was discontinued accounted for 14 per cent of cases (Appendix Table 1).

Mediation in criminal and civil cases in 2011 was handled by a total of 1,284 mediators, who have received training in mediation. In addition, there were 274 mediators in a reserve².

The results for 2011 show that there were on average 10.3 mediated criminal and civil cases per mediator (Table 2).

Table 2. Criminal and civil cases referred to mediation per mediator 2007–2011

	Number of mediators	Criminal and civil cases referred to mediation, total	Criminal and civil cases referred to mediation in proportion to the number of mediators
2007	1 130	9 769	8,6
2008	1 232	11 120	9,0
2009	1 234	11 880	9,6
2010	1 211	12 313	10,2
2011	1 284	13 240	10,3

Referring cases to mediation

The majority of criminal cases (82%) are referred to mediation by the police. The percentage of criminal cases referred to mediation by the police grew by one percentage point on 2010. Public prosecutors accounted for about 14 per cent of the criminal cases referred to mediation. The percentage of cases referred to mediation by public prosecutors fell by one percentage point on 2010.

Under Section 13 of the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005), if the suspect or victim of a crime is underage, his/her guardian or other legal representative has the

¹ Source: National Police Board

² The reserve refers to mediators on maternity or parental leave, study leave, job alternation leave, or long-term sick leave.

right to propose conciliation. However, only 0.1 per cent (15 cases) of all cases referred to mediation was submitted by parents.

Out of all criminal cases referred to mediation in 2011, 56 per cent were offences under public prosecution and 44 per cent were complainant offences. The percentage of complainant offences decreased by 4 percentage points on the previous year. The number of civil cases submitted to mediation was 345, which represents some 3 per cent of all mediated cases.

The cases referred to mediation in 2011 involved 13,559 suspected offenders and 10,840 complainants of different ages. The total number also includes cases where the person is both a suspected offender and a complainant. Men accounted for 77 per cent and women for 23 per cent of the suspected offenders. Women's share of suspected offenders grew by 2 percentage points on 2010. Men accounted for 58 per cent and women for 42 per cent of the complainants. Women's share of complainants grew by 4 percentage points. The mediation cases involved a total of 1,347 legal persons³ as complainants. Legal persons accounted for 11 per cent of all complainants in 2011.

Different age groups in mediation

Suspected offenders under the age of 15 accounted for some 14 per cent of the total in 2011. In turn, the share of suspected offenders under the age of 21 was just under 45 per cent in 2011. The share of persons under the age of 15 grew slowly until 2010, but in 2011 their share decreased by around 4 percentage points. The number of suspected offenders under the age of 15 decreased by 330 children on 2010. A total of 6,048 suspected offenders under the age of 21 and 1,901 suspected offenders under the age of 15 were referred to mediation (Appendix Table 1).

Of the complainants, 29 per cent were under the age of 21. The data clearly indicates that the mediated offences where the suspected offender was under the age of 21 were directed against the adult population (Figures 3 and 4).

According to an observation in the evaluation study of the implementation of the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases⁴, almost all the young suspected offenders referred to mediation are suspected of a crime under the Penal Code. In mediation, the percentage of suspected offenders under the age of 21 is higher than in the total number of young persons suspected of crimes under the Penal Code. There are nearly five times as many under-15-year-olds in mediation as in the national crime statistics of the police. Also, the share of persons aged 15–20 of all mediated cases (31%) is higher than the share of the age group of all the crimes under the Penal Code reported to the police (18%). In fact, mediation reaches a higher number of young suspected offenders than the national total of young offenders suspected of crimes under the Penal Code reported to the police (Figure 6). In 2009, criminal cases referred to mediation where the suspected offender was aged 15–17 accounted for 75 per cent of all the issued sentences for the age group (Marttunen, 2011).

When mediation was first introduced, it was emphasised that the choice of mediation should be offered particularly to young offenders as an alternative to the criminal justice system; the dearth of alternatives offered by the criminal justice system for young offenders is part of the motivation for offering mediation to this group.

More young suspected offenders should be referred to mediation than at present, since mediation in criminal cases has proven to be an efficient means to prevent juvenile recidivism and to teach children and young people about their responsibilities⁵. Meeting the crime victim face to face, hearing the victim's experiences, and understanding the impact of the offence enable the young

³ Typically, legal persons in mediation cases include housing co-operatives, insurance companies, etc.

⁴ Iivari 2010

⁵ Report by a working group on the reform of the Child Welfare Act, Ministry of Social Affairs and Health, 2006, 90–91

offender to take personal responsibility. They also reduce and prevent criminal behaviour among young people. Where necessary, the parties involved are informed of and referred to child and family services and other services.

Under the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005), mediation is not allowed in criminal or civil cases that are directed against a minor, if the victim, considering the nature of the criminal or civil case, has a particular need for protection. The child must be able to understand the significance of mediation and its outcome. The assessment is made by professionals at the mediation office.

The opportunities of the child and young person, whether a suspected offender or complainant, to be heard and listened to is of primary importance in mediation so that he/she can process the incident in confidentiality and that his/her participation in his/her case is ensured. Skills necessary in mediation with children and young people have been developed through a mediator training organised by the regional state administrative agencies and through describing good practices for mediation in criminal and civil cases (www.sosiaaliporssi.fi).

Figure 3. Age distribution of suspected offenders in mediated criminal and civil cases, 2011, %

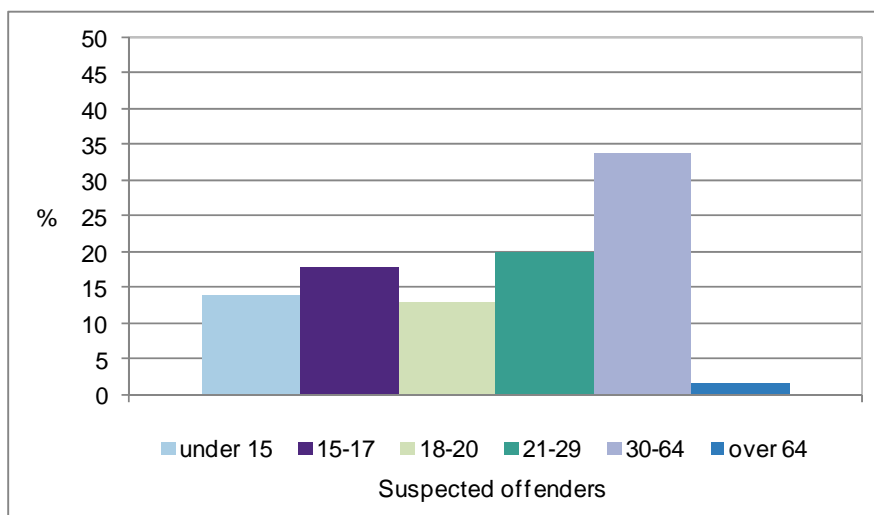

Figure 4. Age distribution of complainants in mediated criminal and civil cases, 2011, %

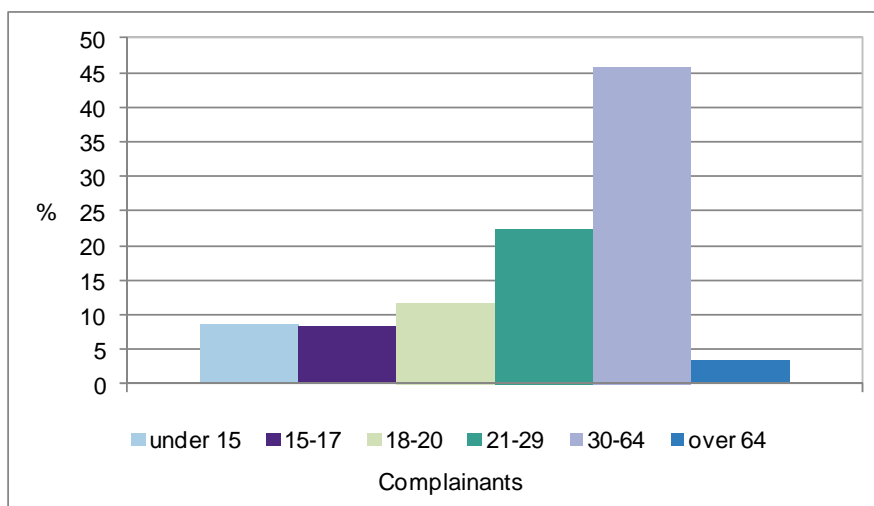
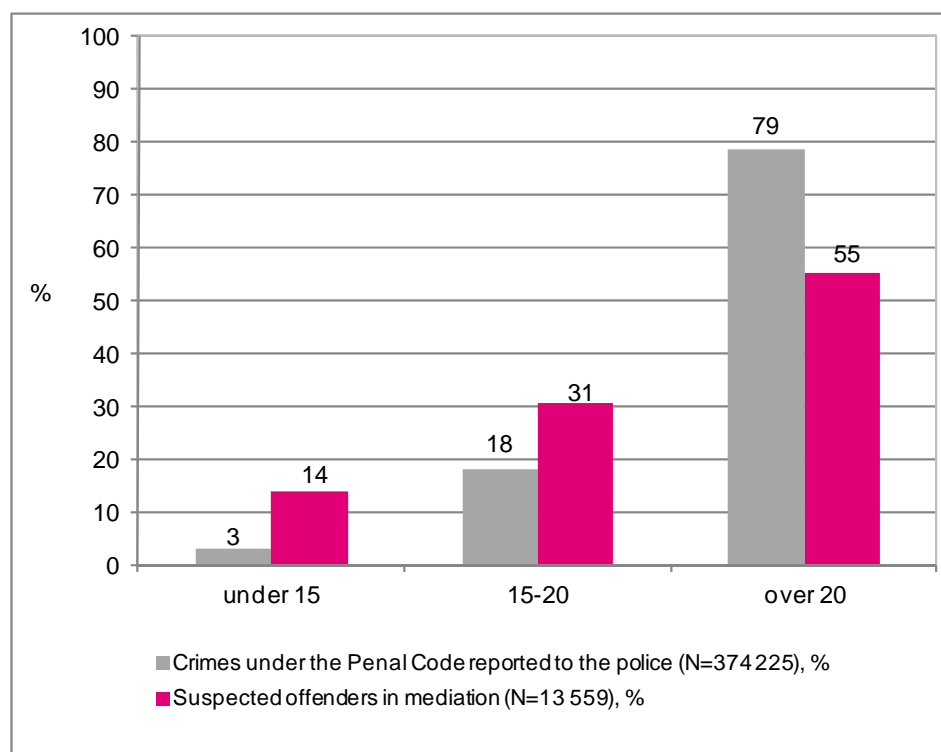

Figure 5. Age distribution of offenders in crimes under the Penal Code reported to the police and suspected offenders referred to mediation, 2011, %

Source: Offences known to the police. OSF. Statistics Finland.

Mediation in cases of domestic violence

Mediation was undertaken in 1,209 cases of all the cases of domestic violence referred to mediation (1,950) in 2011. The number of domestic violent offences referred to mediation nearly doubled on 2010 (1,063). Out of the domestic violence cases where mediation proceeded, 13 per cent of the cases were discontinued (163). Most of the domestic violence cases referred to mediation (70%) were assaults.

The conditions for mediation are assessed throughout the mediation process. Of the domestic violence cases where mediation was proceeded (1,209), 13 per cent of the cases (163) were discontinued. An agreement was reached in 89 per cent of domestic violence cases in mediation in 2011 (1,079).

The number of domestic violence cases referred to mediation nearly doubled on 2010, when the total number was 1,063. 70 per cent of the cases referred to mediation in 2011 were assaults and 29 per cent petty assaults. The corresponding figures for 2010 were 79 per cent for assaults and 18 per cent for petty assaults (Appendix Table 1).

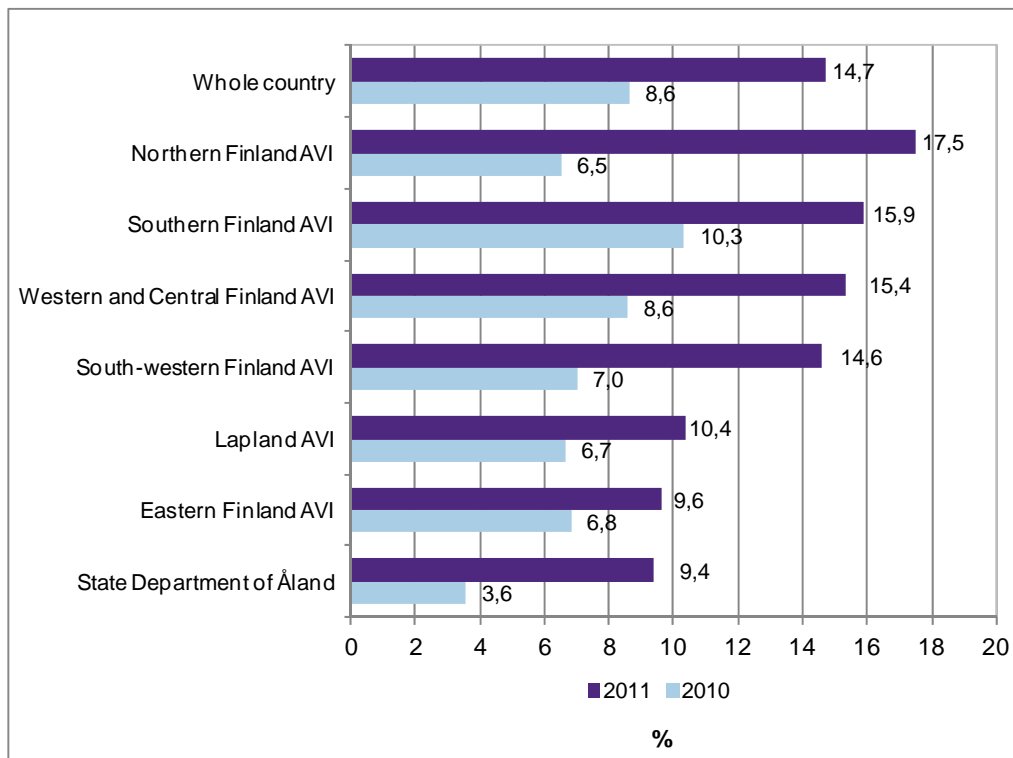
The increase in the number of domestic violence cases referred to mediation and especially in the number of petty assaults is mainly due to the fact that as of 1 January 2011 petty assaults in domestic settings are offences under public prosecution. Pre-trial investigation is initiated in domestic violence cases whether or not the victim submits a summary penal order. In consequence, especially the number of minor violence cases assessed by the police and the prosecutor has increased.

Most of the domestic violence cases (79%) were referred to mediation by the police while less than a quarter (21%) were referred by the public prosecutor. Domestic violence cases are recorded in

the mediation client data system in accordance with the offence categories recorded by the police (Appendix Table 1).

The mediation process for domestic violence includes informing and motivating the parties involved with regard to further services and referring them to those services. Special training is organised for mediators in domestic violence cases⁶, and the mediation process is based on evidence- and experience-based data, and in a uniform manner for the whole country⁷.

Figure 6. Domestic violence cases as a percentage of civil and criminal cases referred to mediation, by regional state administrative agency, 2011 and 2010, %

The figure 6 shows the domestic violence cases referred to mediation as a proportion of all criminal and civil cases referred to mediation by region.

Mediation agreements

Agreement was reached in 90 per cent (8,042) of all mediated criminal cases (9,002). In 2011, agreement was reached in 89 per cent (1,079) of all criminal cases involving domestic violence (1,209). It is, however, noteworthy that when the data collection starts in January, some of the mediation processes initiated during the reference year are still uncompleted. Therefore, it is impossible to get precise percentages. The mediation process may be initiated in one year and concluded in the next.

The mediation cases undertaken during the year resulted in a total of 11,558 compensation settlements of different types (Appendix Table 1). Monetary compensations accounted for 37 per

⁶ Training programme for mediators in domestic violence cases:
<https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>

⁷ <http://www.sosiaalipolitiikka.fi>: Good practice: The crime in question as well as on non-violent future are discussed in mediation in domestic violence cases

cent and work compensations for 5 per cent of the different types of compensation. The combined value of the monetary and work compensations was EUR 1,937,908 (Table 3).

Altogether 57 per cent of the mediation agreements were so-called intangible settlements⁸ : apologies (40%), waivers of claims (10%), acceptable behaviour contracts (8%)⁹ and return of property (11%). The count includes all types of settlement so that a single agreement can, for example, include apology and waiver of claims in addition to return of property. The types of agreements follow the same distribution as in previous years.

Table 3. Monetary value of compensations in mediated criminal and civil cases, by regional state administrative agency, 2007–2011, €

	Southern Finland AVI	South- western Finland AVI	Eastern Finland AVI	Western and Central Finland AVI	Northern Finland AVI	Lapland AVI	State Department of Åland	Whole country
Combined value of monetary compensations, €								
2007	631 355	134 662	293 986	269 299	122 962	116 112	4 723	1 573 099
2008	690 461	213 984	286 687	310 971	194 438	120 765	14 691	1 831 998
2009	660 845	240 829	273 277	271 097	174 327	128 949	12 143	1 761 467
2010	803 159	178 860	349 429	260 788	174 770	72 951	3 874	1 843 831
2011	638 408	191 995	326 143	357 772	203 855	73 626	16 938	1 808 736
Monetary value of work compensations, €								
2007	22 691	7 434	23 135	26 344	16 742	6 046	440	102 832
2008	31 647	8 603	7 748	27 782	10 559	8 855	3 000	98 194
2009	51 494	5 374	15 680	12 615	21 132	10 833	0	117 128
2010	27 548	6 499	20 512	25 594	6 441	10 035	0	96 628
2011	27 465	10 479	18 062	15 396	28 160	29 609	0	129 171
Total, €								
2007	654 046	142 096	317 121	295 643	139 704	122 158	5 164	1 675 932
2008	722 108	222 587	294 435	338 754	204 997	129 619	17 691	1 930 192
2009	712 339	246 203	288 957	283 712	195 459	139 782	12 143	1 878 595
2010	830 707	185 359	369 941	286 382	181 211	82 986	3 874	1 940 459
2011	665 873	202 474	344 205	373 168	232 015	103 235	16 938	1 937 907

⁸ The so-called intangible settlements include acceptable behaviour contracts, apologies, and waivers of claims.

⁹ An acceptable behaviour contract can, for example, be a promise from the offender to seek treatment either for violent behaviour or substance abuse.

Table 4. Number of cases mediated, separate offences, domestic violence and civil cases, by regional state administrative agency, 2007–2011 *)

		Southern Finland AVI	South- western Finland AVI	Eastern Finland AVI	Western and Central Finland AVI	Northern Finland AVI	Lapland	State Department of Åland	Whole country
No. of cases mediated	2007	2 886	621	1 081	1 306	533	360	38	6 825
	2008	3 402	848	1 248	1 734	732	362	59	8 385
	2009	3 504	860	1 311	1 571	749	407	56	8 458
	2010	3 831	898	1 257	1 684	863	365	27	8 925
	2011	3 750	941	1 325	1 770	1 046	429	29	9 290
	2011(%)	40,4	10,1	14,3	19,1	11,3	4,6	0,3	100
Case type									
separate offences 1)	2007	3 326	985	1 380	1 827	667	583	40	8 808
	2008	4 021	1 035	1 492	1 978	902	451	47	9 926
	2009	4 182	1 131	1 545	2 268	913	464	68	10 571
	2010	4 498	1 103	1 481	2 290	1 075	436	25	10 908
	2011	4 240	1 071	1 546	2 387	1 197	476	28	10 945
	2011(%)	38,7	9,8	14,1	21,8	10,9	4,3	0,3	100
domestic violence 2)	2007	419	94	50	111	51	48	2	775
	2008	498	86	101	145	69	42	9	950
	2009	493	59	112	233	74	57	5	1 033
	2010	533	87	114	218	78	32	1	1 063
	2011	824	190	172	446	257	58	3	1 950
	2011(%)	42,3	9,7	8,8	22,9	13,2	3,0	0,2	100
civil cases	2007	93	13	29	23	15	13	0	186
	2008	81	28	51	40	28	13	3	244
	2009	92	33	67	42	22	14	6	276
	2010	123	50	78	32	44	13	2	342
	2011	119	44	72	70	14	25	1	345
	2011(%)	34,5	12,8	20,9	20,3	4,1	7,2	0,3	100
criminal and civil cases, total	2007	3 838	1 092	1 459	1 961	733	644	42	9 769
	2008	4 600	1 149	1 644	2 163	999	506	59	11 120
	2009	4 767	1 223	1 724	2 543	1 009	535	79	11 880
	2010	5 154	1 240	1 673	2 540	1 197	481	28	12 313
	2011	5 183	1 305	1 790	2 903	1 468	559	32	13 240
	2011(%)	39,1	9,9	13,5	21,9	11,1	4,2	0,2	100

*) Read more about mediated cases and the offences involved under Concepts and definitions.

1) In the 2007 guidelines, the offences to be mediated were reported by category. In 2008, the guidelines were specified so that offences to be mediated were to be reported based on the number of offence-category case numbers recorded in the preliminary investigation material of the police.

2) The 2008 guidelines specified that domestic violence should not include other offences than those relating to homicide and bodily injury (offences against life and health).

Table 5. Comparison by regional state administrative agencies 2011

	Criminal and civil cases referred to mediation, total	Number of mediators	Criminal and civil cases referred to mediation in proportion to the number of mediators	Criminal and civil cases referred to mediation per 1,000 persons aged 15 and over *)	Criminal cases referred to mediation in proportion to all crimes reported to the police **), %
Southern Finland AVI	5 183	507	10,2	2,8	2,0
South-western Finland	1 305	153	8,5	2,2	1,9
Eastern Finland AVI	1 790	154	11,6	3,7	3,4
Western and Central F	2 903	237	12,2	2,9	2,9
Northern Finland AVI	1 468	124	11,8	3,8	3,4
Lapland	559	94	5,9	3,6	3,2
State Department of Åland	32	15	2,1	1,3	1,2
Whole country	13 240	1 284	10,3	2,9	2,4

*) Includes all persons aged 15 and over on 31 December 2011 by region. 15 is the age limit for criminal liability in Finland.

**) Source: Offences known to the police. OSF. Statistics Finland.

Differences exist between regional state administrative agencies

The results for 2011 show that there were on average 10.3 mediated criminal and civil cases per mediator. Western and Central Finland had the most cases referred to mediation, on average 12.2 cases per mediator. It should be borne in mind, however, that the character of criminal and civil cases varies a lot, and the figures presented here are only indicative.

Of the penal-code offences recorded by the police, 2.4 per cent were referred to mediation in 2011. There are regional differences, and the referral rate was 3.4 per cent for the regional state administrative offices for Eastern and Northern Finland.

In Northern Finland, 3.8 criminal or civil cases were referred to mediation per 1,000 inhabitants aged 15 and over. The corresponding national figure was 2.9 cases.

Background

Mediation in Finland is regulated by the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005), which entered into force on 1 June 2006. According to the Act, the general supervision, management, and monitoring of mediation services falls within the jurisdiction of the Ministry of Social Affairs and Health. According to the performance agreement drawn up between the Ministry of Social Affairs and Health and the National Institute for Health and Welfare (THL), THL is responsible for monitoring and research concerning the mediation of criminal and civil cases and also coordinates development work. THL is also the statistical authority concerning statistics on the mediation of criminal and civil cases.

Each regional state administrative agency is obliged to arrange mediation services and ensure that they are available in appropriately implemented form in the region. The regional state administrative agencies can contract out the mediation service provision to a municipality or other public or private service provider.

The regional state administrative agencies guide, advice and monitor the mediation offices with regard to service provision. They are also responsible for organising continuing education for persons taking part in mediation both at regional and national levels.

The costs arising from mediation are reimbursed from central government funds. The regional state administrative agencies allocate the state reimbursement to the service providers. The state reimbursement totals EUR 6.3 million and has remained unchanged since 2006. The grounds for division of the mediation funding are the regional state administrative agency's population figure, geographical area and crime statistics at the end of the year preceding the year that precedes the accounting year¹⁰.

At national level, mediation development work aims at creating equal access to mediation services as well as uniform mediation practices. The tools include training, joint development of practices as well as improving the mediation-related information and impact both at regional and national levels.

Finland had 24 operating areas for mediation in criminal and certain civil cases at the end of 2011.

Professionals at the mediation offices are responsible for receiving referrals to mediation, ensuring that the conditions for mediation are fulfilled, choosing mediators, and maintaining co-operation with different authorities. Criminal cases not dealt with through mediation include serious offences, complex or hard-to-solve gang-related cases, drug offences, and professional crime.

Penal-code offences account for more than 2 per cent of crimes referred to mediation. The use of mediation could be further expanded. This would require increased awareness of mediation among various authorities, more uniform practices, and more efficient co-operation between the authorities referring cases to mediation. Particularly regarding young people, it is desirable that social workers, school authorities, parents, and guardians are active in referring cases to mediation.

The national statistics on mediation in criminal and civil cases begin from 1 June 2006, when the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases entered into force. Before this date, statistics on mediation were collected through separate surveys.

Concepts and definitions

Mediation in criminal and civil cases

Mediation in criminal cases is a non-chargeable service that allows the victim of a crime and the offender to meet through an impartial mediator. Mediation provides the opportunity to discuss the mental and material harm caused to the victim by the crime and to agree on measures to redress the harm. Participation in mediation is always voluntary. The purpose of mediation is to reduce or repair the mental and material harm caused to the victim or the parties involved. As a method of conflict and dispute resolution, the aim of mediation is to prevent and reduce crime and promote an overall conciliatory spirit.

Mediation can be undertaken only between parties who have personally and voluntarily expressed their consent to mediation and that can understand the significance of mediation and of any mediation settlements. Before giving their consent to mediation, the parties must be informed of their rights and status in the mediation process. Both parties have the right to withdraw their consent at any point during the mediation.

The professionals at the mediation office receive the referral to mediation, acquire on consent by the parties documents relating to the case, and assess whether the criminal or civil case is suitable for mediation and what the conditions for mediation are. Then they draw up an appealable decision in writing stating that mediation is undertaken and notify the mediation parties of the decisions.

¹⁰ Act amending the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (966/2010), Chapter 2, Section 12.

Lastly, they choose the mediators for the case. The mediation office can choose to discontinue mediation if the conditions for mediation are not fulfilled or if one party or both parties withdraw their consent. If the process is discontinued, the case is returned for further processing to the authority that referred it to mediation or to other body that made the initiative for mediation.

Referral to mediation

Referrals to mediation are submitted to the nearest mediation office. A criminal or civil case can be referred to mediation by the parties involved, the police, the prosecutor or other authority, or by the guardian or other legal representative of a child or a young person. Domestic violence cases can be referred to mediation only by the police or the prosecutor.

Crimes dealt with through mediation

As stated in the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases, mediation may deal with crimes that are assessed as eligible for mediation, taking into account the nature and method of the offence, the relationship between the suspect and the victim, and other issues related to the crime as a whole. The eligibility is assessed by the professionals working at the mediation office.

Civil cases dealt with through mediation

According to section 1 of the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005), mediation can be used in civil cases in which at least one of the parties is a natural person. Certain interpersonal civil cases may be referred to mediation if dealing with them through mediation can be considered expedient. The most common types of cases include disagreements concerning waste sorting for recycling in housing companies or smoking on balconies.

Operating area

At the regional level, mediation services are arranged by the regional state administrative agencies, of which there are six, and the State Department of Åland. The regional state administrative agencies have organised their mediation activities by setting up operating areas for mediation. There are 24 operating areas for mediation and some of these areas also have regional or branch offices. In the collection of statistical data on mediation, the data are requested by operating area.

Case/offence

In the statistics on mediation in criminal and civil cases, 'cases' and 'offences' are recorded separately. The fundamental statistical unit is a so-called case, which may comprise several different offences (criminal offence, domestic violence or some civil dispute). Cases are usually submitted to mediation offices by the police. A case may include several offence categories, such as criminal damage, theft and assault, and one or more offenders simultaneously, but in different formations. Therefore, because of the mediation process and potential agreements, cases must be divided into separate offences. In 2008, the guidelines were specified so that offences were to be reported based on the offence category case numbers recorded in the preliminary investigation material of the police.

Domestic violence

Under section 13 of the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005), only the police or the public prosecutor has the authority to refer a case of domestic violence for mediation in Finland. Mediation in domestic violence cases is implemented in accordance with good practices created on the basis of evidence- and experience-based information, and in a uniform manner in the whole country. Mediation in domestic violence cases is only carried out by mediators who have been selected according to rigorous criteria and who have received extensive

specialist training, and who further work under the supervision and guidance of professional mediation staff and receive support from them.

The Penal Code of Finland does not recognise the concept of domestic violence. However, domestic violence is a term used widely within social welfare and health care. Acts of domestic violence may involve spouses, co-habiting partners, family members, close relatives, engaged couples, divorced couples or couples about to divorce as well as partners and ex-partners. Cases of domestic violence are documented at the mediation office in accordance with the offence category recorded by the police.

Typical acts of domestic violence include the assault crimes referred to in Chapter 21 of the Penal Code.

Assault as referred to in Chapter 21 section 5 of the Penal Code is an offence under public prosecution. Petty assault is subject to public prosecution for example in acts committed against persons close to the offender. Such persons include spouse, ex-spouse, sibling or direct relative in ascending or descending line, person who lives or has lived with the offender or who is or has been in other similar close relationship with the offender.

Mediation agreements

In this statistics, a single offence is resolved through a single agreement. In the statistics, mediation cases are resolved through agreements or partial agreements, or left unresolved. A partial agreement means that an agreement in a criminal case has been reached partially or that some of the parties involved in mediation have reached an agreement.

However, in practice it is possible that one criminal case has many complainants and one suspected offender, in which case an agreement can be reached with each complainant separately. The parties decide themselves the content of the settlement.

Types of compensation

An agreement concerning a single offence can include several types of compensation depending on the willingness and needs of the parties involved. The statistics cover all types of agreement. For example, in mediation agreements, return of property and acceptable behaviour contracts may be mutually required. If the case involves two offenders, one may be obliged to pay monetary compensation and the other one may have to compensate in the form of work.

Source

Elonheimo, H. 2010. Nuorisorikollisuuden esiintyvyys, taustatekijät ja sovittelu. Turun yliopiston julkaisuja C 299. Turun Yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta.
[<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/59505/AnnalesC299Elonheimo.pdf?sequence=1>]

Hallituksen esitys (283/2010) Eduskunnalle laiksi rikoslain 20 luvun muuttamisesta.
[<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100283>]

Hyvä käytäntö: Lähisuhdeväkivallan sovittelussa käsitellään tapahtunutta rikosta sekä väkivallatonta tulevaisuutta [<http://www.sosiaaliportti.fi>]

Iivari, J. 2010. Oikeutta oikeuden varjossa. Rikossovittelulain täytäntöönpanon arviointitutkimus. Raportti 5/2010. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki
[<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/35c0e944-54ee-45b2-9c51-9e3f732ecd88>]

livari, J. (toim.). 2007. Rikos- ja riita-asioiden sovittelijan opas. Stakes Oppaita 66. Helsinki 2007.
[<http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/6FD63B1D-DD96-43A2-A171-95B7B719B1B3/17333/Oppaita66livari.pdf>]

Lastensuojelulain kokonaisuudistustyöryhmän mietintö. 2006. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2006:25, Helsinki.
[<http://pre20090115.stm.fi/hl1147768355553/passthru.pdf>]

Lähisuhdeväkivallan sovittelijoiden koulutusohjelma
[<https://wiki.innokyla.fi/innowiki/pages/viewpage.action?pageId=6488607>]

Marttunen, M. 2011. Lapset ja nuoret rikossovittelussa – merkitys rikosseuraamusten näkökulmasta ja eräitä päätelmiä. Esitys rikosasioiden sovittelun neuvottelukunnan kokouksessa 12.9.2011.

Rikoslaki 441/2011
[<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>]

Appendices

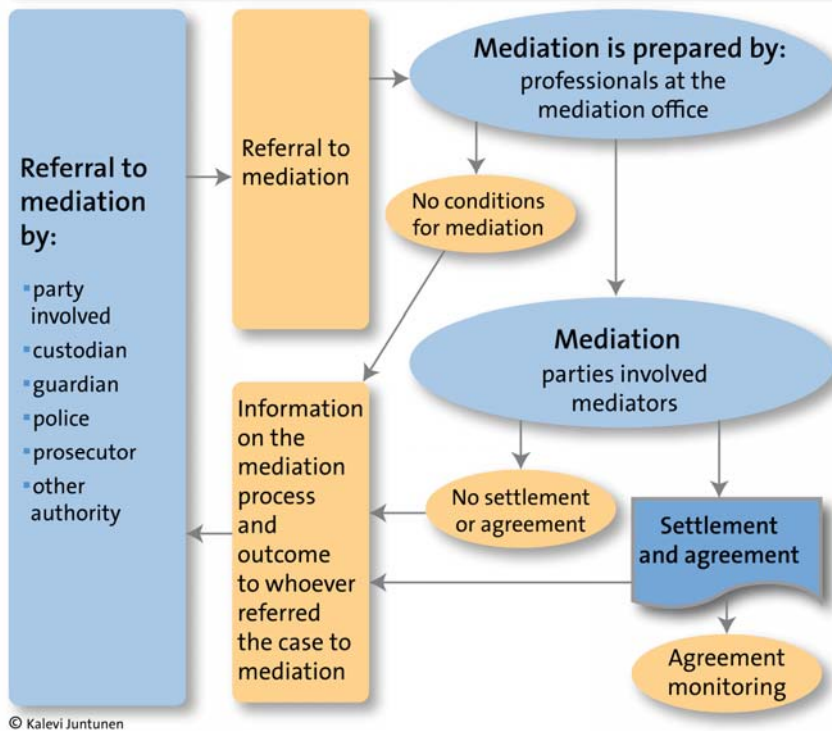
Process chart for mediation in criminal and civil cases

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

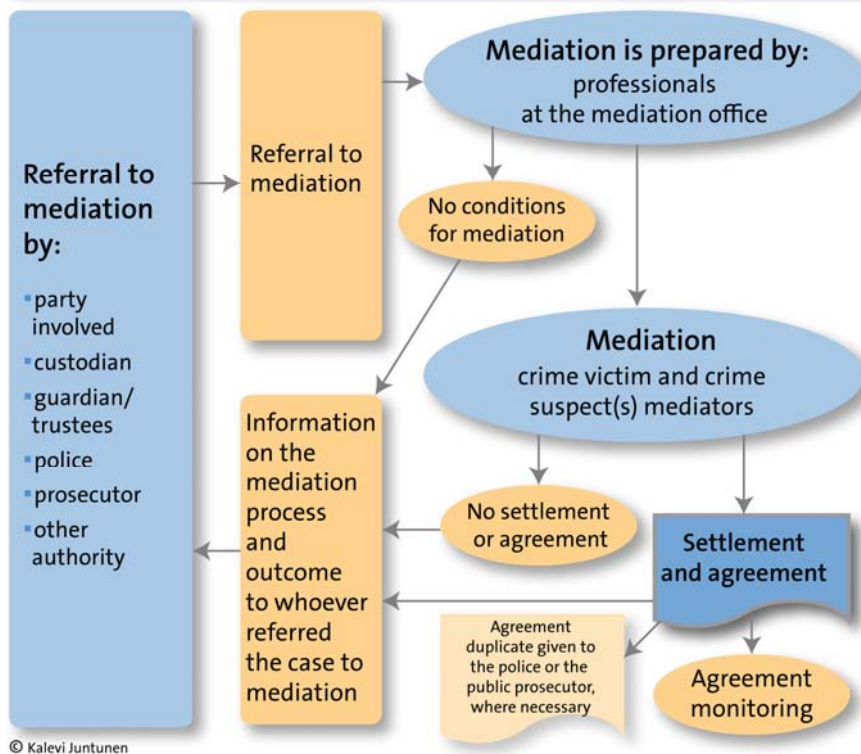
Quality description

Appendix: Process chart for mediation in criminal and civil cases

Mediation process in civil cases

Mediation process in criminal cases

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

	Whole country			Southern Finland AVI			South-western Finland AVI			Eastern Finland AVI			Western and Central Finland AVI			Northern Finland AVI			Lapland AVI			State Department of Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Number of cases referred to the office	8 925	9 290		3 831	3 750		898	941		1 257	1 325		1 684	1 770		863	1 046		365	429		27	29	
Number of cases referred to the office	10 908	10 945	83	4 498	4 240	82	1 103	1 071	82	1 481	1 546	86	2 290	2 387	82	1 075	1 197	82	436	476	85	25	28	88
Number of referred cases of domestic violence	1 063	1 950	15	533	824	16	87	190	15	114	172	10	218	446	15	78	257	18	32	58	10	1	3	9
Number of civil cases referred	342	345	3	123	119	2	50	44	3	78	72	4	32	70	2	44	14	1	13	25	4	2	1	3
Number of criminal cases and civil cases referred, total	12 313	13 240	100	5 154	5 183	100	1 240	1 305	100	1 673	1 790	100	2 540	2 903	100	1 197	1 468	100	481	559	100	28	32	100
Mediation activities at mediation offices during the year..... ⁽¹⁾																								
Criminal cases started (number), total	7 749	7 793	71	3 199	2 976	70	711	858	80	1 319	1 264	82	1 480	1 478	62	694	828	69	325	369	78	21	20	71
Cases of domestic violence started (number), total	710	1 209	62	364	538	65	48	101	53	100	149	87	113	245	55	56	131	51	29	43	74	-	2	67
Criminal cases and cases of domestic violence started (number), total	8 459	9 002	70	3 563	3 514	69	759	959	76	1 419	1 413	82	1 593	1 723	61	750	959	66	354	412	77	21	22	71
Interrupted criminal cases (number), total	1 172	1 098	14	575	558	19	91	72	8	171	126	10	204	209	14	93	88	11	36	44	12	2	1	5
Interrupted cases of domestic violence (number), total	160	163	13	87	76	14	12	4	4	20	14	9	28	43	18	13	20	15	-	6	14	-	-	-
Interrupted criminal cases and cases of domestic violence (number), total	1 332	1 261	14	662	634	18	103	76	8	191	140	10	232	252	15	106	108	11	36	50	12	2	1	5
Mediation agreements ⁽²⁾																								
Agreements reached in criminal cases during the year	6 254	6 879	88	2 528	2 443	82	644	806	94	918	1 011	80	1 260	1 514	102	647	796	96	243	291	79	14	18	90
Partial agreements reached in criminal cases during the year	63	104	1	22	40	1	9	4	0,5	8	20	2	7	18	1	13	15	2	3	7	2	1	-	-
Agreements reached in cases of domestic violence during the year	591	1 079	89	305	430	80	42	105	104	61	132	89	101	257	105	54	120	92	28	33	77	-	2	100
All agreements reached in criminal cases during the year, total	6 908	8 042	90	2 855	2 913	83	695	915	95	987	1 163	82	1 368	1 789	104	714	931	97	274	331	80	15	-	-
Agreements reached in civil cases during the year	122	136	39	43	38	32	15	21	48	32	26	36	10	33	47	17	7	50	5	11	44	-	-	-
Unresolved cases ⁽³⁾																								
Criminal and civil cases left unresolved	621	689	9	341	411	14	60	53	6	108	80	6	61	83	6	28	30	4	21	32	9	2	-	-
Cases of domestic violence left unresolved	46	60	5	19	30	6	6	5	5	7	1	1	13	21	9	-	-	-	1	3	7	-	-	-

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

	Whole country			Southern Finland AVI			South-western Finland AVI			Eastern Finland AVI			Western and Central Finland AVI			Northern Finland AVI			Lapland AVI			State Department of Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Initiatives for mediation in criminal cases																								
the police	8 692	8 767	82	3 479	3 467	81	894	850	79	1 323	1 404	91	1 665	1 574	76	948	1 055	88	361	392	82	22	25	89
a public prosecutor	1 575	1 461	14	660	591	14	183	193	18	119	115	7	451	368	18	94	129	11	68	64	13	-	1	4
parties involved	127	127	1	40	30	1	16	9	1	25	20	1	14	43	2	29	8	1	1	16	3	2	1	4
<i>parties involved, of which by the victim</i>	61	50	0	21	11	0	7	3	0	15	11	1	8	21	1	8	3	0	1	1	0	1	-	-
<i>parties involved, of which by the offender</i>	67	85	1	19	18	0	9	6	1	10	9	1	7	31	1	21	5	0	-	15	3	1	1	4
social welfare authorities	305	245	2	200	146	3	3	10	1	3	4	0	95	84	4	-	-	-	3	1	0	1	-	-
parents/custodians	15	15	0	8	6	0	2	-	-	1	1	0	4	6	0	-	-	-	-	2	0	-	-	-
guardian/trustees	3	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
other	70	37	0	28	14	0	5	9	1	10	2	0	20	5	0	4	5	0	3	1	0	-	1	4
Initiatives for mediation in criminal cases, total	10 787	10 652	100	4 417	4 254	100	1 103	1 071	100	1 482	1 546	100	2 249	2 080	100	1 075	1 197	100	436	476	100	25	28	100
Initiatives for mediation in domestic violence cases																								
the police	849	1 547	79	424	619	77	62	125	66	99	139	81	173	353	81	62	265	93	28	42	72	1	4	80
a public prosecutor	214	401	21	109	184	23	25	65	34	15	33	19	45	81	19	16	21	7	4	16	28	-	1	20
Initiatives for mediation in domestic violence cases, total	1 063	1 948	100	533	803	100	87	190	100	114	172	100	218	434	100	78	286	100	32	58	100	1	5	100
In a civil case, the case was submitted to mediation by																								
a private person	207	207	62	76	71	60	25	24	55	48	49	68	18	38	67	26	10	71	12	14	56	2	1	100
a legal person	131	125	38	47	48	40	25	20	45	30	23	32	10	19	33	18	4	29	1	11	44	-	-	-
Civil cases submitted to mediation in total	338	332	100	123	119	100	50	44	100	78	72	100	28	57	100	44	14	100	13	25	100	2	1	100
Criminal cases referred to mediation, according to offence category																								
petty assault	864	975	9	380	398	9	103	114	11	120	159	10	150	167	7	77	94	8	34	40	8	-	3	7
assault	3 713	3 824	35	1 567	1 522	36	332	362	34	478	449	29	833	848	38	342	475	40	148	155	33	13	13	30
aggravated assault	63	73	1	18	21	0	2	6	1	17	18	1	16	17	1	4	2	0	4	8	2	2	1	2
robbery	40	40	0	12	21	0	2	2	0	4	6	0	15	6	0	5	4	0	2	1	0	-	-	-
theft	1 007	930	9	380	315	7	81	84	8	133	145	9	252	226	10	123	115	10	34	40	8	4	5	11
fraud/embezzlement	595	608	6	225	206	5	67	56	5	95	151	10	107	123	5	71	50	4	29	19	4	1	3	7
criminal damage	2 078	1 819	17	867	693	16	257	208	19	287	279	18	351	335	15	220	209	17	93	90	19	3	5	11
unauthorized use	68	76	1	32	32	1	5	3	0	10	9	1	6	14	1	14	11	1	1	7	1	-	-	-
invasion of domestic premises	440	433	4	170	158	4	48	57	5	63	60	4	93	98	4	39	34	3	26	22	5	1	4	9

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

	Whole country			Southern Finland AVI			South-western Finland AVI			Eastern Finland AVI			Western and Central Finland AVI			Northern Finland AVI			Lapland AVI			State Department of Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
menace	736	724	7	300	283	7	82	70	7	99	100	6	175	176	8	58	66	6	20	27	6	2	2	5
kunnianloukkaus	483	474	4	179	178	4	40	41	4	90	87	6	123	95	4	36	52	4	15	19	4	-	2	5
other	947	831	8	452	407	10	78	68	6	85	83	5	208	134	6	86	85	7	36	48	10	2	6	14
Criminal cases referred to mediation, according to offence category, total	11 034	10 807	100	4 582	4 234	100	1 097	1 071	100	1 481	1 546	100	2 329	2 239	100	1 075	1 197	100	442	476	100	28	44	100
Domestic violence cases referred to mediation, according to offence category																								
petty assault	193	564	29	113	256	32	22	61	32	13	48	28	28	97	22	12	79	31	5	22	38	-	1	25
assault	839	1 341	70	408	550	68	65	127	67	93	118	69	181	337	77	65	172	68	26	34	59	1	3	75
aggravated assault	23	24	1	11	6	1	-	2	1	6	6	3	4	5	1	1	3	1	1	2	3	-	-	-
violent sexual crimes	3	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Domestic violence cases referred to mediation, according to offence category, total	1 058	1 929	100	533	812	100	87	190	100	114	172	100	213	439	100	78	254	100	32	58	100	1	4	100
Violent crimes, Total ⁽⁴⁾	5 738	6 841	52	2 510	2 774	54	526	674	52	733	804	45	1 227	1 477	54	506	829	57	220	262	47	16	21	43
Type of criminal case and/or domestic violence																								
Criminal case: complainant offence	5 176	4 711	44	2 171	1 864	44	591	490	46	752	765	49	951	1 008	44	494	354	30	213	221	46	4	9	31
Criminal case: offence under public prosecution	5 663	6 117	56	2 297	2 383	56	512	581	54	729	781	51	1 301	1 284	56	581	813	70	223	255	54	20	20	69
Domestic violence: complainant offence	185	105	5	116	13	2	22	-	-	13	-	-	17	9	2	12	82	32	5	1	2	-	-	-
Domestic violence: offence under public prosecution	876	1 836	95	418	812	98	65	190	100	101	172	100	198	427	98	66	175	68	27	57	98	1	3	100
Number of mediators																								
Number of active mediators	1 211	1 284		491	507		154	153		143	154		209	237		117	124		83	94		14	15	
Number of mediators on the reserve list	399	274		156	133		11	13		79	27		30	23		70	57		47	16		6	5	

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

	Whole country			Southern Finland AVI			South-western Finland AVI			Eastern Finland AVI			Western and Central Finland AVI			Northern Finland AVI			Lapland AVI			State Department of Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Parties concerned in criminal and civil cases and cases of domestic violence																								
Male suspected offenders	10 835	10 522	77	4 424	4 077	75	995	1 104	77	1 500	1 528	80	2 413	2 082	78	1 035	1 206	78	420	484	76	48	41	85
Female suspected offenders	2 874	3 188	23	1 277	1 378	25	407	338	23	326	372	20	513	599	22	258	342	22	88	152	24	5	7	15
Suspected offenders in total	13 709	13 710	100	5 701	5 455	100	1 402	1 442	100	1 826	1 900	100	2 926	2 681	100	1 293	1 548	100	508	636	100	53	48	100
Injured parties/complainants, men	6 193	6 325	58	2 574	2 468	56	644	633	57	850	941	63	1 240	1 315	61	615	655	56	246	284	60	24	29	78
Injured parties/complainants, women	3 740	4 505	42	1 715	1 926	44	396	478	43	497	547	37	706	853	39	288	507	44	132	186	40	6	8	22
Injured parties/complainants in total	9 933	10 830	100	4 289	4 394	100	1 040	1 111	100	1 347	1 488	100	1 946	2 168	100	903	1 162	100	378	470	100	30	37	100
Injured parties, legal persons ⁽⁵⁾	1 530	1 347	11	645	559	11	122	129	10	212	145	9	296	257	11	168	165	12	79	87	16	8	5	12
Age of suspected offenders at the time of the act in criminal and civil cases and cases of domestic violence																								
under 15	2 015	1 901	14	906	920	17	213	146	10	260	143	8	315	346	13	235	269	17	69	76	13	17	1	2
15–17	2 654	2 410	18	1 162	1 003	18	271	286	20	266	246	14	602	490	19	279	281	18	63	92	15	11	12	27
18–20	1 709	1 737	13	652	590	11	205	163	11	258	301	17	349	374	14	177	196	13	65	110	18	3	3	7
21–29	2 379	2 699	20	948	981	18	230	289	20	352	413	23	502	573	22	218	298	19	109	137	23	20	8	18
30–64	4 239	4 582	34	1 849	1 901	35	427	521	36	625	653	36	824	828	31	328	482	31	181	177	29	5	20	45
65 and over	234	230	2	103	92	2	46	39	3	35	38	2	26	26	1	13	25	2	11	10	2	-	-	-
Suspected offenders in total, by age at the time of the act	13 230	13 559	100	5 620	5 487	100	1 392	1 444	100	1 796	1 794	100	2 618	2 637	100	1 250	1 551	100	498	602	100	56	44	100
Age of complainants/injured parties at the time of the act in criminal and civil cases and cases of domestic violence																								
under 15	857	923	9	419	458	10	103	95	9	92	72	5	132	151	7	89	115	10	22	30	6	-	2	6
15–17	882	900	8	369	370	8	105	109	10	92	89	6	188	200	9	99	98	8	24	32	7	5	2	6
18–20	1 101	1 260	12	444	461	11	107	141	13	153	180	12	231	258	12	117	136	12	48	82	17	1	2	6
21–29	2 104	2 417	22	877	922	21	233	238	21	279	333	22	429	540	25	179	267	23	92	112	24	15	5	16
30–64	4 642	4 964	46	2 063	2 033	46	406	479	43	679	748	50	913	950	44	396	522	45	177	212	45	8	20	63
65 and over	364	377	3	130	146	3	59	49	4	58	81	5	67	59	3	34	34	3	16	7	1	-	1	3
Complainants/injured parties in total, by age at the time of the act	9 950	10 841	100	4 302	4 390	100	1 013	1 111	100	1 353	1 503	100	1 960	2 158	100	914	1 172	100	379	475	100	29	32	100

Appendix Table 1. Mediation in criminal and civil cases in all of Finland and by regional state administrative agency, 2010–2011

	Whole country			Southern Finland AVI			South-western Finland AVI			Eastern Finland AVI			Western and Central Finland AVI			Northern Finland AVI			Lapland AVI			State Department of Åland		
	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%	2010	2011	%
Forms of compensation in mediation agreements concerning criminal and civil cases and cases of domestic violence																								
Monetary compensation (number)	4 523	4 316	37	1 835	1 481	36	573	564	39	737	720	52	733	860	33	471	493	34	166	187	39	8	11	44
Work compensation (number)	528	545	5	166	132	3	69	50	3	90	103	7	103	107	4	64	96	7	33	57	12	3	-	-
Return of property (number)	65	54	0	33	23	1	4	6	0	8	8	1	13	9	0	1	3	0	3	4	1	3	1	4
Acceptable behaviour contracts (number)	834	894	8	283	353	8	43	90	6	186	112	8	121	121	5	131	165	11	65	53	11	5	-	-
Apologies (number)	4 101	4 602	40	1 839	1 766	43	485	583	40	228	288	21	868	1 231	47	585	587	41	85	140	29	11	7	28
No claims/waivers of claims (number)	1 220	1 147	10	477	399	10	167	148	10	141	161	12	349	284	11	71	105	7	15	44	9	-	6	24
concerning criminal and civil cases and cases of domestic violence, total	11 271	11 558	100	4 633	4 154	100	1 341	1 441	100	1 390	1 392	100	2 187	2 612	100	1 323	1 449	100	367	485	100	30	25	100
Total value of monetary compensations, €	1 843 832	1 808 737	93	803 160	638 408	96	178 860	191 995	95	349 429	326 143	95	260 788	357 772	96	174 770	203 855	88	72 951	73 626	71	3 874	16 938	100
Total value of work compensations, €	96 627	129 171	7	27 547	27 465	4	6 499	10 479	5	20 512	18 062	5	25 594	15 396	4	6 441	28 160	12	10 035	29 609	29	-	-	
Total value of all compensations, €	1 940 459	1 937 908	100	830 707	665 873	100	185 359	202 474	100	369 941	344 205	100	286 382	373 168	100	181 211	232 015	100	82 986	103 235	100	3 874	16 938	100

Explanation of symbols

- Magnitude nil

.. Data unavailable or too uncertain for presentation

Explanations

- (1) Criminal cases where mediation was initiated during the year as a proportion of all criminal cases referred to the mediation office during the year (N=10 945).
Domestic violence cases where mediation was initiated during the year as a proportion of all domestic violence cases referred to the mediation office during the year (N=1 950).
Criminal cases where mediation was discontinued during the year as a proportion of all criminal cases where mediation was initiated during the year (N=7 793).
Domestic violence cases where mediation was discontinued during the year as a proportion of all domestic violence cases where mediation was initiated during the year (N=1 209).
- (2) Mediation agreements reached during the year in criminal cases as a proportion of all criminal cases where mediation was initiated during the year (N=7 793).
Mediation agreements reached during the year in domestic violence cases as a proportion of all domestic violence cases where mediation was initiated during the year (N=1 209).
Mediation agreements reached during the year in civil cases as a proportion of all civil cases, separated from cases, referred to the mediation office during the year (N=345).
- (3) Criminal and civil cases where no mediation agreement was reached during the year as a proportion of all criminal and civil cases where mediation was initiated during the year (N= 7 793).
Domestic violence cases where no mediation agreement was reached during the year as a proportion of all domestic violence cases where mediation was initiated during the year (N=1 209).
- (4) Violent crime: petty assault, assault, aggravated assault, violent sex crime, and robbery.
Violent crimes as a proportion of all offence categories and civil cases (N=10 807 + 1 929 + 345).
- (5) Number of legal persons as injured parties as a proportion of the total number of injured parties (N=10 830 + 1 347).

Mediation in Criminal and Civil Cases

Quality description

Relevance of statistical data

The statistics on mediation in criminal and civil cases contain data on cases referred to mediation offices and the separate offences contained within the cases, and also on domestic violence cases and civil cases. Offences under the Penal Code and domestic violence offences are recorded according to offence category and according to the authority making the referral to mediation. The statistics form does not ask for specific data on civil cases referred for mediation.

Data is collected on the age group and gender of parties concerned in criminal and civil cases. Data is also received on criminal cases where mediation was initiated or discontinued during the statistical year, on the number of criminal cases in mediation where agreement is reached, on the forms of compensation and the sums of compensation (given in euros, EUR).

Data is submitted separately by all 24 operating areas for mediation in criminal and civil cases.

The National Institute for Health and Welfare (THL) collects the statistical data for the statistics on mediation in criminal and civil cases and edits and publishes a statistical report once a year.

The text section of the statistical report explains the concepts and definitions used in the statistics. The concepts and definitions are also explained on the form used for collecting the statistical data.

The report aims to provide information and numerical data on mediation in criminal and civil cases to administrators, mediation service providers, researchers and students and any others in need of such information.

The general supervision, management and monitoring of mediation services falls within the jurisdiction of the Ministry of Social Affairs and Health. The regional state administrative agencies are responsible for ensuring that services are available throughout Finland. THL compiles statistical information on mediation in criminal and civil cases, monitors and conducts research on mediation activities, and co-ordinates development efforts in the field. The work is supported by the Advisory Board on Mediation in Criminal and Civil Cases. The Board is appointed by the Government. The Board's sphere of operations is defined by Decree (267/2006, 1805/2009).

Description of methods

Data is collected annually from all 24 operating areas for mediation in criminal and civil cases in Finland. Each year, the mediation offices are sent a data request form to be completed within due time.

The mediation offices supply the data in the format requested by THL using an online Webropol response form.

If an office fails to respond within due time, it will receive a reminder. The statistics are not compiled until the data needed have been received from all mediation offices. The statistics almost invariably have a coverage of 100 per cent.

Correctness and accuracy of data

The statistics on mediation in criminal and civil cases provide aggregate data, which means that cross-classification is not possible. The statistics cannot cover the mediation process for a single offence. For the same reason, the results do not allow for any far-reaching conclusions to be drawn. It should also be noted that there is some uncertainty in the data. For example, the data are to some extent incomplete as regards the offence categories, the person/organisation submitting the case to mediation, and the information on the ages of parties concerned.

The data are correct insofar as they have been reported correctly. The statistics are updated and corrected retrospectively each year on the basis of the data on changes submitted by the mediation offices. This means that the annual time series data will also be changed and updated.

Timeliness and promptness of published data

The statistics on mediation in criminal and civil cases are produced annually by THL. The statistics are published in June.

Availability and transparency/clarity of data

The statistical report on mediation in criminal and civil cases is also available on THL's website. The mediation offices that provide data for the statistics receive an e-mail message on the publication of the statistical report.

Comparability of statistical data

The National Institute for Health and Welfare (THL) (formerly STAKES until 31 December 2008) has collected data and produced the statistical report on mediation in criminal and civil cases since the Act on Conciliation in Criminal and Certain Civil Cases (1015/2005) entered into force on 1 June 2006. Comparable data is available from that point onward on the number of criminal and civil cases referred to mediation offices, on offence categories, on the number of people in mediation, and on the forms of compensation and sums of compensation involved.

The data collection form is revised as of 2012. The time series data is, however, maintained.

Clarity and consistency

The statistical report contains data covering the entire country concerning the criminal and civil cases referred to mediation.